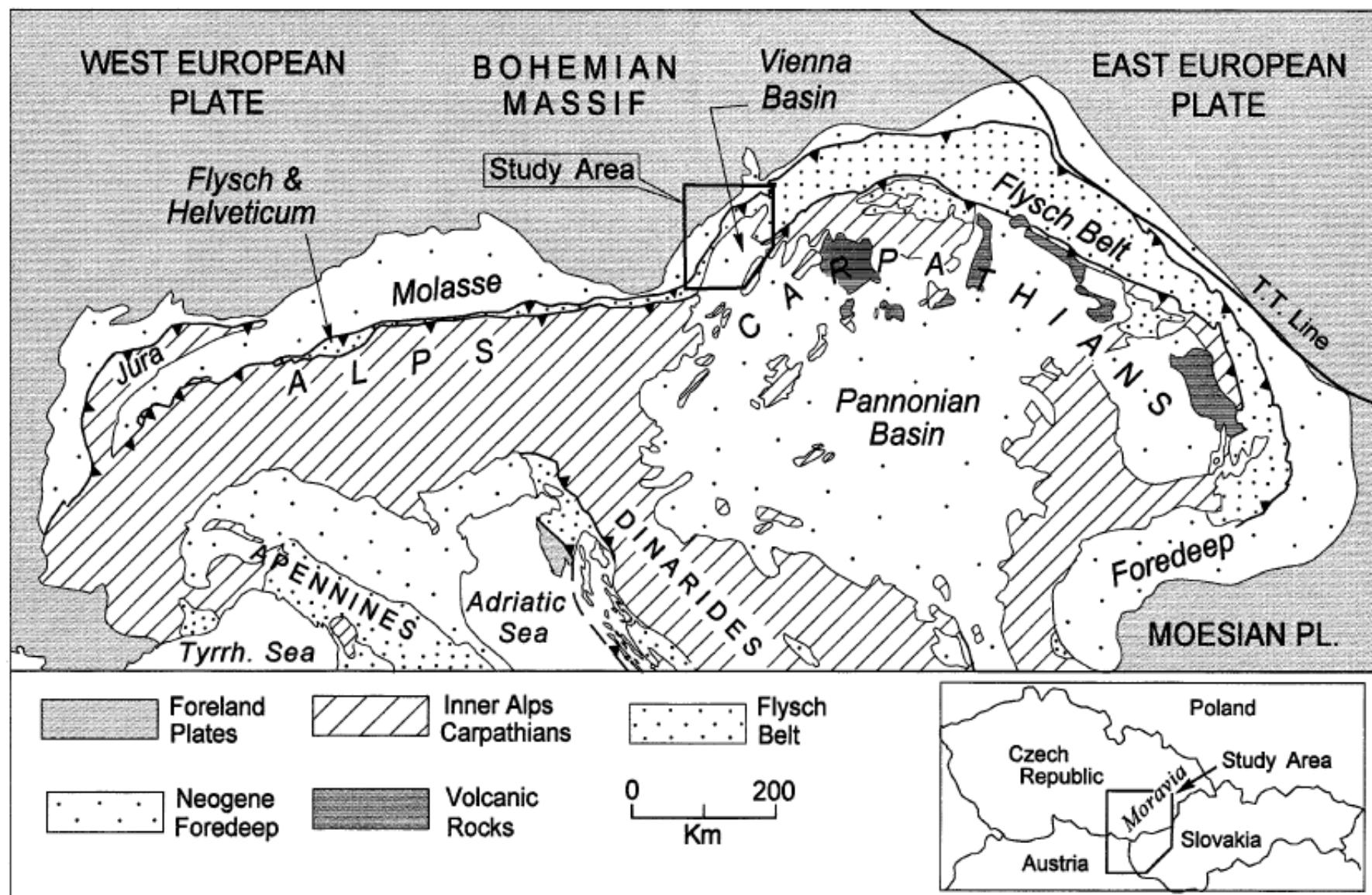

Západní Karpaty

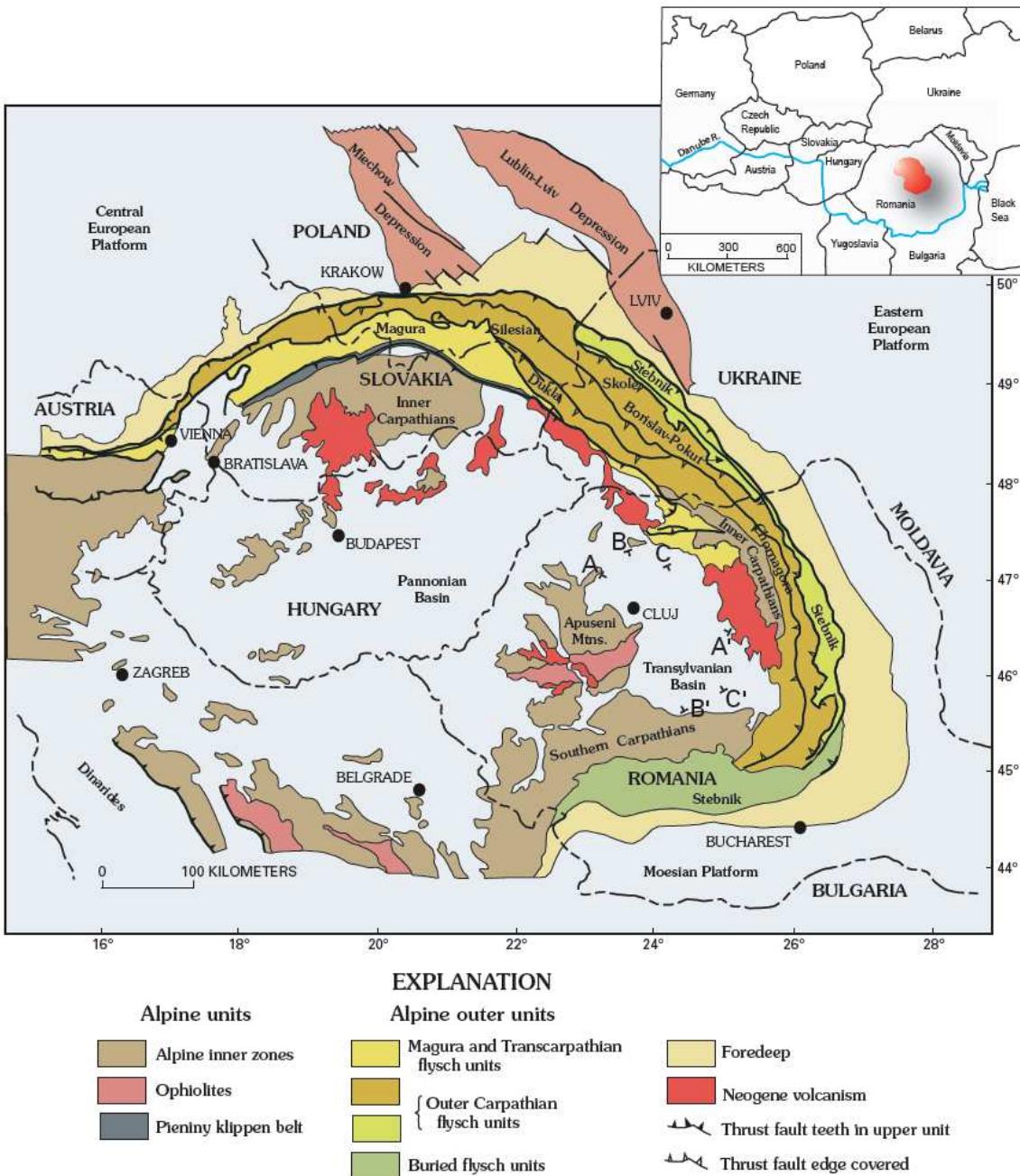
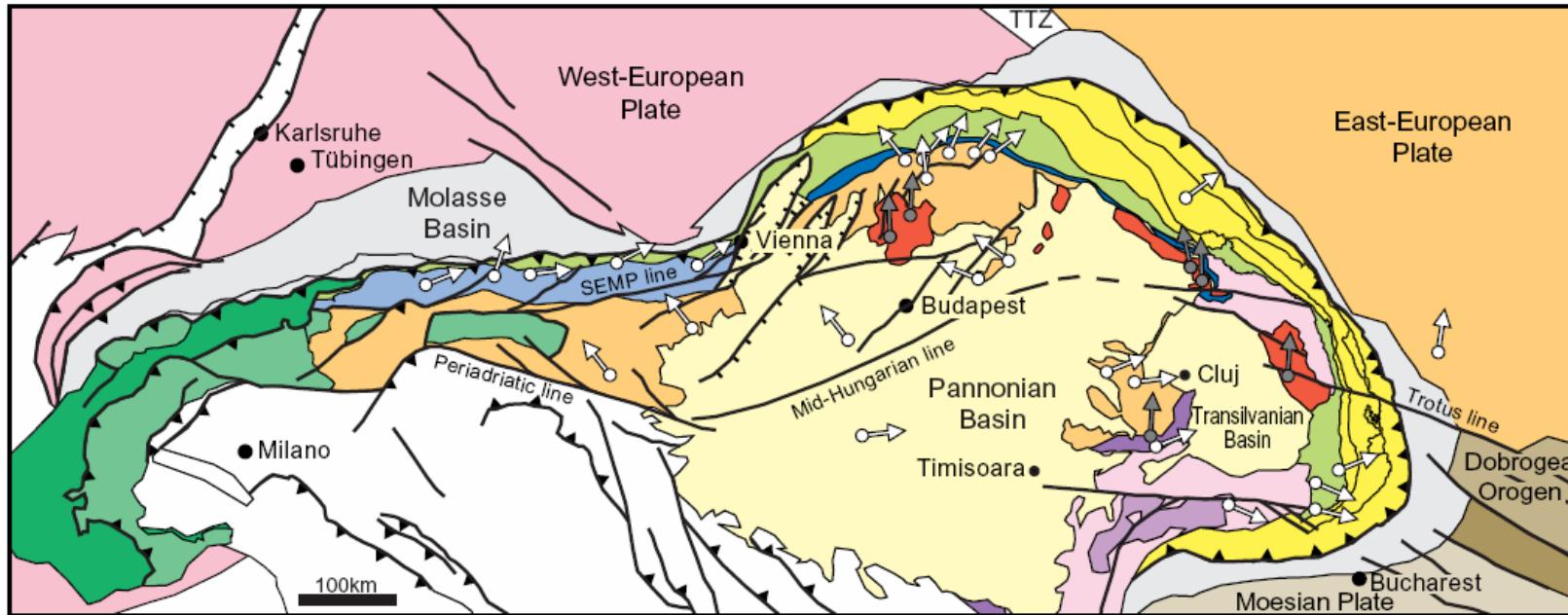

Figure 1. Location and structural features of the Carpathian Mountains region in eastern Europe. After Roca and others (1995). Inset map after Ciulavu and others (2000). A, A' and B, B': location of cross sections in figure 4; C, C': location of cross section in figure 5.

Major thrusts	Neogene volcanics	Tertiary flysch nappes (Moldavides)
Strike-slip faults	Neogene basins	Rhenodanubian flysch+Cretac. flysch
Normal faults	Foreland basins	Pieniny Klippen Belt
Palaeomagnetic declinations from Channell, Kruczyk, Márton, Patrascu: Cretaceous–L.Miocene/ M.Miocene–Pliocene	Helvetic nappes	Eastern Alps/W.Carpathians/Internal Dacids
	Penninic nappes	Getic nappes (Median Dacids)
	Northern calcareous Alps	Danubian nappes (Marginal Dacids)
		Transylvanianides–Vardar zone

EXTERNIDY	Vnější Západní Karpaty	1. Karpatská předhlubeň	
		2. Flyšové pásmo	vнější krosněnská skupina př. vnitřní magurská skupina př.
INTERNIDY	Centrální Západní Karpaty	3. Bradlové pásmo	czorsztynská jednotka kysucko-pieninská jednotka
		4. Přibradlové pásmo	klapská jednotka manínská jednotka
	Vnitřní Západní Karpaty	5. Pásma jaderných pohoří	tatrikum subtatranské příkrovový
		6. Veporské pásmo	veporikum chočský a muráňský příkrov
	Vnitřní Západní Karpaty	7. Gemerské pásmo	gemerikum silický příkrov
		8. Meliatské pásmo	
		9. Pásma Bükku	

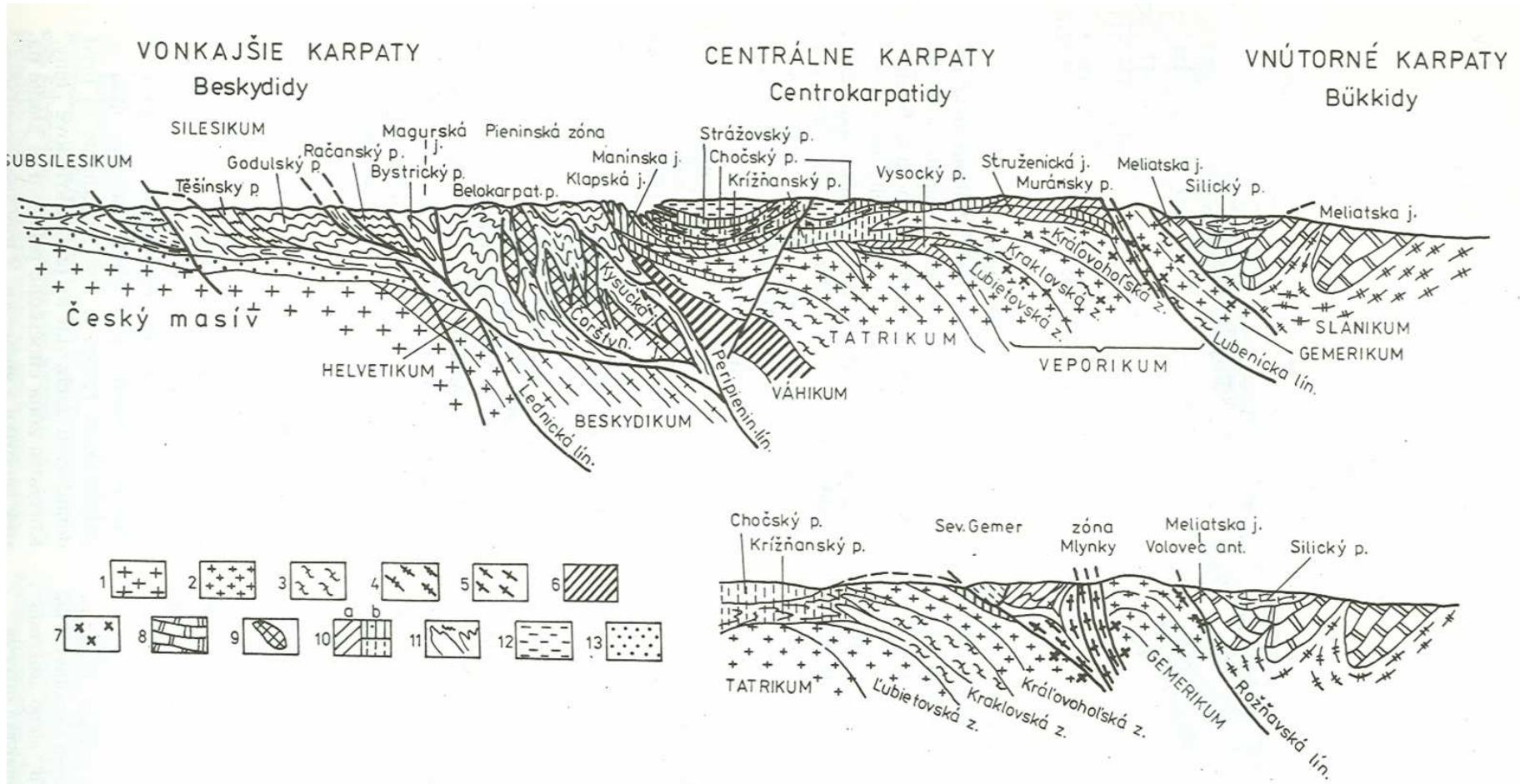
Obr. 75. Geologické členění Západních Karpat, upraveno podle Kováč et al., (1993).

EXTERNIDY

INTERNIDY

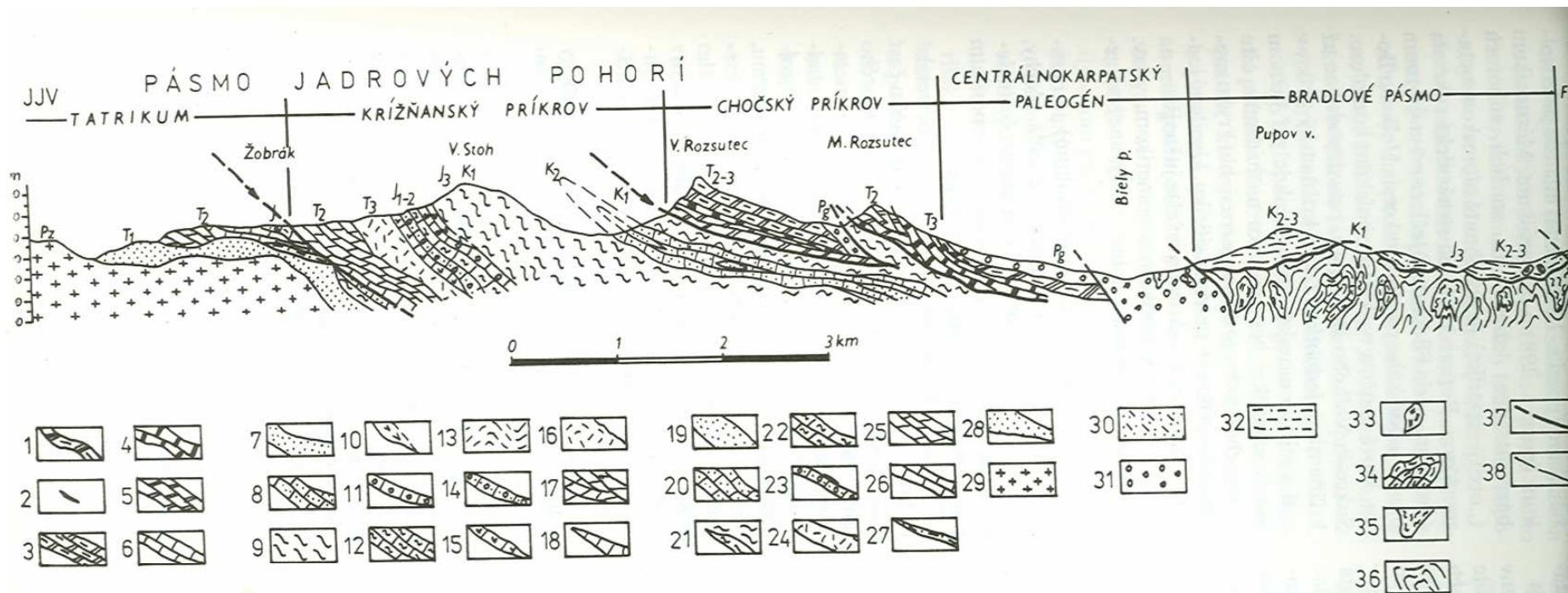

Obr. 356a. Profil Západnými Karpatmi (D. ANDRUSOV, 1975, mierne upravené)

Obr. 356b. Schematický profil Západných Karpát zostavený so zreteľom na vyjadrenie vzťahu príkrovov k typu kôry (M. MAHEL, 1982).

1–4 kontinentálne typy kôry: 1 hrubá kôra masívu, 2 alpínsky aktivizovaná kôra s väčšími granitoidnými telesami, 3 „fažšia“ kôra s bázikmi, 4 hercýnsky členitý typ kôry slabo stabilizovaných oblastí; 5 paraoceánsky typ kôry, 6 oceánsky typ kôry, 7 alpínske granity, 8 komplexy postihnuté vysokotlakovou a nízkotermálnou metamorfózou, 9 tektonické melenze, 10 – a obalové (autochtónne) mezozoikum, b pripovrchové príkrovov Vnútorných Karpát, 11 flyšové komplexy Vonkajších Karpát, 12 centrálnokarpatský neskorotektonický flyš, 13 molasy čelnej priepluby

Obr. 359. Geologický profil krievanskou časťou Malej Fatry (podľa M. POLÁKA, 1979).

Chočský príkrov: 1 vrchný karn – norik, masívne a vrstvenaté dolomity (Hauptdolomit), 2 spodný karn, pieskovce a bridlice (lunzské vrstvy), 3 stredný a vrchný trias, tmavo vrstvenaté a masívne dolomity, 4 vrchný anis – ladin, sivé rohovcové vápence reiflinského typu, 5 vrchný anis, sivé vrstvenaté a masívne dolomity, 6 spodný anis, tmavé vápence gutensteinského typu.

Križnanský príkrov: 7 alb, pieskovce a piesčité vápence s vložkami bridlíc, 8 vyšší barém – apt, ilovité bridlice, piesčité vápence, organodetritické vápence, 9 vyšší berias – spodný barém, 10 titón – spodný berias, sivé celistvé slienité vápence typu „biancone“, 11 doger, kremité rádioláriové vápence a rádiolarity, 12 slienité vápence a sliene s vložkami slienitých bridlíc, 13 domér – toark, netypický „Fleckenmergel“, 14 hetanž, bridlice, pieskovce a piesčito-krinoidové vápence, 15 najvyšší sivé škvŕnité slienité vápence a bridlice („Fleckenmergel“), 16 norik, ilovité bridlice a kremenné pieskovce (keuper), 17 ladin, sivé lavicovité dolomity, 18: (rét), sivé až čierne lumachelové, krinoidové a oolitické vápence (kössenská fácia), 19 norik, ilovité bridlice a kremenné pieskovce (keuper), 20 apt, čierne slienité vápence a piesčité rohovcové vápence s vložkami bridlíc, 21 – neokóm, sivé sienitné vápence s hľuzami čiernych rohovcov a vložkami bridlíc, 22 toark, sivé sienitné škvŕnité vápence a bridlice („Fleckenmergel“), 23 hetanž – pliensbach (?), pieskovce a krinoidové vápence s vložkami bridlíc, 24 norik, kremenné pieskovce a zlepence s vložkami bridlíc (keuper), 25 ladin – karn (?), svetlosivé lavicovité dolomity, 26 anis, gutensteinské vápence, 27 spodný trias, pestré flotovo-piesčité bridlice s vložkami kremenných pieskovcov (verféniske bridlice), 28 spodný trias, kremence, kremenné pieskovce a zlepence s vložkami bridlíc, 29 kryštalínikum.

Flyšové pásmo: 30 stredný eocén magurskej jednotky.

Centrálnokarpatský paleogén: 31 ilerd – kuis, hričovskopodhradský paleogén.

Manínska jednotka: 32 alb – spodný santón, pieskovce a sliene.

Kysucká jednotka: 33 stredný bajok, nadposidóniové vrstvy, 34 titón, kalpcionelové vápence, 35 neokóm, škvŕnité sienitné rohovcové vápence, 36 santón – kampán, gbelianske vrstvy, príkrovové a prešmykové linie, 38 zlomy

Internidy - kimersky zvrásněné **vnitřní západní Karpaty**
- paleoalpinsky zvrásněné **centrální západní Karpaty**

Centrální západní Karpaty

Pásмо jaderných pohoří – tatrikum (krystalinikum + obalové jednotky) + subatranské příkrovový

Subatranské příkrovový – **spodní** (fatrikum), sunuty na nejmenší vzdálenosti, križňanský příkrov, fragmentu vyusockého příkrovu
- **střední**(hronikum), štúrecký a nadložní chočský příkrov
- **svrchní** (silicikum), strážovský, veterlinský a nedzovský příkrov

Tatrikum – variské krystalinikum - metamorfované horniny (ruly, migmatity) a granitoidy, v podřadné míře fylity a tělesá amfibolitů , mesozoický, popř svrchnopaleozoický obal

Križňanský příkrov - sedimenty triasu, jury a spodní křídy, kořenová zóna v místě styku dnešního tatrika a vaporika

Chočský příkrov - hlavně triasové karbonáty, místy sedimenty a vulkanity svrchního paleozoika, ojedinělý výskyt jurských-křídových sedimentů. Kořenová zóna- styk vaporika a gemerika.

Strážovský příkrov - hlavně triasové wettersteinské vápence.

Veporské pásmo

Veporikum – tektonicky zešupinatělé krystalinikum. **Krakovský příkrov** (hronský komplex) tvořený svory a fylonity nasunutý na **kralovoholský příkrov** tvořený hlavně migmatity a granitoidy. Méně **obalové jednotky** (svrchní paleozoikum mesozoikum), Trosky chočského a muránského příkrovu (silicikum) příkrovu.

Gemerské pásmo

Gemerikum + silicikum (besnický nebo stratenský příkrov)

Největší část gemerského pásmo tvoří rozsáhlé **antiklinorium gemerika**, tvořené slabě metamorfovanými spodnopaleozoickými horninami lemované nemetamorfovaným svrchním paleozoikem.

Severní gemerikum – vulkanosedimentární **předkarbonsky** vysoce a nízkometamorfované komplexy oceanického vývoje

Jižní gemerikum – spodnopaleozoický vulkanogenní flyš, **varisky** zvrásněný a slabě metamorfovaný

Silicikum – buduje podstatnou část severogemeridního synklinória (besnický a stratenský příkrov) nebo na jihu téměř celý Slovenský kras. Tvořené především triasovými vápenci.

Kořenová zóna buď při severním okraji gemerika nebo při jeho jižním okraji

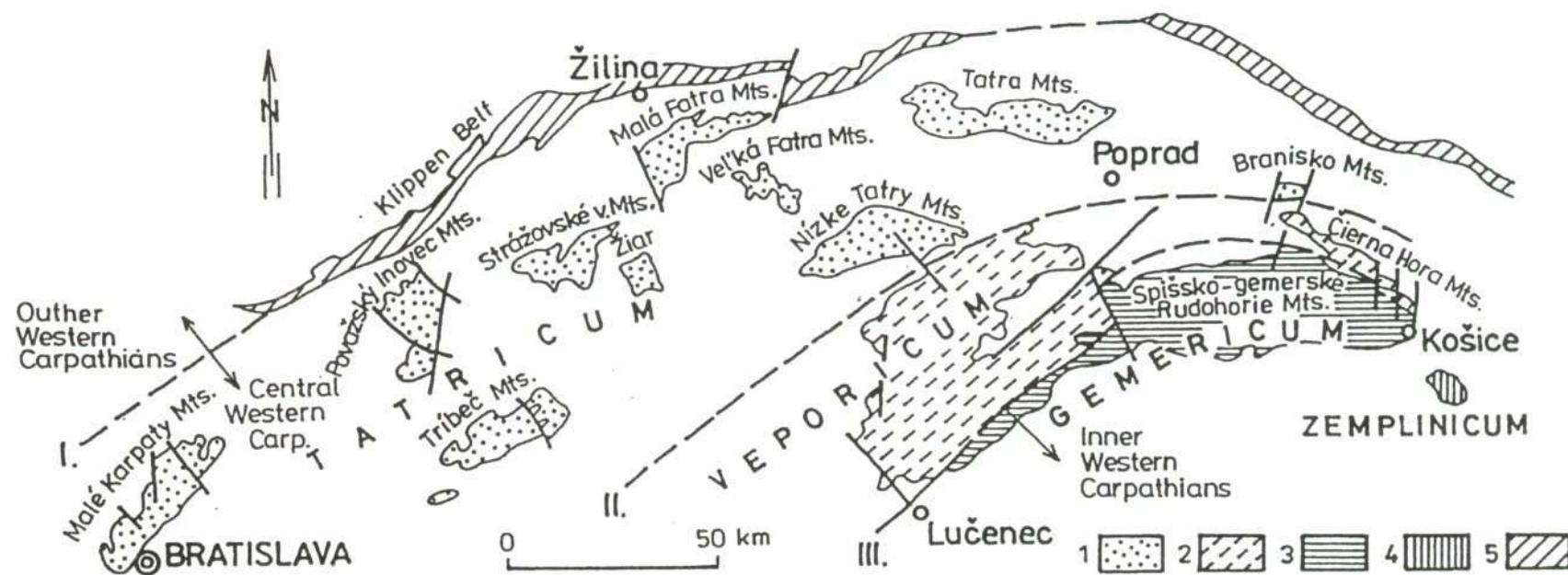
Vnitřní Západní Karpaty

Meliatské pásmo

Vynořuje se v tektonických oknech z pod silického příkrovu. Metamorfované sedimenty permanského, triasového a jurského stáří, ultrabazické horniny a glaukofanity reprezentující **tektonickou melanž subdukčního komplexu**

Pásma Bükku

Metamorfované horniny spodního paleozoika, karbonu a permu a zvrásněné soubory mesozoika zčásti postižené alpinskou metamorfózou. Jižní okraj meliatského oceánu.

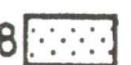
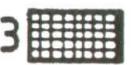
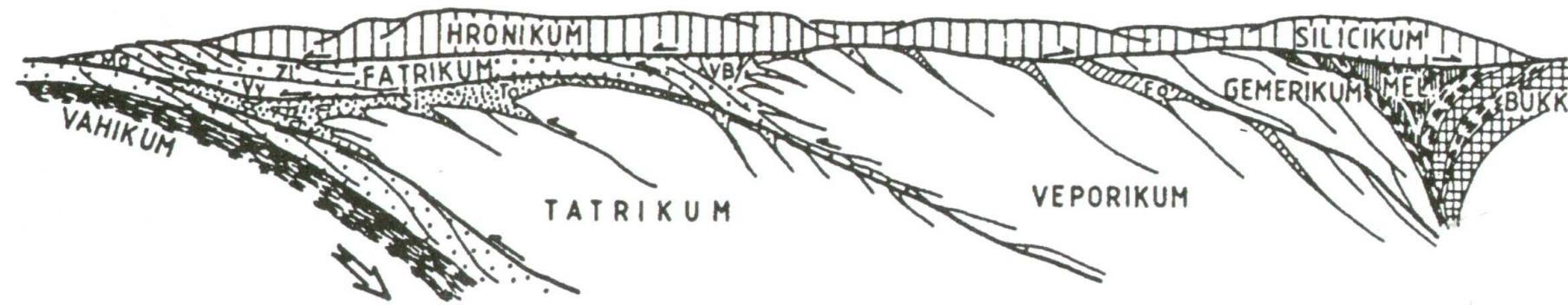

Obr. 76. Schematická mapa Západních Karpat. Legenda: 1 – předkarbonské komplexy tatrika, 2 – předkarbonské komplexy vaporika, 3 – předkarbonské komplexy gemerika, 4 – předkarbonské komplexy zemplinika, 5 – bradlové pásmo, 6 – zlomy, I. – peripieninský lineament, II. – čertovická linie, III. – lubenicko-margecanská linie. Podle Hovorka.

-----j-----j-----j-----j-----j-----j-----j-----j-----j-----j-----j-----j-----

SZ

JV

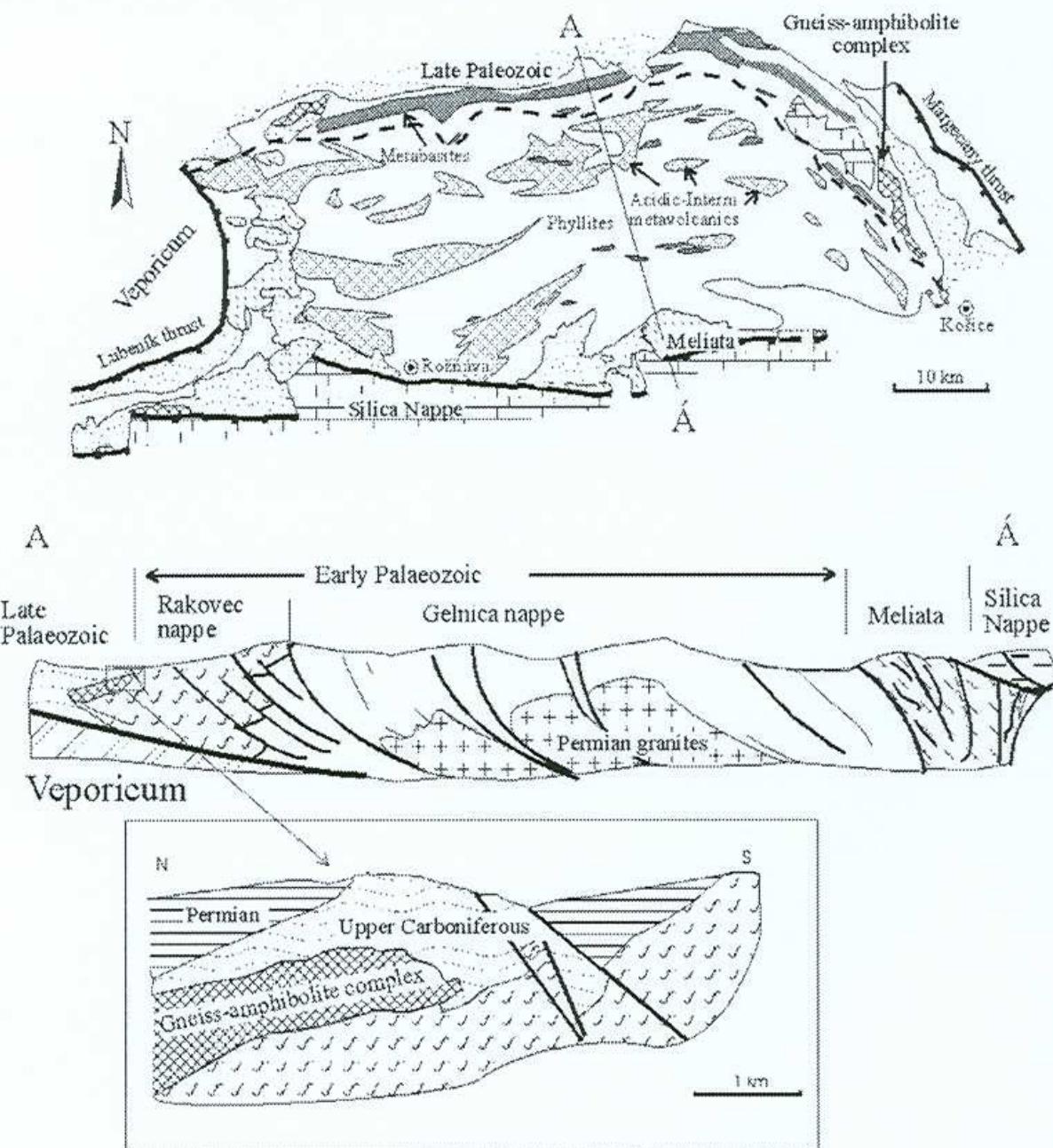
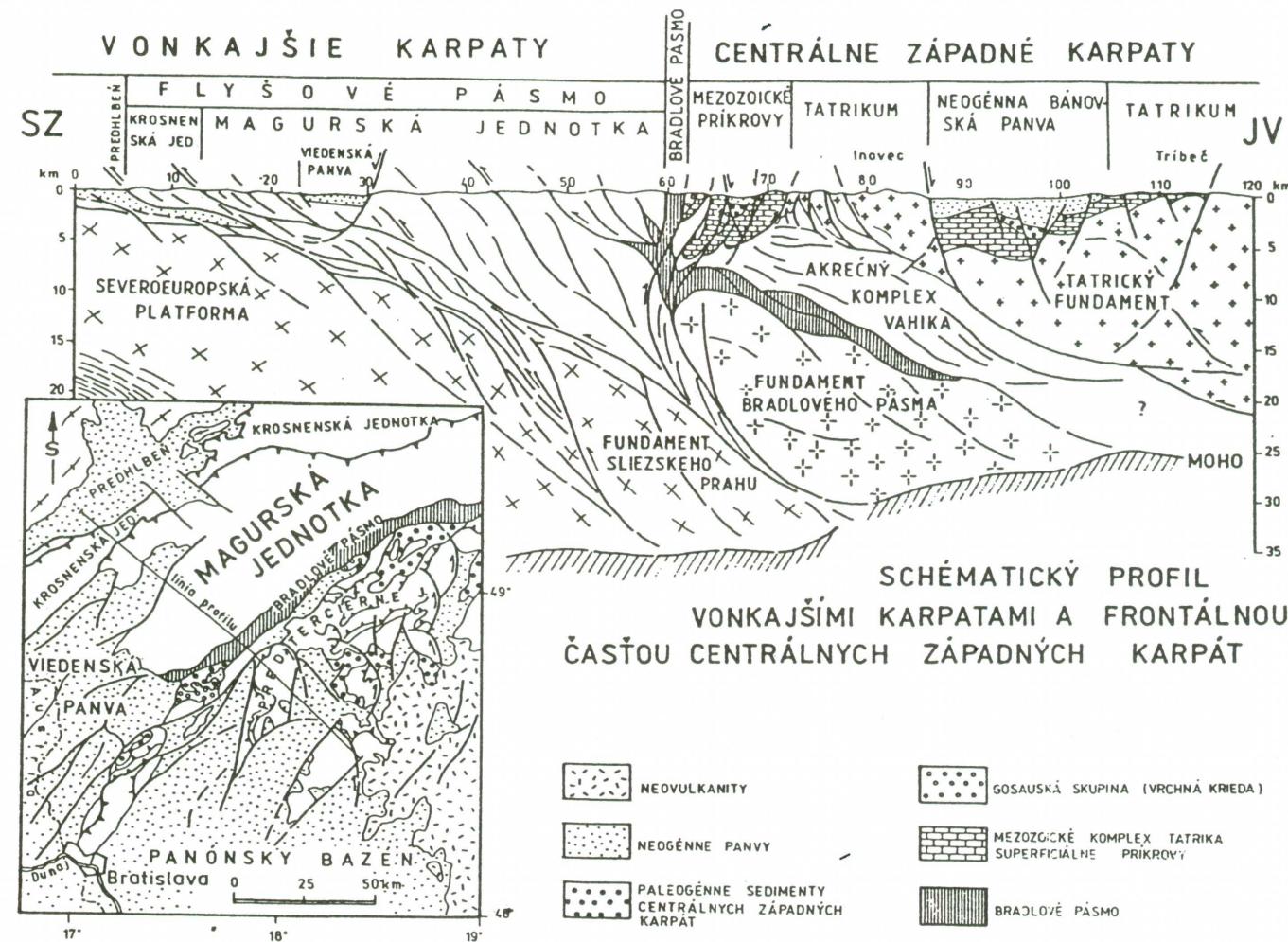
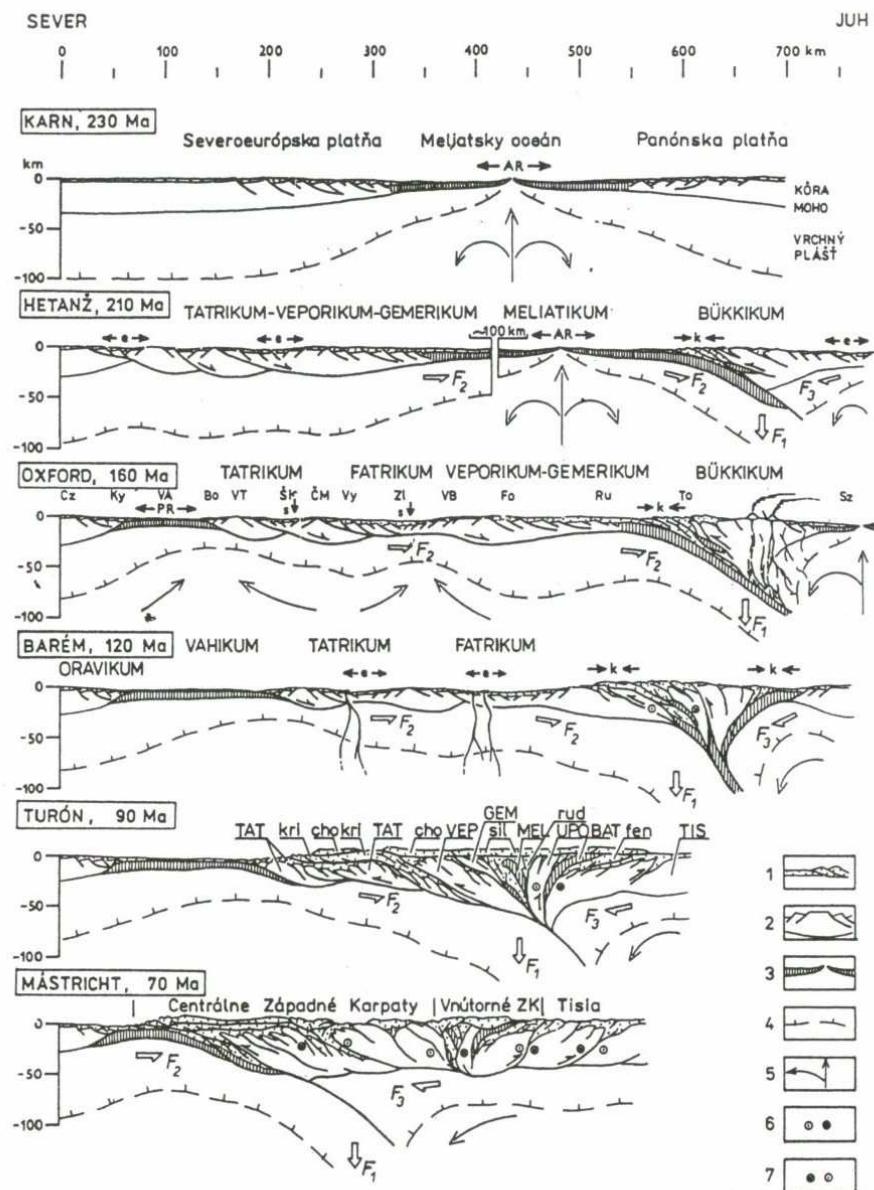

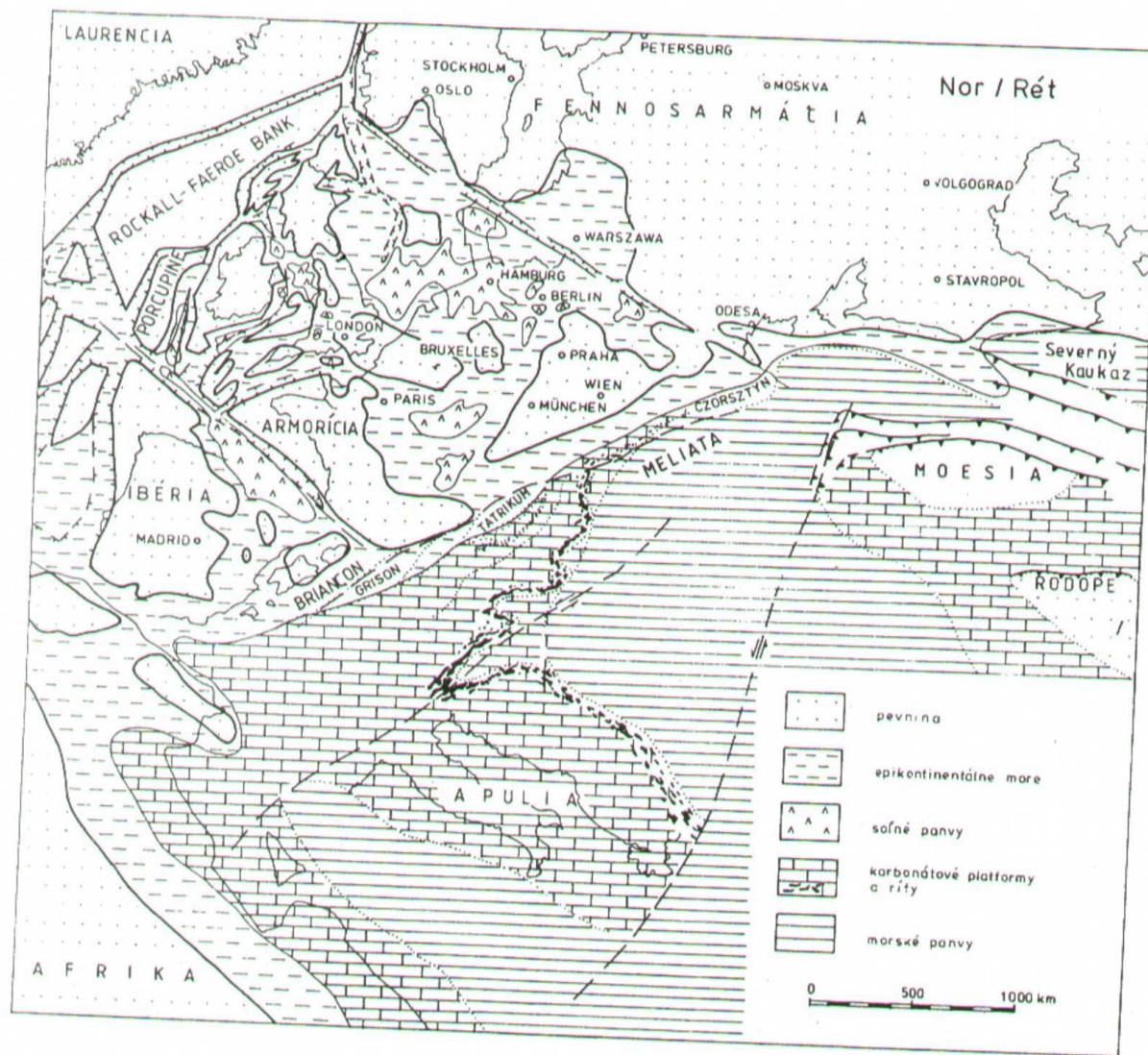
Fig. 14. Schematized geological map of the Gemicicum with cross-section through the main units. (Dashed line in the map separates the Rakovec Group to the north from the Gelnica Group to the south).

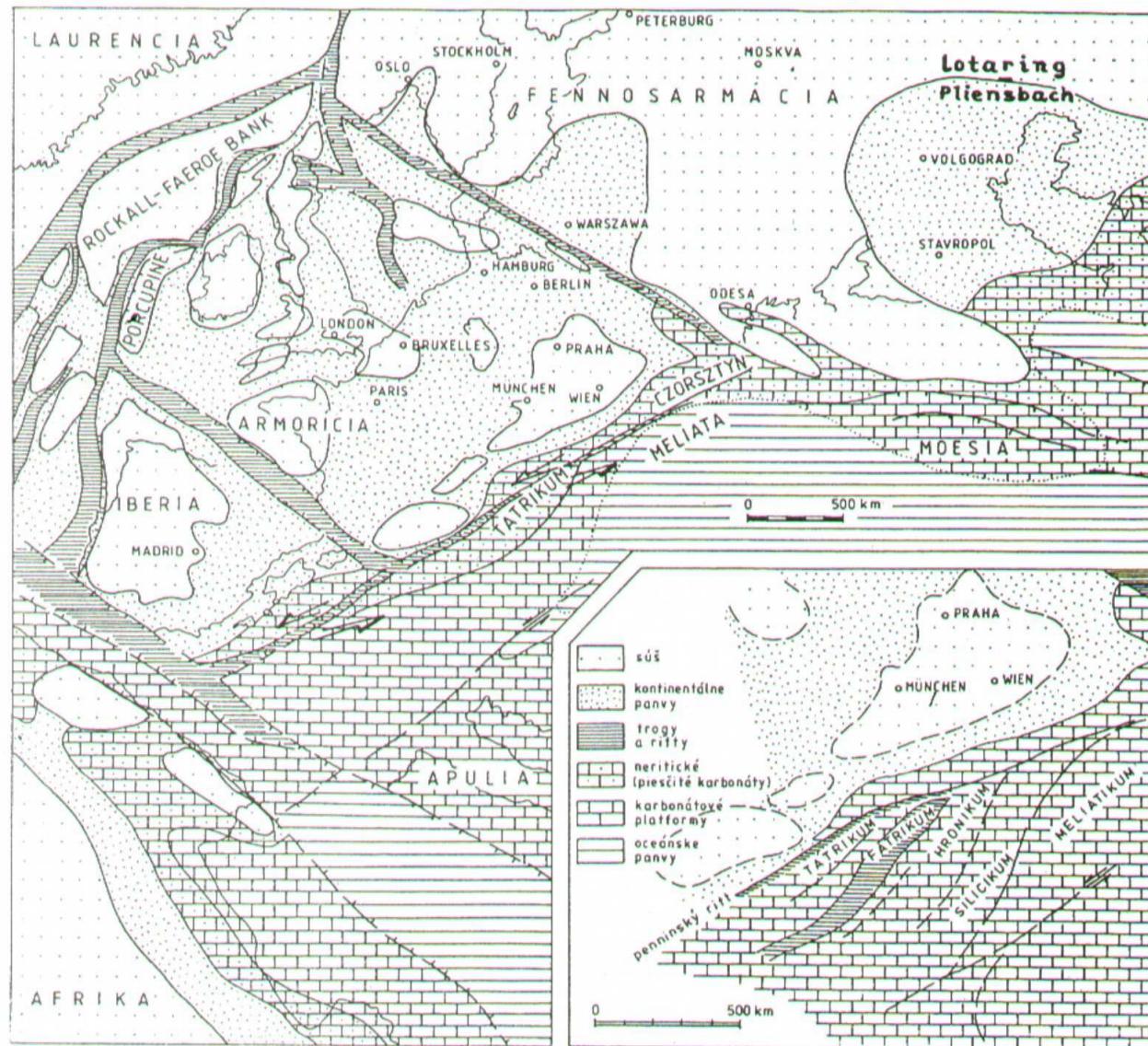

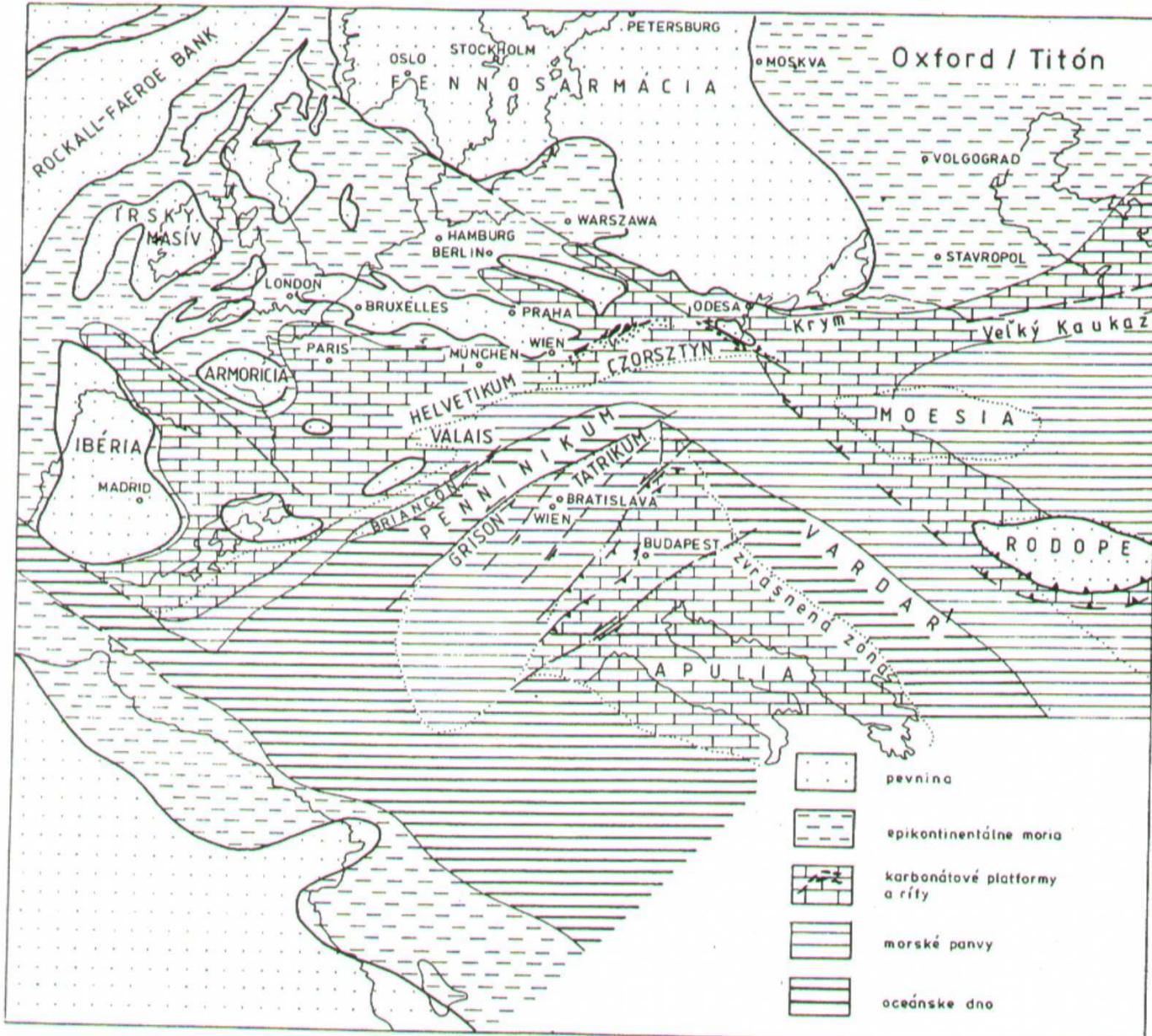
Obr. 77. Paleotektonický model vývoje Západních Karpat během mesozoika (podle Kováč et al., 1993).
 Legenda: 1 – mesozoické sedimenty, 2 – fundament kontinentální kůry, 3 – oceánská kůra, 4 – báze litosféry, 5 – konvekční proudění v astenosféře, 6 – levostranná transprese, 7 – pravostranná transprese.

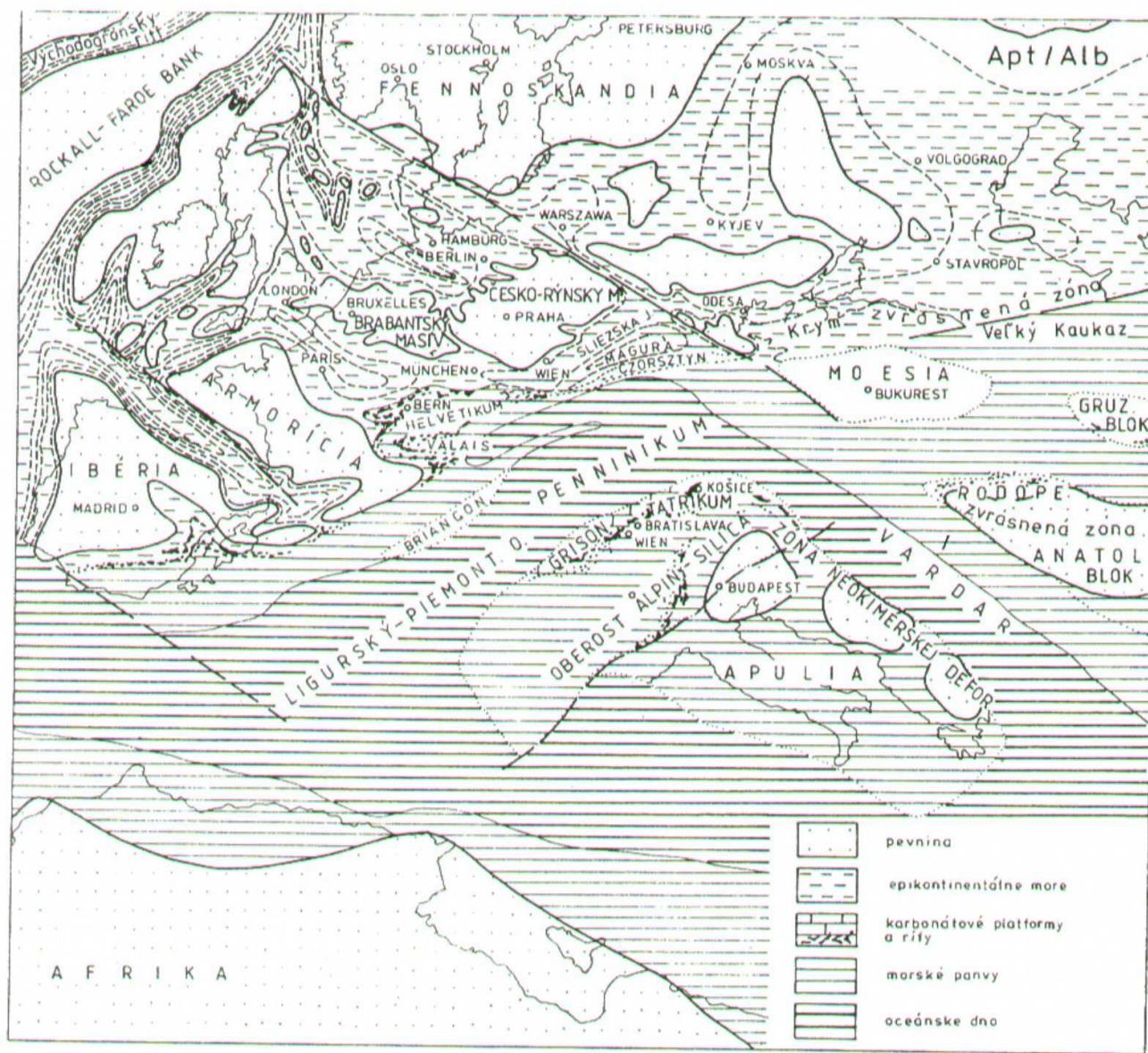
Obrázok 3.3: Paleogeografická schéma oblasti strednej Európy počas vrchného triasu

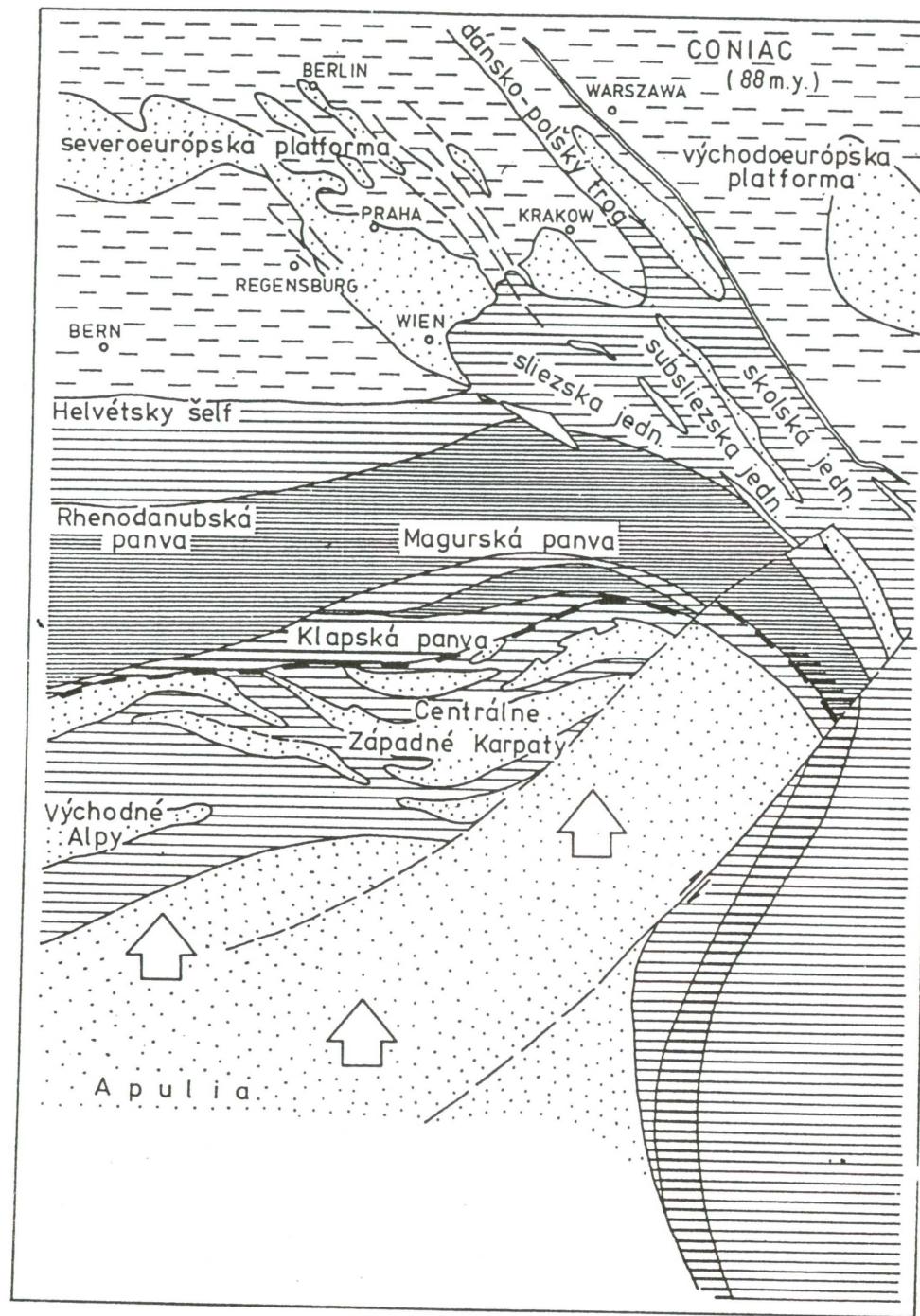
Obrázok 3.5: Paleogeografická schéma oblasti strednej Európy počas vrchného liasu

Obrázok 3.7: Paleogeografická schéma strednej Európy vo vrchnej jure

Obrázok 3.8: Paleogeografická schéma strednej Európy počas strednej kriedy

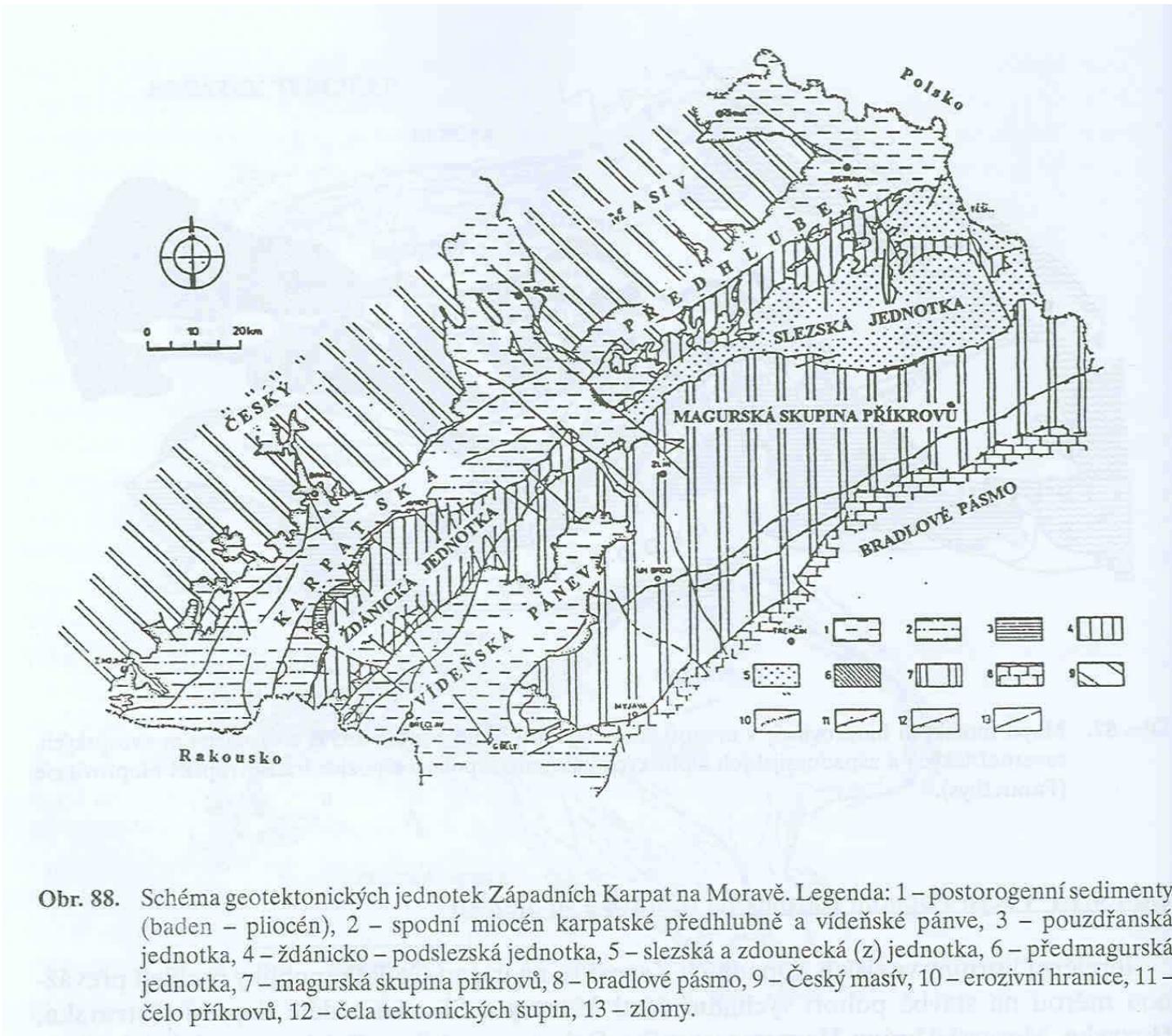
Mesozoic and Tertiary of the Flysch belt

Vnější krosněnská skupina příkrovů – pouzdřanská okrajová jednotka

- ždánicko-poslezská jednotka
- zdounecko-slezská jednotka
- předmagurská jednotka

Vnitřní magurská skupina příkrovů – račanská jednotka

- bystrická jednotka
- bělokarpatská jednotka

Obr. 88. Schéma geotektonických jednotek Západních Karpat na Moravě. Legenda: 1 – postorogenní sedimenty (baden – pliocén), 2 – spodní miocén karpatské předhlubně a vídeňské pánve, 3 – pouzdřanská jednotka, 4 – ždánicko – podslezská jednotka, 5 – slezská a zdounecká (z) jednotka, 6 – předmagurská jednotka, 7 – magurská skupina příkrovů, 8 – bradlové pásmo, 9 – Český masív, 10 – erozivní hranice, 11 – čelo příkrovů, 12 – čela tektonických šupin, 13 – zlomy.

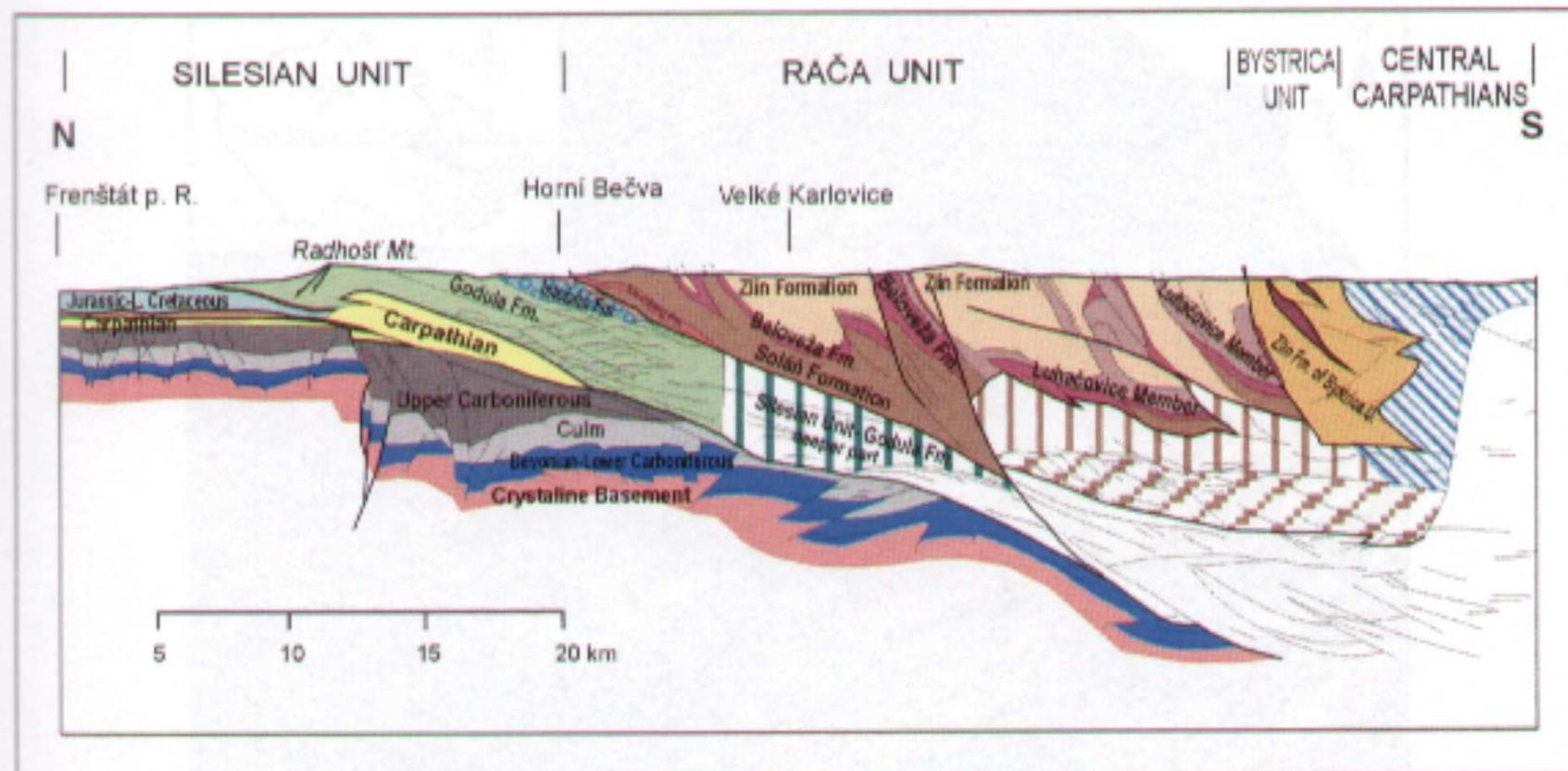

Figure 2: Geological section of the Czech portion of Western Carpathians (after Menčík 2004).

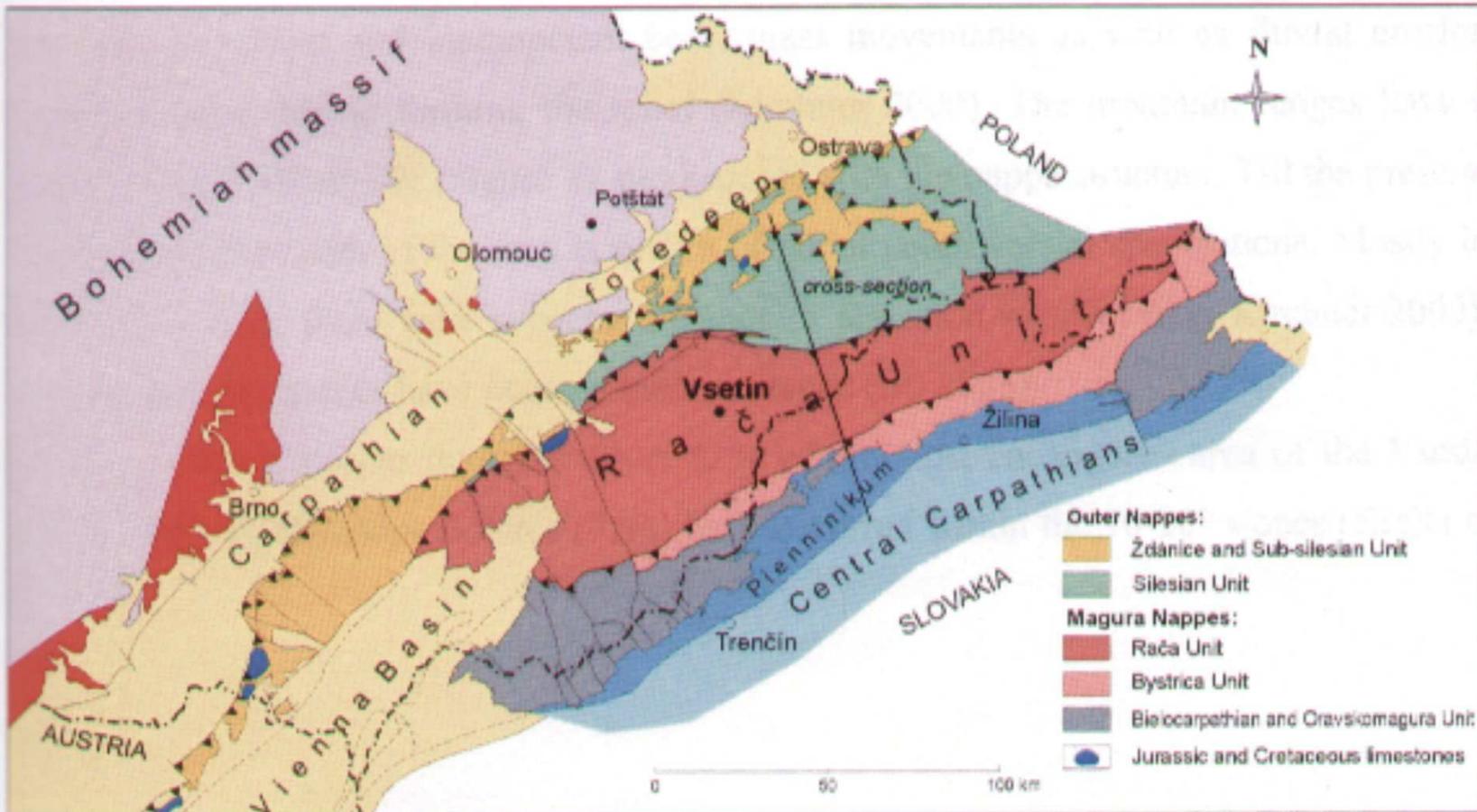
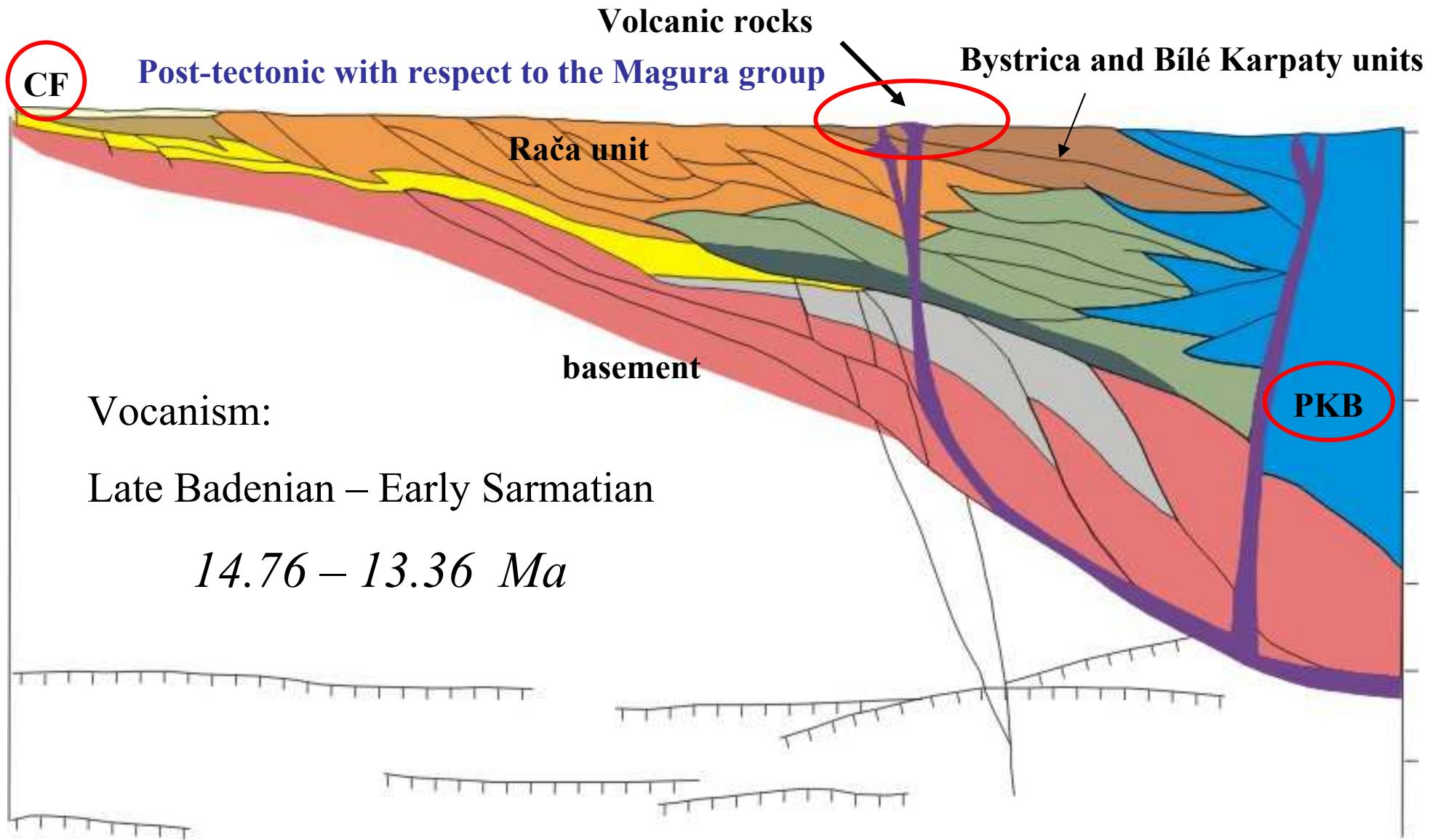

Figure 1: Geological map of the Czech portion of Western Carpathians (after Pícha et al. in press.).

GEOLOGICAL CROSS-SECTION

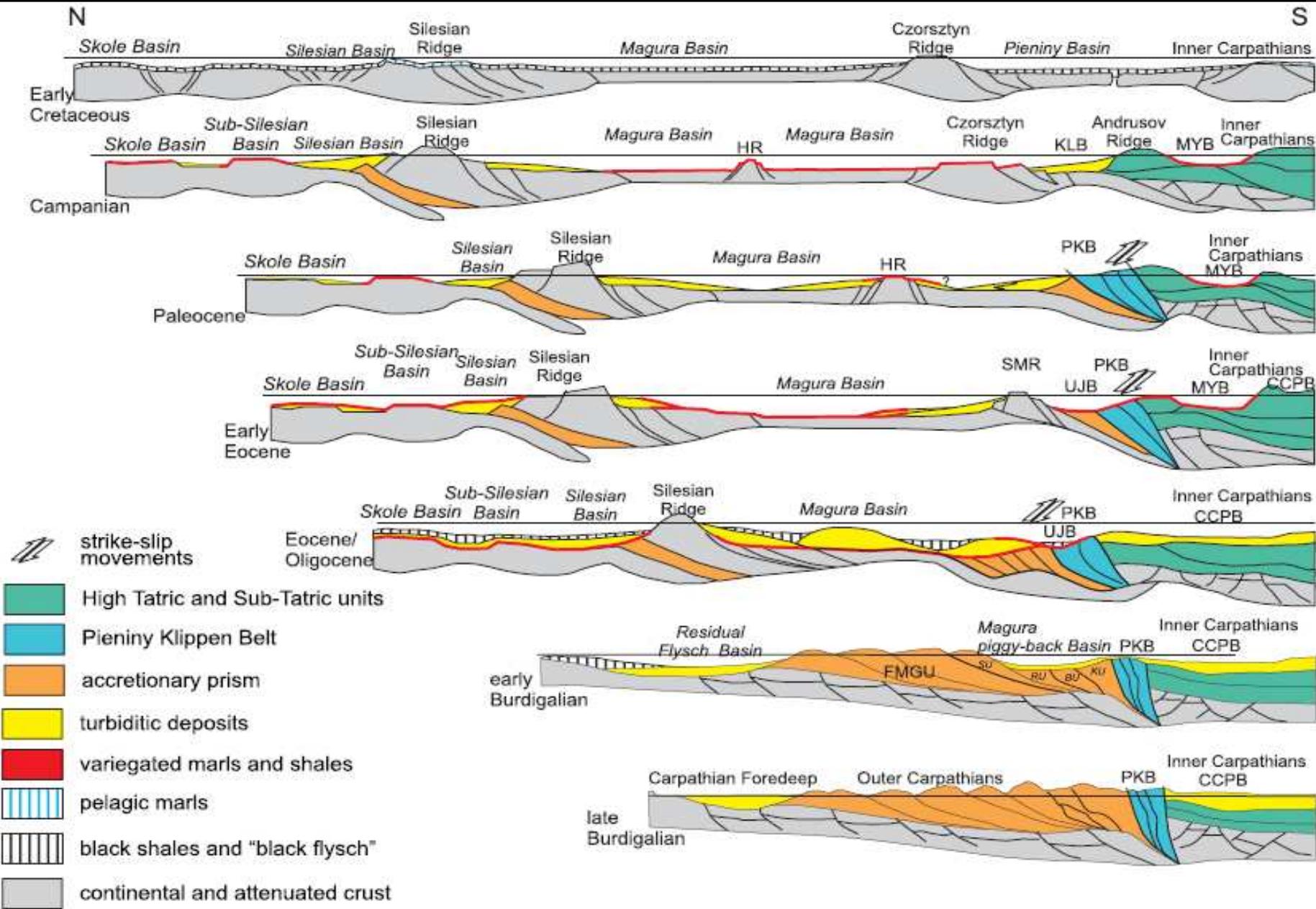
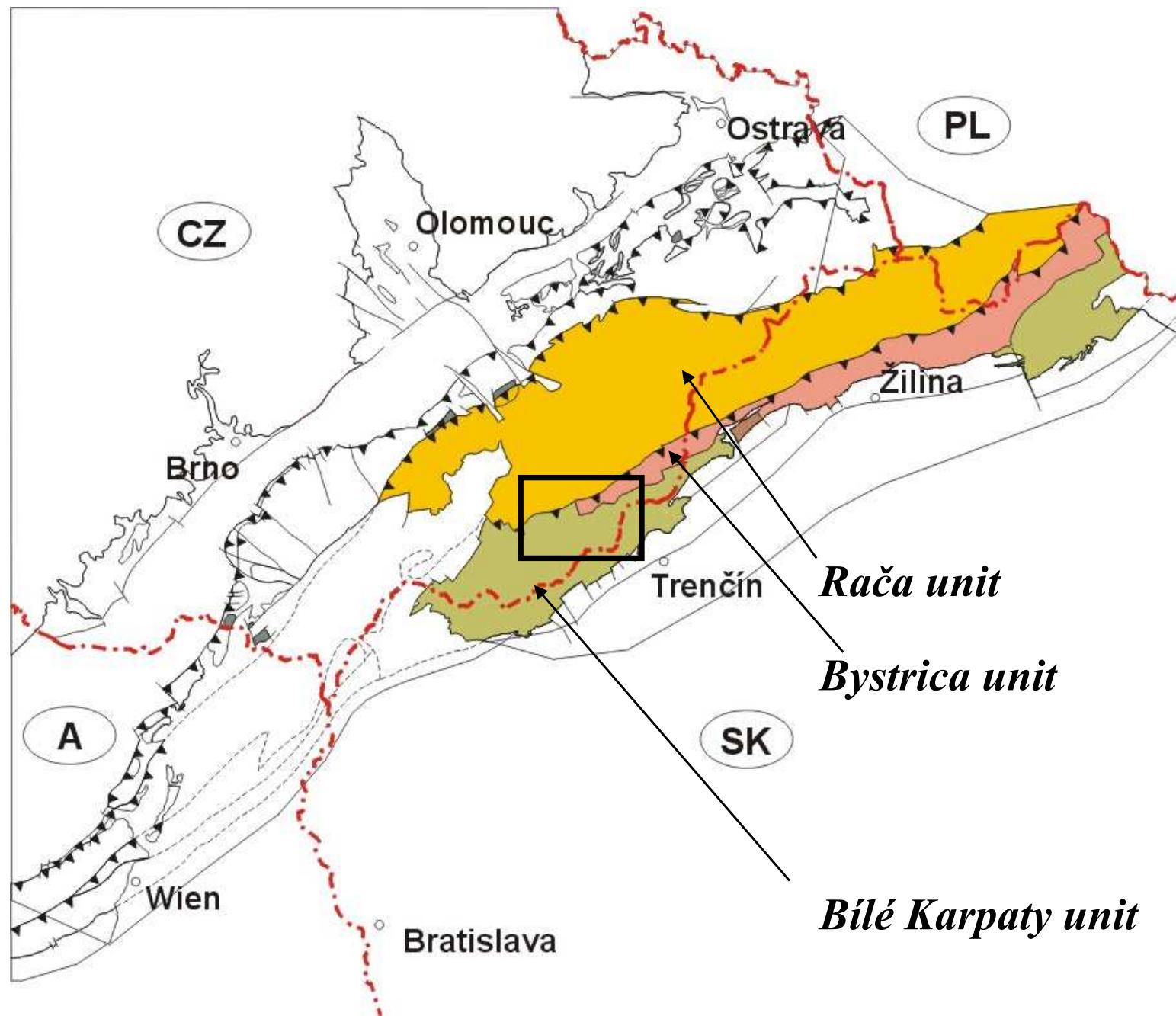

Fig. 5. Early Cretaceous–Early Miocene palinspastic evolutionary model for the Western Carpathians, not to scale
(based on Oszczypko, 1999, supplemented)

CCPB — Central Carpathian Paleogene Basin, FMGU — Fore-Magura group of units, Su — Siary Subunit, Ru — Rača Subunit, Bu — Bystrica Subunit, Ku — Krynica Subunit, HR — Hluk Ridge, UJB — Ujak Basin, KLB — Klapa Basin, MYB — Myjava Basin, PKB — Pieniny Klippen Belt, SMR — South Magura Ridge

Sedimenty magurské skupiny příkrovů představují pestrou a místy až nesourodou směs hlubokomořských facií od bathyálních hemipelagických slínů přes nejrůznější gravitační sedimenty až po abysální jíly. Na území v. Moravy klíčová pozice, a to jak plošným rozšířením, tak celkovou mocností.

Račanská jednotka

Valouny, olistolity triasových a jurských hornin v paleogenních slepencích. Při čele račanské jednotky u **Kurovic** se nachází jediný tektonický útržek (bradlo) sedimentů svrchní jury a spodní křídy (kurovické vápence-svrch. jura sp. křída a tlumačovské slínovce – sp. křída).

Flyšová siliciklastická sedimentace pak začíná v račanském sedimentačním prostoru v haueritu a je ukončena ve spodním oligocénu.

Ekvivalenty **gaultského flyše** z oblasti Východních Alp - jemnozrnné pískovce až prachovce a černošedé vápnité jílovce, hauerit-cenoman. turbidity distálních facií

Kaumberské souvrství - výrazně pelitický vývoje s dominantním zastoupením rudohnědých a zelených nevápnitých jílovců. cenoman-campan. pelagické jílovce až drobně rytmické distální turbidity

Soláňské souvrství – typicky flyš, střídání pískovců a jílovců, 3 členy, nejvyšší proximalní flyš už paleocenní.

Belovežské souvrství - drobně rytmický flyš, převaha jílovců, hlubokovodní prostředí, tektonický klid.

Zlínské souvrství – značné faciální rozrůznění. Proximální turbidity (hrubozrnné pískovce a slepence), typická flyšová sedimentace s proměnlivým zastoupením jílovců

Bystrická jednotka

Na území v. Moravy se člení pouze na belovežské souvrství a bystrické vrstvy zlínského souvrství. Analogický vývoj ve spodní části s račanskou jednotkou.

Belovežské souvrství - hrubozrnné pískovce a pestré jílovce, drobně rytmický flyš.

Stáří svrchní paleocén až spodní eocén.

Bystrické souvrství - turbidity s převahou vápnitých jílovců a slínovců nad pískovci.

Bělokarpatská jednotka

Člení se na **hlucký a vlárský** faciální vývoj. Hlucký vývoj je tvořen sedimenty spodní křídy až spodního eocénu. Pro hlucký vývoj jsou charakteristické spodnoeocenní vrstvy, které ve vlárském vývoji bělokarpatské jednotky chybějí.

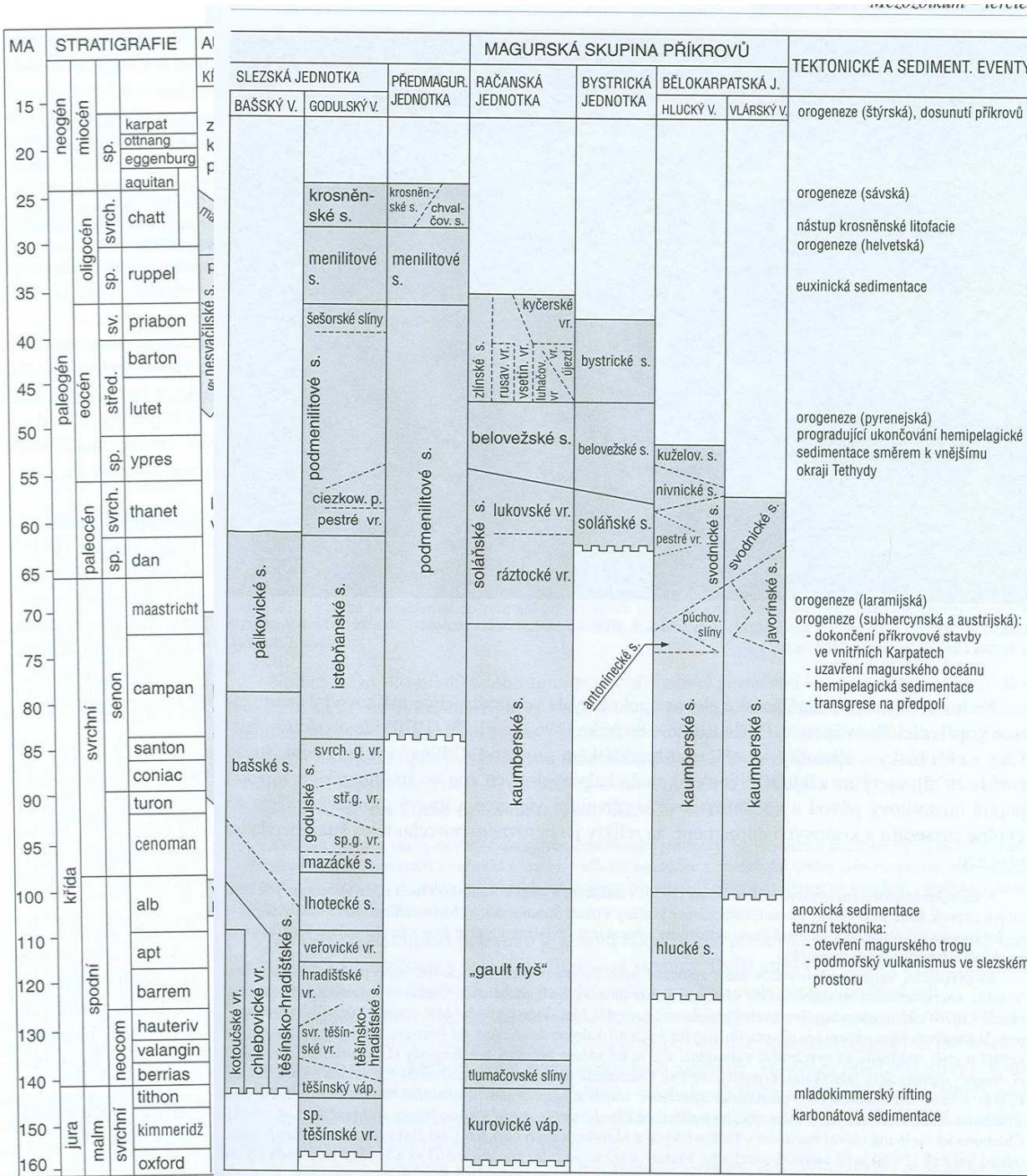
Hlucký vývoj má hlavní rozšíření v jz. části Bílých Karpat.

Hlucké souvrství - spodní část černošedé až černé jílovce, vápnité jílovce a slíny, výše ubývá jílovců, objevují se vložky vápenců. Hemipelagity, pelagity, kalciturbidity.

Kaumberské souvrství - šedé, zelenošedé, zelené, rudohnědé nevápnité jílovce, ojedinělé slabé vložky pískovců. Hemipelagity a turbidity uložené pod hladinou CCD, bathyál až abysál. Cenoman - svrchní senon.

Púchovské slíny - Pelagity bathyálu uložené nad CCD. Maastricht.

Polarita orogenu

Obr. 213. Stratigrafické schéma mezozoika a tertiéru flyšového pásmo Západních Karpat na Moravě a ve Slezsku (R. Brzobohatý – Z. Stráník, orig.). s. – souvrství, vr. – vrstvy, váp. – vápence, p – pískovce, V. – vývoj, J. – jednotka.

Bělokarpatská jednotka

Člení se na **hlucký a vlárský** faciální vývoj. Hlucký vývoj je tvořen sedimenty spodní křídy až spodního eocénu. Pro hlucký vývoj jsou charakteristické spodnoeocenní vrstvy, které ve vlárském vývoji bělokarpatské jednotky chybějí.

Hlucký vývoj má hlavní rozšíření v jz. části Bílých Karpat.

Hlucké souvrství -spodní část černošedé až černé jílovce, vápnité jílovce a slíny, výše ubývá jílovců, objevují se vložky vápenců. Hemipelagity, pelagity, kalciturbidity.

Kaumberské souvrství - šedé, zelenošedé, zelené, rudohnědé nevápnité jílovce, ojedinělé slabé vložky pískovců. Hemipelagity a turbidity uložené pod hladinou CCD, bathyál až abysál. Cenoman - svrchní senon.

Púchovské slíny - Pelagity bathyálu uložené nad CCD. Maastricht.

Antonínecké souvrství - turbiditní rytmus do 3 m mocné. Na bázi jsou tvořeny písčito-prachovitými vápence, detritickými vápenci s četnými křemennými zrny, výše hnědavě šedými, silně vápnitými jílovcí až slínovci a světle okrovými slíny. Biofacie hemipelagitů obsahuje vzácně typické prvky svahové biofacie. Sedimentaci poblíž kolísající CCD. Campan-maastricht.

Svodnické souvrství. Střídání vápnitých jílovců s vápnitými, drobovými pískovci. Distální filipovskou a proximální suchovskou litofacii. Pro suchovskou litofacii jsou typické pískovcové polohy charakteru debris flow. Stáří maastricht-paleocén

Nivnické souvrství - drobně až středně rytmický flyš s převahou jílovců - . Střídání vápnitých jílovců s vápnitými, drobovými pískovci.

Kuželovské souvrství - převaha vápnitých jílovců, slabé vložky jemnozrnných vápnitých pískovců., ojedinělé pelokarbonáty. Spodní části tokového režimu turbiditních vějířů. Relativně hojný výskyt pelagitů v hlubších částech pánve převážně pod CCD

Pestré vrstvy svrchního paleocénu a spodního eocénu - představují drobně rytmický flyš s naprostou převahou pelitů.

Vlárský vývoj bělokarpatské jednotky se člení na kaumberské, javorinské a svodnické souvrství.

Sestává ze dvou dílčích příkrovů, z nichž jižněji položený se označuje jako příkrov javorinský.

Kaumberské souvrství má obdobnou litologickou charakteristiku jako kaumberské souvrství vývoje hluckého.

Javorinské souvrství - Pískovce se drobně až středně rytmicky střídají se zelenošedými, převážně nevápnitými jílovci, nad kterými převládají v poměru 4:1

Svodnické souvrství odpovídá svodnickému souvrství hluckého vývoje.

V magurském sedimentačním prostoru máme pouze **nepřímé doklady pro existenci oceánské kůry** (jura-křída).- výskyt manganových konkrecí, projevy silifikac, abysální biofacie mikrofauny s extrémně nízkým přínosem organického a terestrického detritu. akrečního klínu sedimentů nasvědčující pro vznik nad typickou subdukční zónou.

Vnější krosněnská skupina příkrovů – pouzdřanská okrajová jednotka
- ždánicko-poslezská jednotka
- zdounecko-slezská jednotka
- předmagurská jednotka

Předmagurská jednotka -vyskytuje se v neprůběžném pruhu mezi slezskou a račanskou jednotkou vsv. až v. od Holešova.

Zdounecko-slezská jednotka – pouze v okolí Soběsuk, Campan-oligocen, převládají jílovce.

Zdounecká jednotka — pouze v okolí Soběsuk, Campan-oligocen, převládají jílovce.

Slezská jednotka

strížný příkrov přesunutý na podslezskou jednotku. V depresi sedimentačního prostoru slezské jednotky se usadily v období svrchní jury a křídě na svazích bašské elevace sedimenty bašského vývoje a na svazích slezské elevace (kordiléry) sedimenty godulského vývoje (

Hlavní výskyty - Moravskoslezské Beskydy a Podbeskydí, oxford-svrchní eocen
Dva základní celky, spodní převážně **pelitický**, od oxfordu do cenomanu (tj. celek s nižším podílem turbiditů) a svrchní, převážně **flyšový** od turonu do oligocénu (tj. celek s vysokým podílem turbiditů).

Podle lithostratigrafického a faciálního vývoje a podle tektonické pozice (tj. od S k J) tři základní celky, které jsou horizontálně spojeny pozvolnými přechody

- **vývoj kelčský**, převážně pelitický, příčně orientovaná tělesa hrubých klastik a skluzů. redukovaná křída, svah pánve
- **vývoj bašský**, omezený podíl turbiditů, skluzová tělesa vápenců, úpatí
- **vývoj godulský**, juře až cenomanu neflyšový, flyšová facie zcela převládá nad neflyšovou od turonu do oligocénu.

Vývoj kelčský - je rozšířen mezi údolími Bečvy a Ostravice. Tento vývoj tvoří nejspodnější skupinu tektonických šupin.

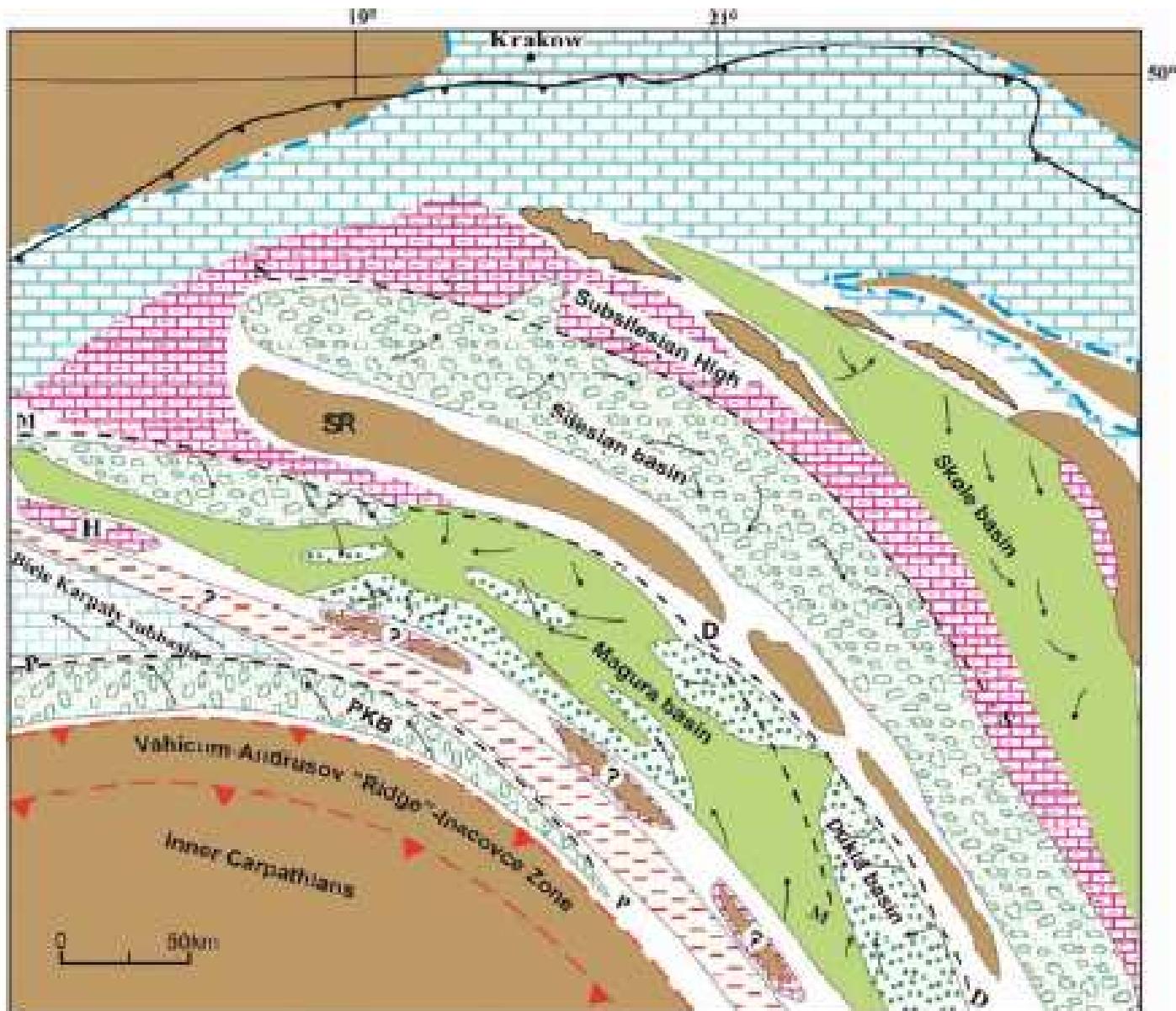

Fig. 13. Maastrichtian palaeogeographic and palinspastic map of the Outer Carpathian sedimentary area (partly after Kratajewicz 1962). For abbreviations see Fig. 12

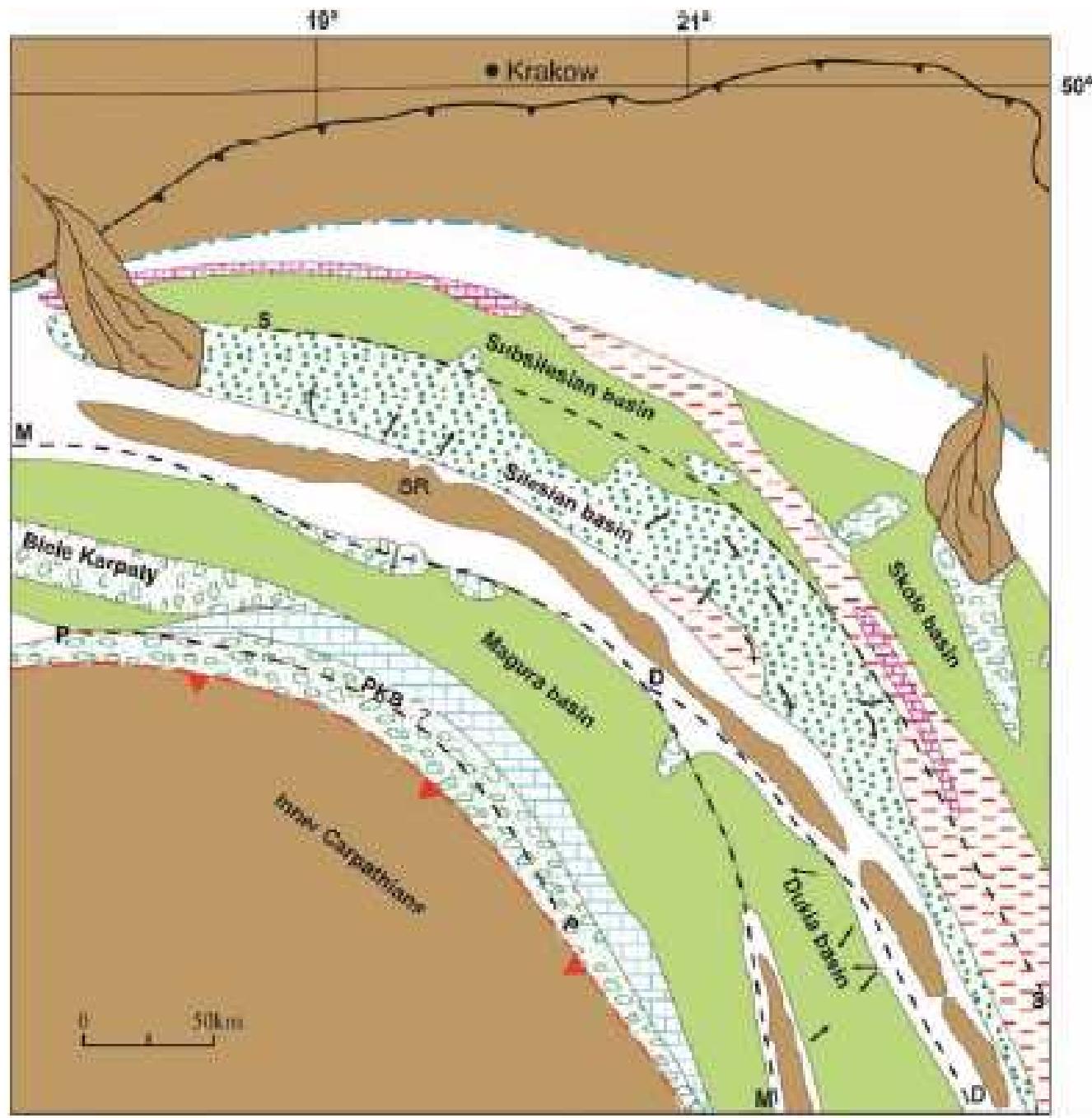

Fig. 14. Palaeocene palaeogeographic and palinspastic map of the Outer Carpathian sedimentary area (partly after Krajewski 1962). For abbreviations see Fig. 12.

Bašský vývoj

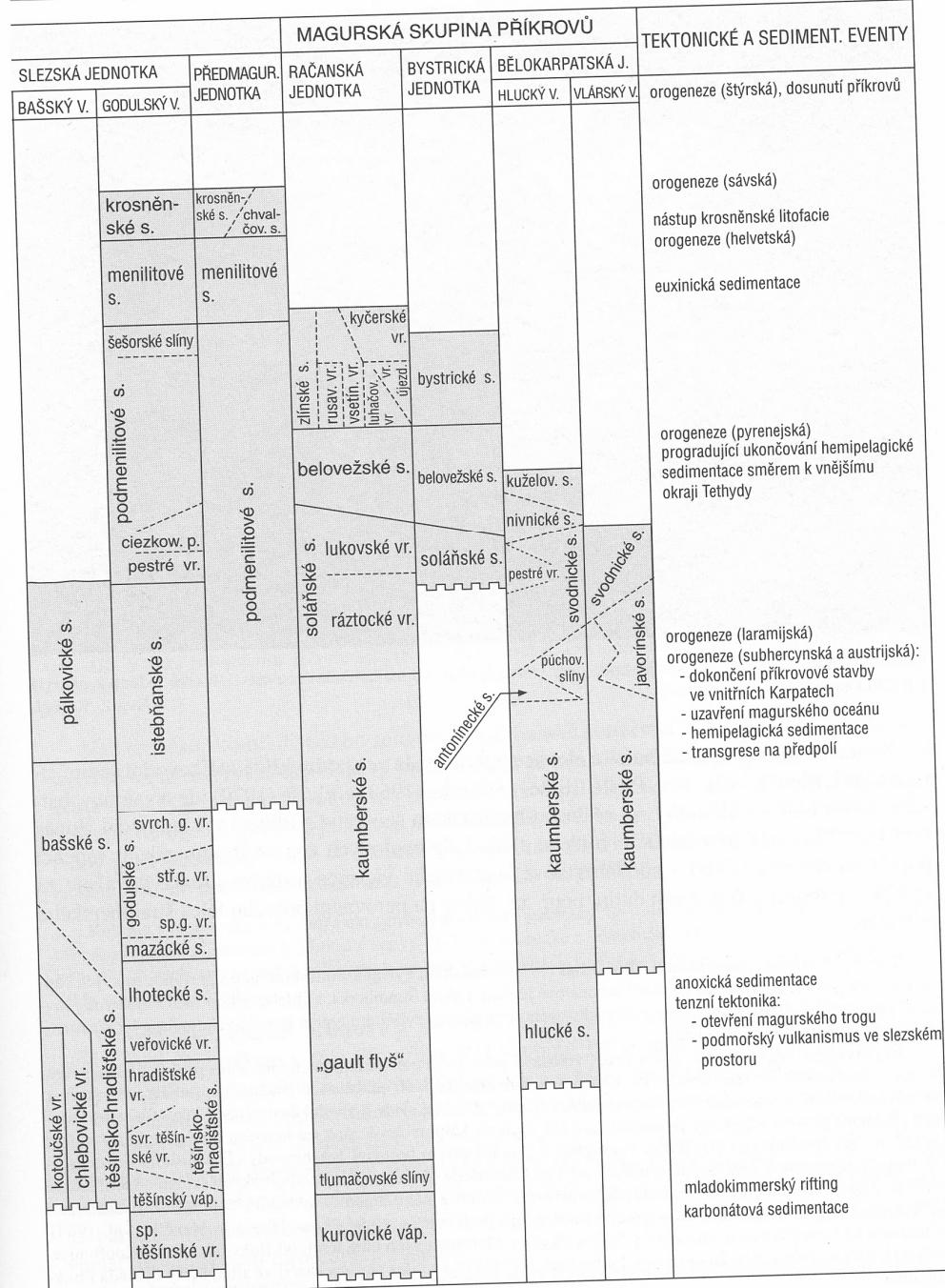
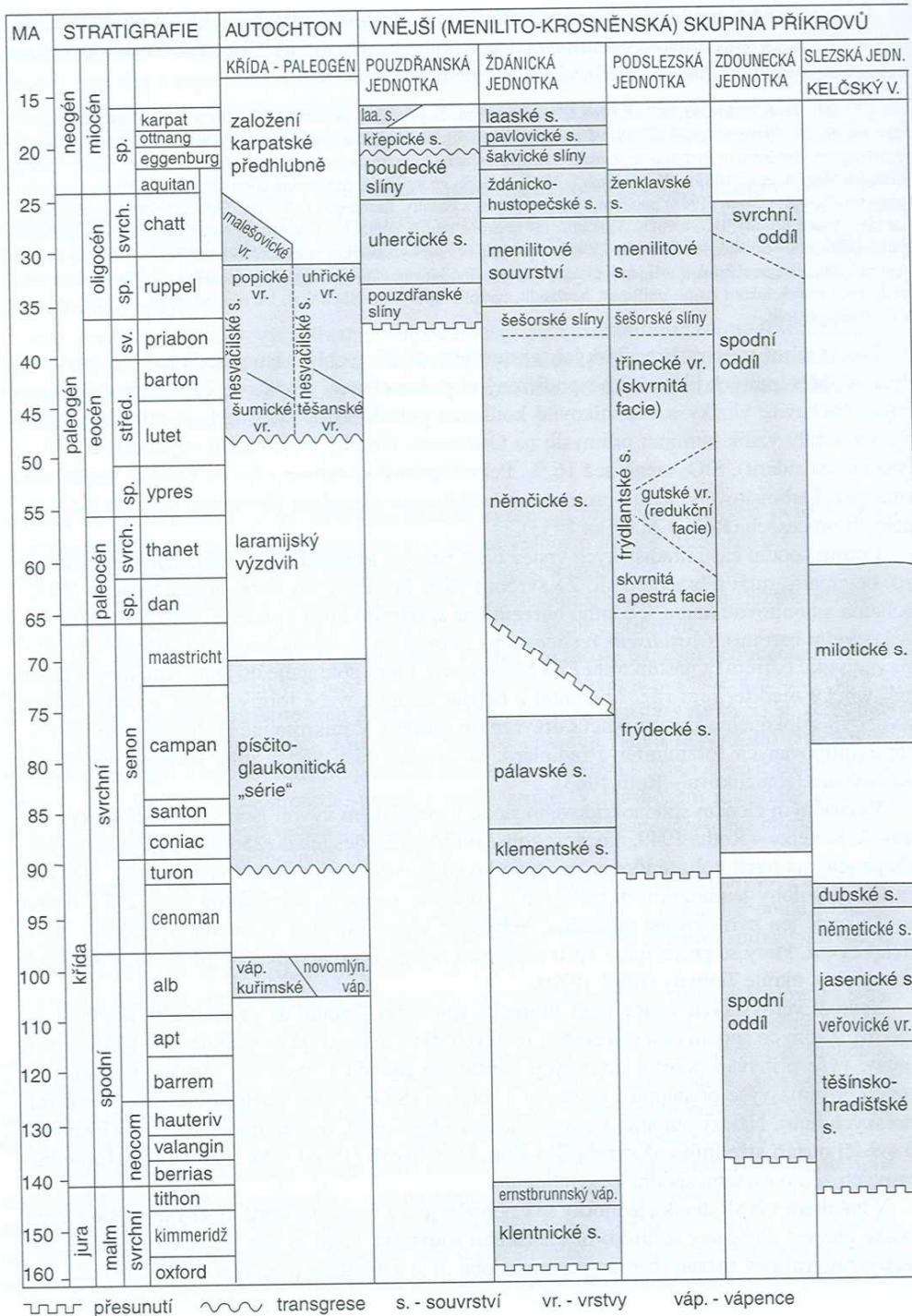
Omezený na Štramberkou pahorkatinu.

Štramberký vápenec - prostředí karbonátové plošiny nebo rifového komplexu. Bloky uvnitř těšínsko-hradišťského souvrství. Tektonika x olistolity?

Těšínsko-hradišťské souvrství – faciální diferenciace od jílovů až po slepence, ?olistolity

Bašské souvrství – kalciturbidity s písčitou příměsí, slínovce a jílovce, bloky štramberkého vápence. Alb - campan

Palkovické souvrství - převaha hrubozrnných až střednozrnných křemenných pískovců, tenké vrstvy černošedých jílovců, do nadloží větší mocnosti. Campan – dan. Proximální turbidity-fluxoturbidity.

Obr. 213. Stratigrafické schéma mezozoika a terciéru flyšového pásmá Západních Karpat na Moravě a ve Slezsku (R. Brzobohatý – Z. Stráník, orig.). s. – souvrství, vr. – vrstvy, váp. – vápence, p – pískovce, V. – vývoj, J. – jednotka.

Godulský vývoj

Nejmocnější (vice než 8,5km) a nejrozšířenější vývoj, tvoří godulský přákrov a značnou část těšínského příkrovu, vnitřní část výplně slezské pánve. Hlavní hřebeny Beskyd.

Spodní těšínské souvrství – malm, převážně slínovcový vývoj (pelagity) se zanedbatelnými kalciturbidity

Těšínské vápence - svrchní tithon, berrias - spodní valangin, kolísavá mocnost, stratigraficky nižší facie kalových vápenců, v jejím nadloží, význačná hrubě klastické klaciturbidity a vápencové fluxoturbidity

Těšínsko-hradištské souvrství - (valangin - spodní alb) je charakterizováno dvěma základními faciami

- facie **svrchnotěšínského typu**, která je převážně pelitická s polohami turbiditů (pískovce, kalciturbidity)
- facie **hradištského typu** - tělesa střednozrnných až hrubozrnných křemenných a drobových pískovců především ve vyšší části sledu.

Výlevná tělesa, туfy a туфity **těšínitové vulkanické asociace**. Přítomnost boreálních prvků fauny.

Veřovické souvrství (apt) - pelitický pelagický vývoj v anoxické facii, který zčásti zastupuje vyšší část těšínsko-hradištské souvrství ve střední části pánve.

Lhotecké souvrství (alb) - tvořeno dvěma základními faciami:

- facie **pelitická**, jílovce, v nejvyšší části křemenné a drobové pískovce s glaukonitem.
- **vývoj flyšový** s centimetrovými až decimetrovými polohami turbiditů, laterálně přechází do bašského souvrství bašského vývoje

Godulské souvrství - nástup masivní flyšové sedimentace, která ve slezské sedimentační pánvi převládla od turonu. Austrijské pohyby. Typicky flyš, proměnlivé zastoupení jílovců.

Istebňanské souvrství (campan - paleocén) střídání pásem s převahou pískovců nebo jílovců

Podmenilitové souvrství (paleocén - svrchní eocén) – facie s převahou jílovců až facie s převahou drob a pískovců

Menilitové souvrství -černošedé a čokoládově hnědé jílovce, polohy silicitů, siliciklastických i vápenových turbiditů

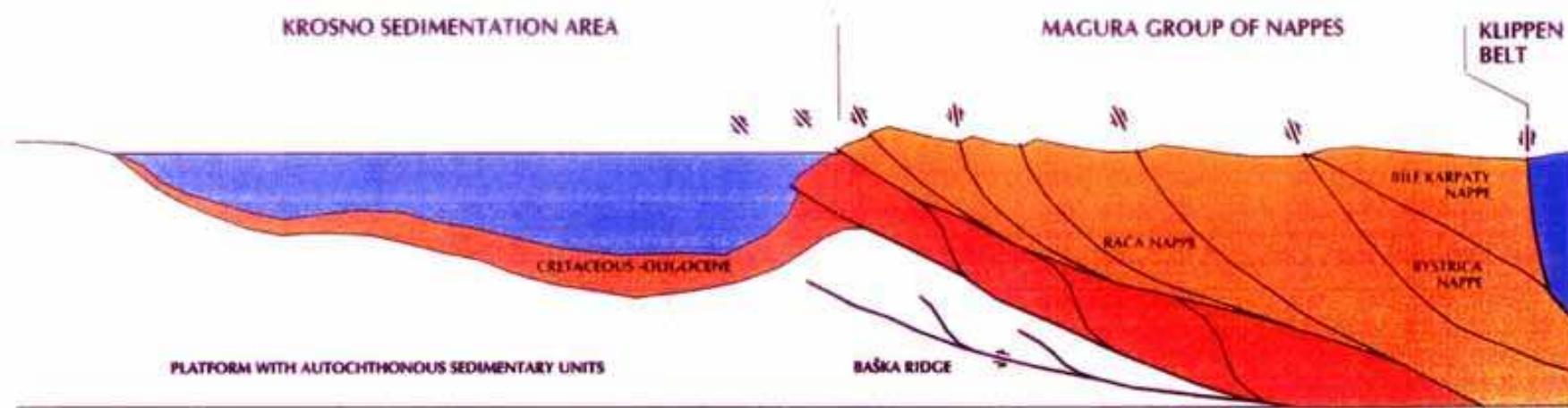
Krosněnské souvrství – typický flyš, rytmické střídání pískovců a jílovců, heklevetské pohyby

Slezský příkrov byl poté vyzdvižen a sunut a na počátku středního miocénu dosunut jako bezkořenný příkrov do dnešní pozice

Těšínity a pikrity (berrias-apt) - projevy krátkodobého riftingu na kontinentální kůře.

Ryodacitový až andezitový vulkanismus - tufity z godulského a istebňanského souvrství. Vzhledem k tomu, že vulkanické projevy časově spadají až do stadia flyšové sedimentace, nejedná se o typický riftový vulkanismus

LATE OLIGOCENE, HELVETIAN OROGENY, 25Ma

During the Helvetic orogeny the sedimentary fill of the Magura basin was folded and detached. In the Outer Flysch basins the Krosno flysch lithofacies replaced the hemipelagic and pelagic environment of the Menilite and Submenilite Formations.

Ždánicko-podslezská jednotka

Ždánická jednotka se směrem k SV napojuje na jednotku podslezskou, se kterou je slučována do jednoho názvu.

Ždánická jednotka

Tvoří především Pavlovské vrchy a Ždánický les, waschberská jednotka v Rakousku. Tektonické útržky jurských a křidoých hornin (bradla) – biosferická rezervace Pavlovských vrchů.

Člení se na **ždánický příkrov** a strukturně vyšší dílčí **příkrov čejčsko-zaječské zóny**.

Na flyšové horniny obou dílčích příkrovů transgredují spodnomiocenní sedimenty šakwické synklinály a Kobylského jezera

Klentnické souvrství – vápenité jílovce a slíny, výše vápencové vložky, které postupně převládnou. Oxford-tithon. Hemipelagity, vložky kalciturbiditů. Ve vrchní části laterální zastupování s ernstbrun. vápenci.

Ernstbrunnský vápenec- brekcie, osypové kuželevy (gravity) z ernstbrunské karbonátové platformy. Tithon-spodní křída.

Brněnská karbonátová plošina se šelfovou karbonátovou sedimentací byla oddělena pánevní oblastí se sedimentací mikulovských slínovců od ernstbrunské karbonátové plošiny. Ta tvořila okraj ždánického sedimentačního prostoru (alochtonního komplexu flyšového pásma).

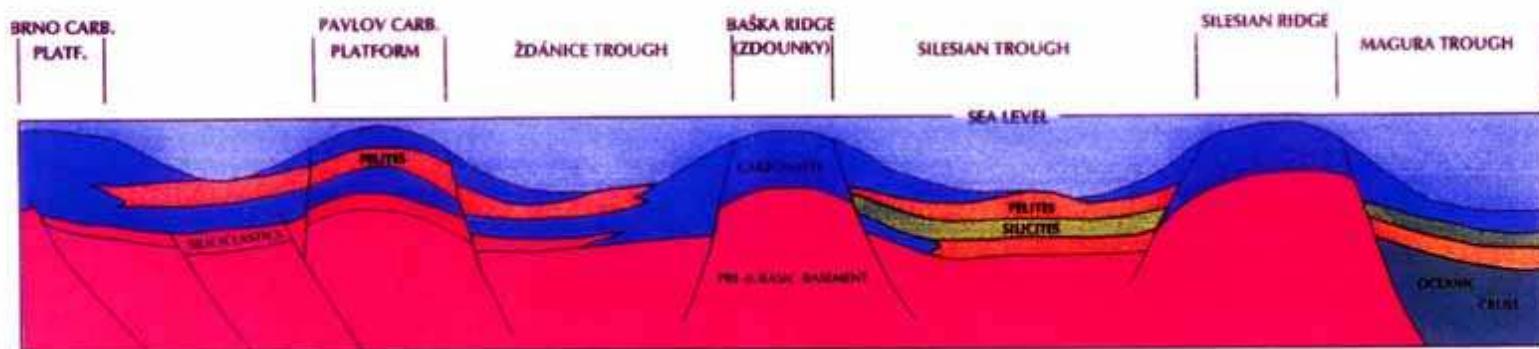
Z plošiny byly derivovány osypové brekcie a sedimenty gravitačních toků ernstbrunnských vápenců a klentnického souvrství, které se střídaly s hemipelagickou sedimentací.

Klementské souvrství - transgresivně na nejvyšších polohách ernstbrunnských vápenců. Glaukonitické pískovce, doprovázené vápnitými jílovci. Svrchní turon až coniac.

Pálavské souvrství - vápnité jílovce až slíny. Coniac-spodní campan

Podmeniltiové souvrství – různé typy jílovců, lokálně polohy pískovců a slepenců. Campan až spodní oligocén

JURASSIC/CRETACEOUS,LATE KIMMERIAN OROGENY, 140Ma

Jurassic rifting of the passive margin caused desintegration of the carbonate platform on the continental crust. The Magura Trough formed on the oceanic crust.

Menilitové souvrství - podrohovcové, rohovcové a šitbořické vrstvy. Převaha pelitů.

Ždánicko-hustopečské souvrství – ždánické písky, hustopečské slíny, rytmické střídání pískovců a prachovců s jílovci . Oligocén-eger.

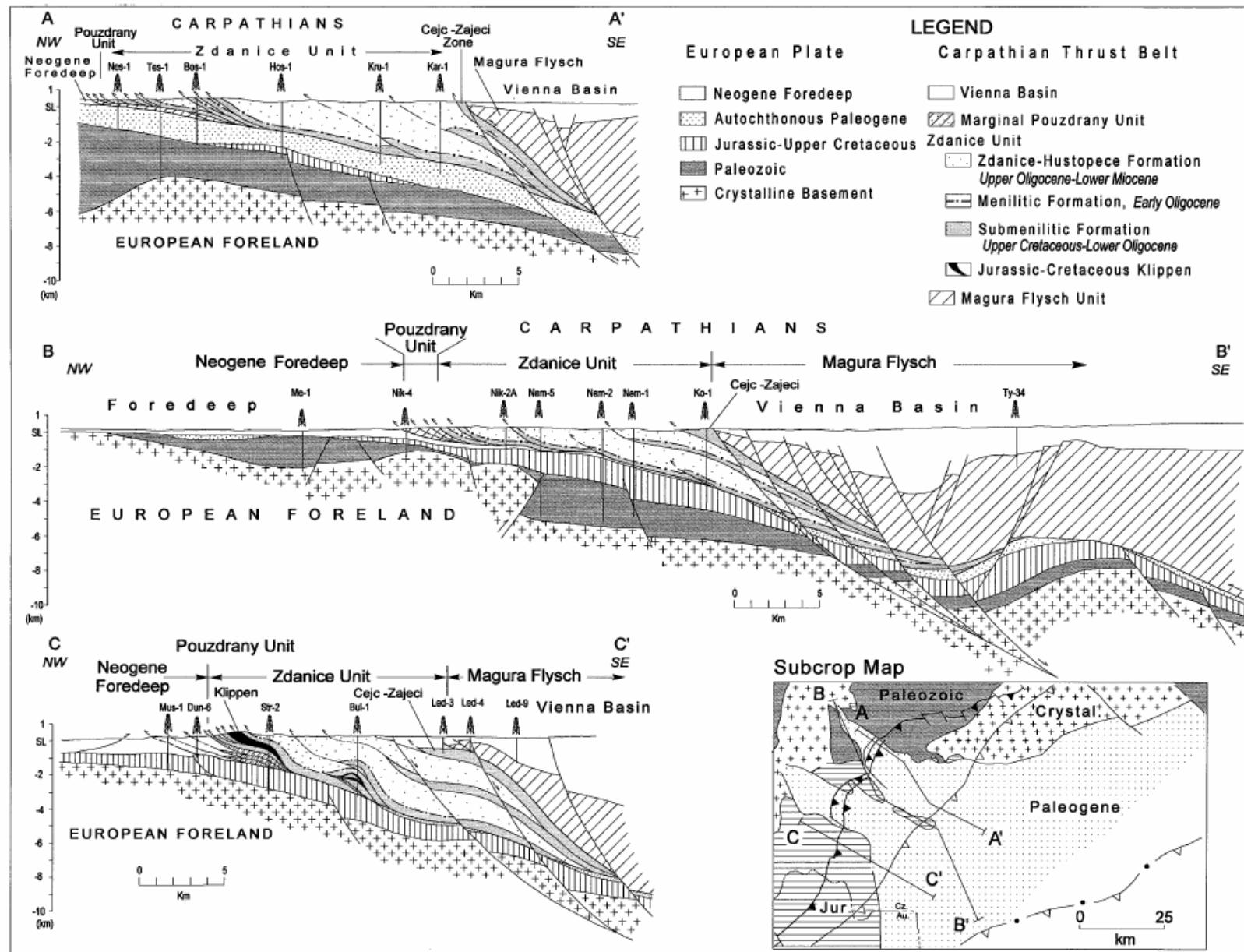
Pavlov Hills, Ernstbrunn limestones, uppermost Jurassic in Devin tectonic klippe

Na zvrásněné sedimenty ždánické jednotky s.s. a čejčsko-zaječské zóny transgredují spodnomiocenní uloženiny výplně **šakvické synklinály a kobylského jezera**. Obsahuje především pelitické sedimenty eggenurgu až karpatu s relikty badenu. Naložený spodní miocén na ždánické jednotce nevykazuje oproti ždánicko-hustopečského souvrství výraznější tektonické deformace

Podslezská jednotka

Zahrnuje převážně pelitické, neflyšové uloženiny svrchní křídy až oligocénu. Turbidity až při sedimentaci ždánicko-hustopečského souvrství.

Nasunuta během štýrských pohybů pod tlakem slezské jednotky na sedimenty karpatské předhlubně.

Cross sections A–Ab, B–Bb, and C–C' through the frontal units of the Carpathian thrust belt, the successor Vienna basin, and the underlying European plate with the Autochthonous Paleogene and the Neogene foredeep. Section A–A' passes through the Paleogene fill of the Nesvacilka valley/submarine canyon. Some of the faults related to Jurassic rifting were apparently reactivated as transtensional faults during the opening of the pull-apart Vienna basin in Middle Miocene times. (Location of sections in Fig. 1)

STRATIGRAPHY			PRINCIPAL TECTONO-STRATIGRAPHIC UNITS			MAJOR TECTONIC AND DEPOSITIONAL EVENTS
General		Local	AUTOCHTHONOUS UNIT	MARGINAL POUZDRANY UNIT	ZDANICE UNIT	Vienna Basin
PLIOCENE	L E	Piacenzian Zanclean	Romanian Dacian			
MIOCENE	L	Messinian Tortonian	Pontian - Andalusian Pannonian Sarmatian			VIENNA BASIN
	M	Serravalian Langhian	Badenian			
	E	Burdigalian Aquitanian	Karpatian Ottnangian Eggenburgian	NEOGENE FOREDEEP <i>Diatomites</i> 2 900 m	Folding and Thrusting	LAA FM. <i>Diatomites</i> PAVLOVICE FM. 250 m
OLIGOCENE	L	Chattian	Egerian	Uplifting and Erosion ?		?
	E	Rupelian Litorfian		NESVACILKA FM. 1 600 m <i>Cherts</i> ?	SAKVICE MS. 200 m	SAKVICE MS. 200 m
EOCENE	L M	Priabonian Bartonian			BOUDKY MS.	KREPICE FM. 400 m
	E	Lutetian Ypresian			UHERCICE FM. 200 m	ZDANICE-HUSTOPECE FM. 1200 m
PALEOCENE	L	Thanetian		?	MENILITIC FM.	60 m Sitborice Member
	E	Danian		Incision of Paleovalleys		Dynow MS. 10 m Menilitic Cherts 4 m Subchert MS. 10 m
CRETACEOUS	L	Maastrichtian Campanian Santonian Coniacian Turonian Cenomanian		Laramide Uplifting AUTOCHTHONOUS CRETACEOUS 200 m	POUZDRANY MARLS 100 m	Globigerina Marls 30 m
	E	Albian Aptian Barremian NEOCOMIAN		?		SUBMENILITIC FORMATION 300 m
JURASSIC		MALM DOGGER LIAS		JURASSIC CARBONATE PLATFORMS AND BASINS	PALAVA FM. 160 m	Klippen
	PALEOZOIC & PRECAMBRIAN			PALEOZOIC AND PRECAMBRIAN BASEMENT	KLEMENT FM.	Austrian Orogeny
					ERNSTBRUNN LS. KLENTNICE FM.	
						Legend: FM. - Formation LS. - Limestones MS. - Marls

Ždánický příkrov je polyfázovou strukturou, při jehož formování se uplatnily **sávské a štýrské** orogenetické pohyby. Účinky starších orogenezí (**helvetské a pyrenejské**), které jsou patrný ve stavbě **magurské skupiny** flyšové, se projevily jen změnou sedimentace ve ždánickém prostoru.

Za sávské orogeneze došlo k odlepení výplně sedimentačního prostoru a k založení ždánického příkrovu. Štýrské vrásnění se výrazněji uplatnilo v čele ždánického příkrovu, než v jeho týlové části

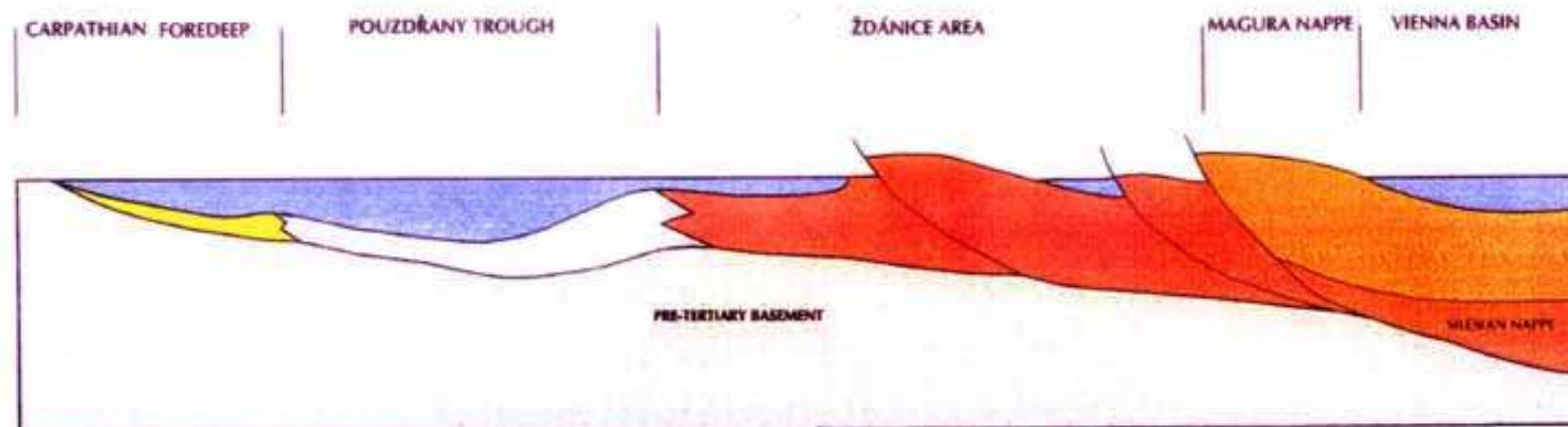
Laramijským pohybům v nejvyšší křídě až paleocénu, kterými začíná neoalpínská etapa ve vývoji Karpat, přisuzujeme nastupující litofaciální diferenciaci podmenilitového souvrství v maastrichtu a zvýšený přínos hrubě klastického materiálu v redukčním vývoji tohoto souvrství v paleocénu.

Odrazem ilyrských a pyrenejských pohybů jsou akumulace hrubých klastik ve středno až svrchneocenních polohách podmenilitového souvrství. Změnu v sedimentaci, projevující se střídáním vápnitých pelagitů pelagickými silicity menilitového souvrství, přisuzujeme změnám klimatu.

Ve vnitřní **bělokarpatské** jednotce magurského flyše můžeme předpokládat ukončení sedimentace a začátek orogenního procesu již během **pyrenejské** orogeneze ve svrchním eocénu. Čelo **helvetských** příkrovů magurského flyše se pak stává týlovou zdrojovou oblastí pro **krošněnský** (podslezsko-ždánický a zčásti zřejmě i slezský) sedimentační prostor. Větší část dílčího slezského sedimentačního prostoru byla již pravděpodobně překryta alochtonem magurského flyše.

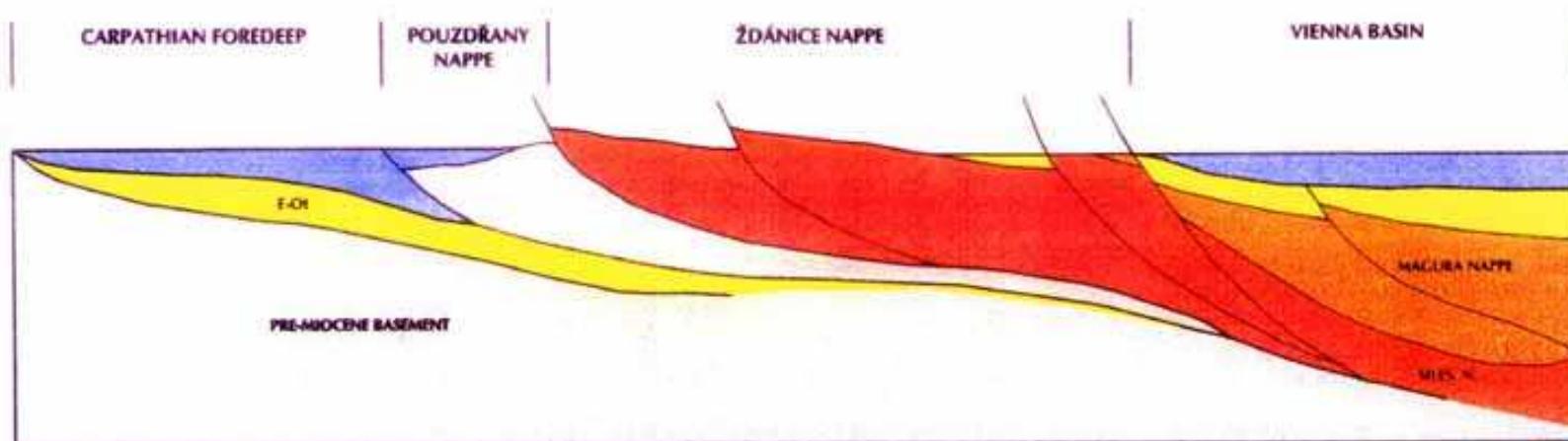
Během **sávské orogeneze** (20 Ma, obr. 5) dochází k iniciálnímu vyvrásnění sedimentů krošněnského (**podslezsko-ždánického prostoru**) a k založení pánve karpatské předhlubně.

PALOGENE/EARLY NEOCENE, SAVIAN OROGENY, 20Ma

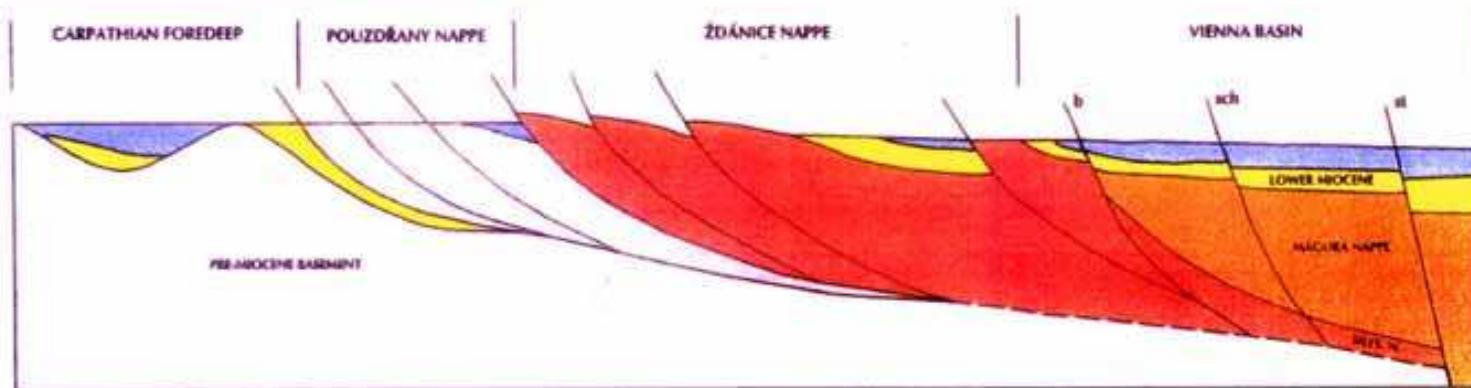
During the Savian orogeny, the sediments of the Ždánice basin were detached and a shear nappe formed. In the Pouzdřany trough the sedimentation was continuous. The Carpathian Foredeep basin was opened. The piggy - back Vienna basin formed on the moving thrust nappe.

EARLY MIocene, STYRIAN OROGENY (Pre-Karpatian), 18Ma

During the Early Styrian orogeny, the Pouzdřany nappe was initially thrust and folded. The Ždánice nappe was thrust together with the Pouzdřany nappe over the Lower Miocene sediments of the Carpathian Foredeep.

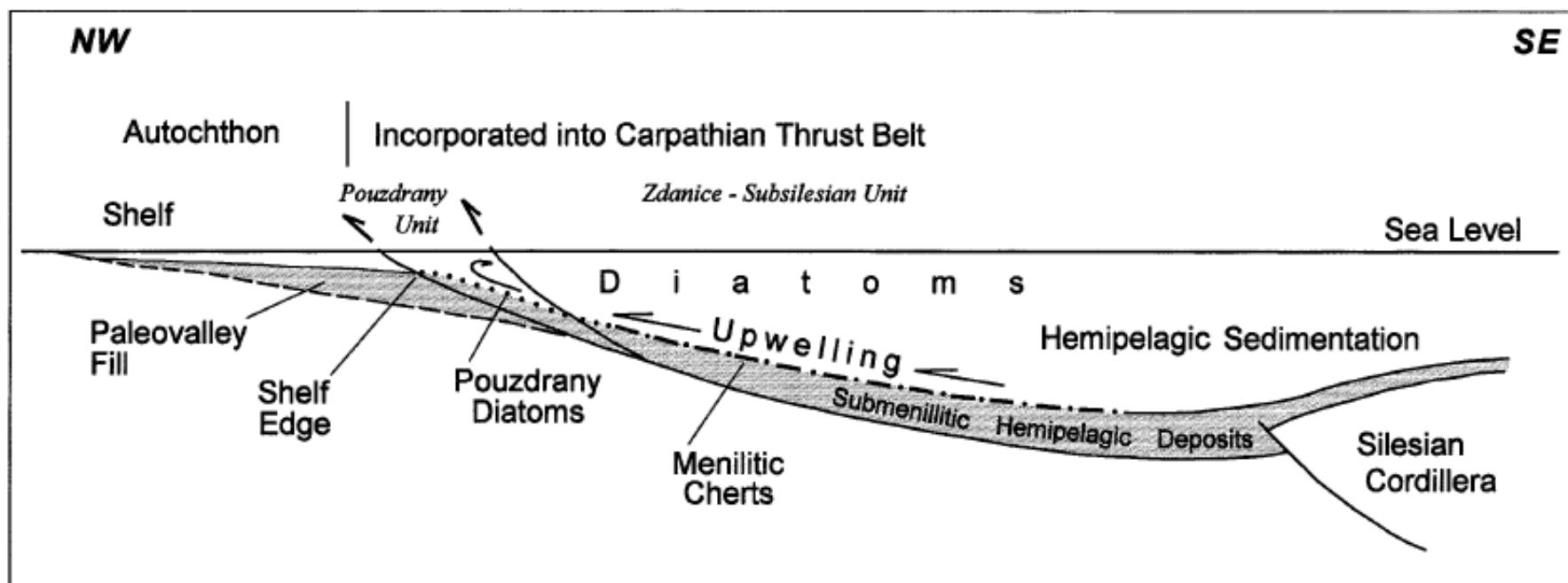
KARPATIAN/BADENIAN, STYRIAN OROGENY, 17 Ma

During the Late Styrian orogeny, the Badenian foredeep was opened. The Outer Flysch units (Ždánice and Pouzdřany) were folded and thrust over the Miocene sediments. Vienna basin: due to the tension tectonics a pull-apart basin formed.

Fig. 5 Schematic (not to scale) reconstruction of the Carpathian foreland basin in Early Oligocene time (during deposition of Menilitic cherts). The Menilitic cherts and the Pouzdrany diatomites were deposited in a slope-to-basin environment characterized by upwelling of nutrient-rich deep waters, proliferation of diatomites, and prevalence of anoxic conditions on the bottom

condition for deposition of organic-rich diatomites repeatedly occurred from the Late Cretaceous to the Miocene. The most prominent Monterey Formation of Miocene age is interpreted as being deposited in silled basins with very limited influx of detrital material

Tektonické pohyby, spojené s příkrovovými přesuny sedimentů flyšového pásmo byly na j. Moravě ukončeny během **mladoštýrské orogeneze** (17 Ma; obr. 7), kdy byly do příkrovové stavby včleněny částečně sedimenty spodního miocénu (Krejčí-Stráník, 1993). Na s. Moravě došlo k ukončení těchto pohybů až po spodním **badenu** a byla zde založena středno- až srchnobadenská předhlubeň (Opavsko) s evaporitickou sedimentací (Cicha et al., 1985).

Pouzdřanská jednotka

Pouzdřanská jednotka se vyskytuje podél okraje flyšového pásma od Pavlovských vrchů až ke Slavkovu v pruhu širokém do 3 km a rovněž v podloží ždánické jednotky. Obsahuje sedimenty oligocenního až spodnomiocenního stáří

Pouzdřanské slíny - tmavě hnědé, prachovité, vápnité jílovce, spodní oligocén.

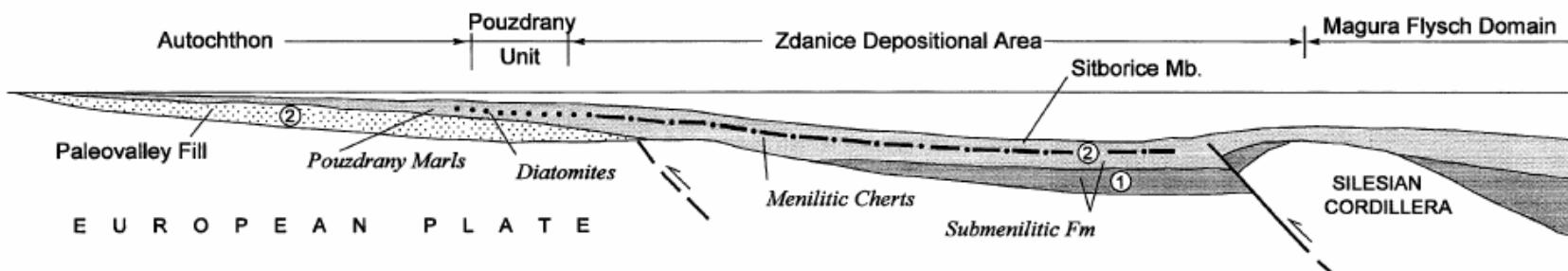
Uherčické souvrství - jílovce na bázi s polohou diatomitů, ve svrchní části nepravidelná tělesa glaukonitických pískovců, stáří svrchní spodní oligocén až svrchní oligocén.

Boudecké slíny - vápnité jílovce až slínovce svrchního oligocénu až spodního miocénu

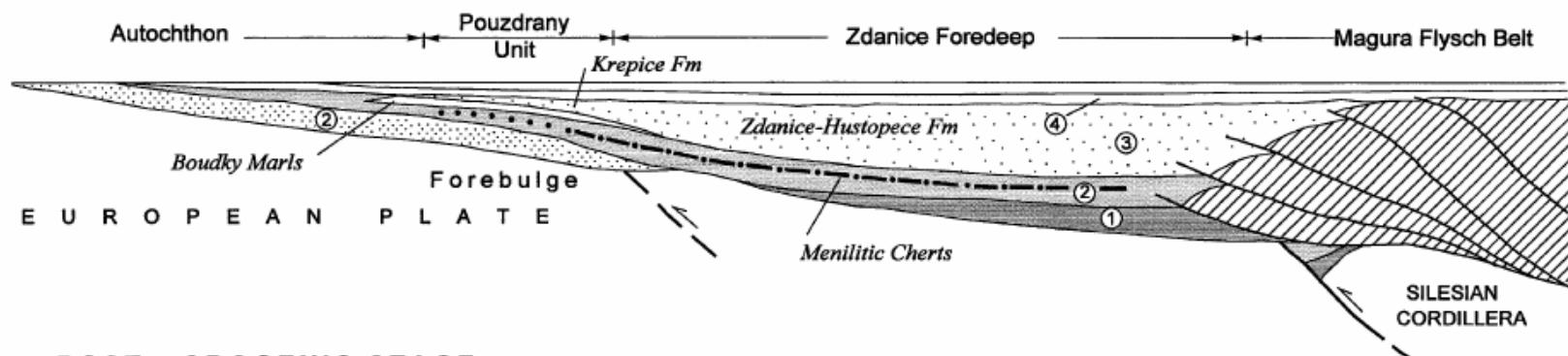
Křepické souvrství - flyšový charakter, vápnité jílovce se zastupují rytmicky s pískovci a prachovci, spodnomiocenní.

Šakvické slíny - nejmladší člen pouzdřanské jednotky, litologicky prakticky shodné se stejným členem výplně šakvické synklinály

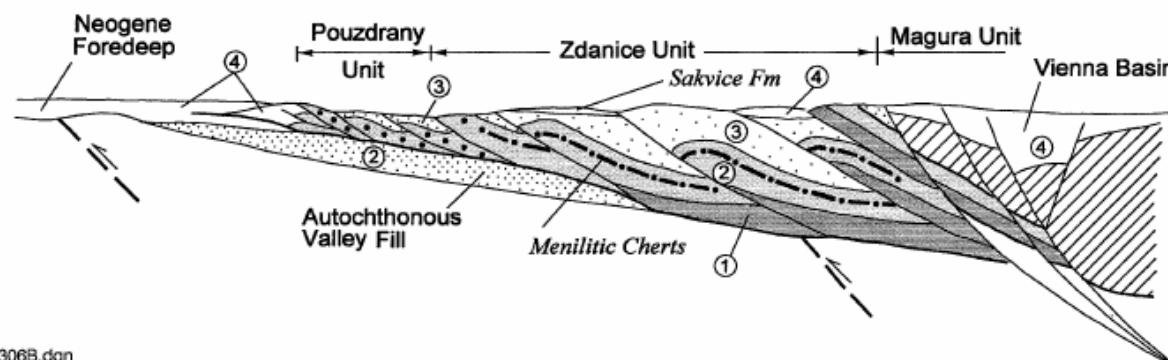
A. SEQUENCES 1 & 2 : LATE CRETACEOUS - EARLY OLIGOCENE

B. SEQUENCES 1,2,3 & 4 : LATE OLIGOCENE - EARLY MIocene

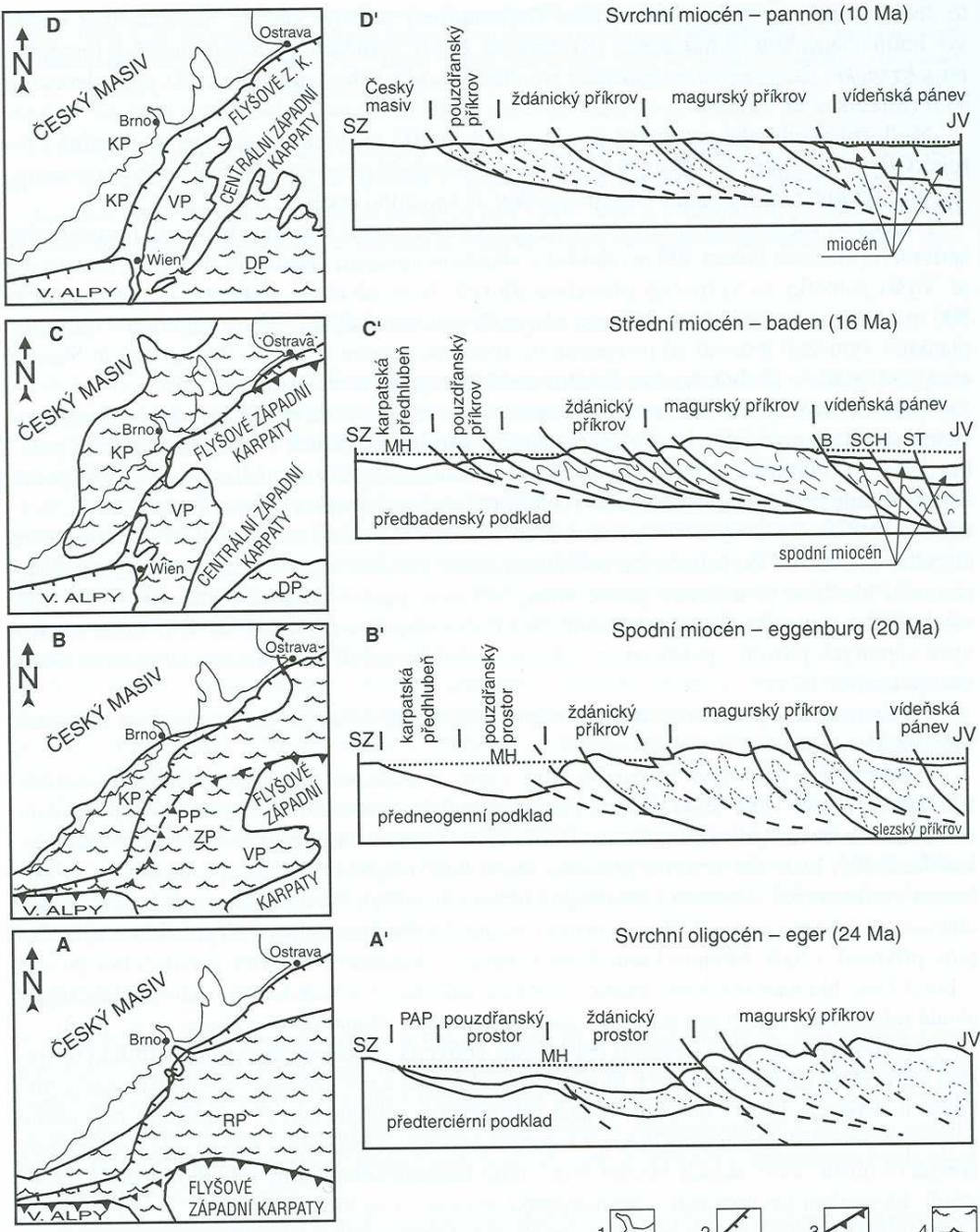

C. POST - OROGENIC STAGE, LATE MIocene

LEGEND

- Sequence 1
Late Cretaceous-Middle Eocene
- Sequence 2
Middle Eocene-Early Oligocene
- Autochthonous Unit
- Diatomites
- Menilitic Cherts
- Sequence 3 :
Late Oligocene-Early Miocene (Egerian)
- Sequence 4 :
Early Miocene (Eggenburgian)-Pliocene
- Magura Flysch

Obr. 244. Paleogeografické a tektonické schéma vývoje Západních Karpat na Moravě v tertiéru (Z. Stráník – R. Brzobohatý, orig.). 1 – okraj Českého masiva vystupující na povrch; 2 – dnešní okraj přesunutých Západních Karpat; 3 – vnější okraj flyšových příkrovů; 4 – mořské pánve. MH – mořská hladina; PAP – prostor autochtonního paleogénu; B – zlomový systém Bulhar; SCH – schrattenberský zlomový systém; ST – steinberský zlomový systém; RP – zbytkové (reziduální) pánve; VP – vídeňská pánev; ZP – ždánický prostor; PP – pouzdřanský prostor; KP – karpatská přehlubeň; DP – dunajská pánev.

Karpatská předhlubeň

Převážně v autochtonní pozici, výskyty buď před čelem příkrovů nebo pod nimi.

Eger až eggenburg - sladkovodní až terestrické, Znojemsko, nemají významné regionální rozšíření

Eggenburg - ottnangský lithostratigrafický komplex - nejrozšířenější v j. části karpatské předhlubně. V z. okrajové části při výchozech Českém masívu vystupují na povrch, ve v. části při linii nasunutí vnějšího flyše jsou zakryty mladšími miocenními sedimenty, karpatem a spodním badenem. V s. části karpatské předhlubně jsou litorální až sublitorální psamitické sedimenty tohoto stáří prokázány pouze poblíž hranice s Polskem.

Mořská transgrese v eggenburgu. Štěrky, píska, výše potom jíly, střídání bracké a mořské sedimentace. Stratigraficky významné horizonty tufitů.

Ottang – zdvih území, sedimentace brackých, lagunárních a sladkovodních písků a nevápnitých jílů, výše lagunární a bracké rzehakiové vrstvy.

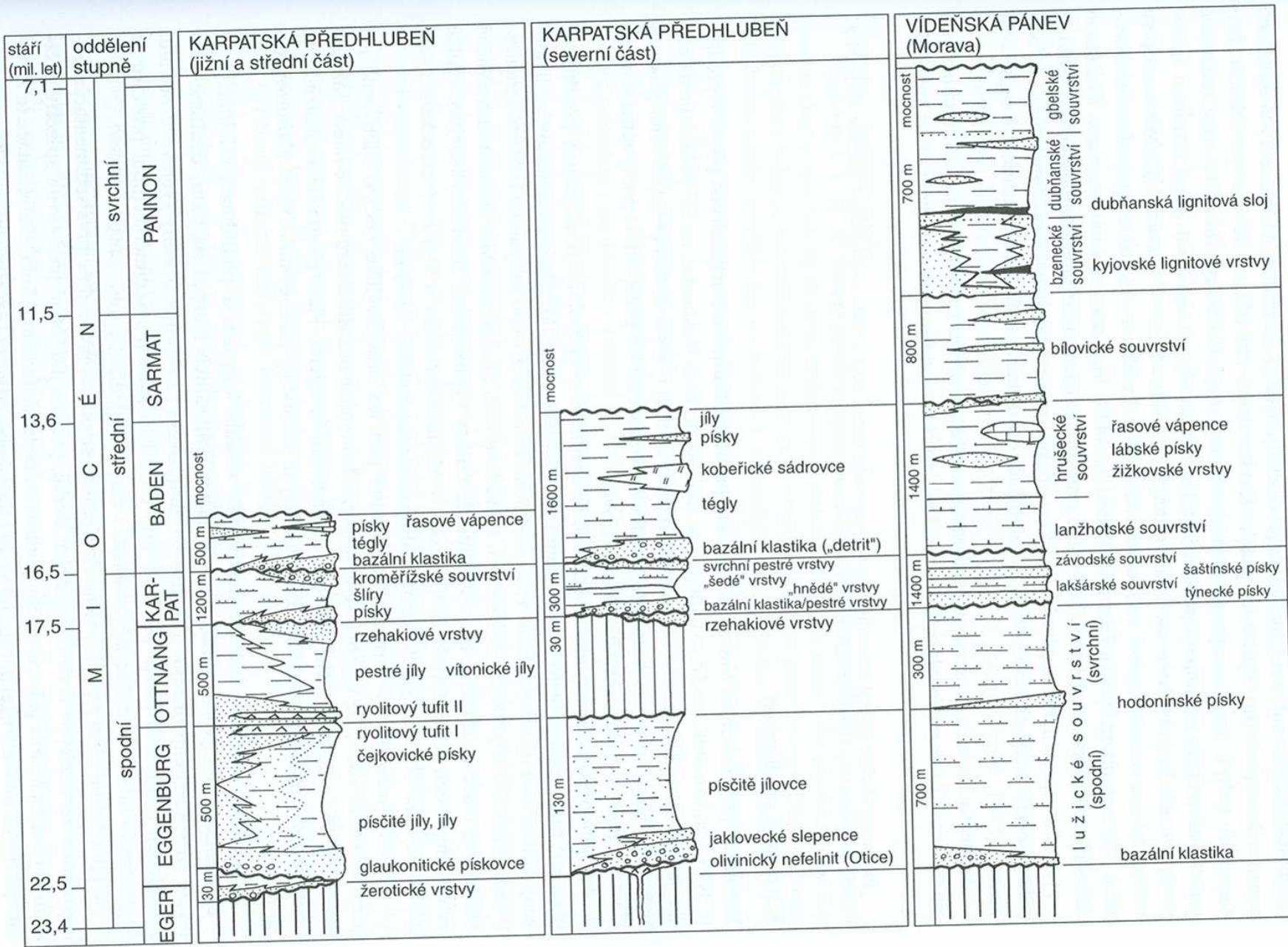
Karpatský lithostratigrafický komplex - štýrské vrásnění - zásadní změny ve vývoji sedimentačního prostoru karpatské předhlubně. Na hranici ottnang - karpat regrese a lokální přerušení sedimentace. Posunutí osy pánve k SZ, šlírové litofacie nesou znaky příbuznosti k flyši. Odlišnosti vývojů karpatu j., střední a s. části, větší faciální pestrost v S. části. Nejhlubší části – šlíry (vápnité jíly s poprašky slíd a prachů na plochách laminace), nejrozšířenější litotyp. Píska a pískovce

Badenský litostratigrafický komplex – na počátku badenu přeložení osy sedimentační pánve dále k SZ, rozsáhlá transgrese, dobrá komunikace s Paratethydou i Atlanstým a Indickým oceánem.

Morav - různé typy bazálních a okrajových klastik (např. brněnské písky), litotamniové vápence. V centru pánve tégly. Wielicz a kosov – pouze Ostravsko a Opavsko, jíly s kobeřickými sádrovci, vápnité jíly, postupné změlčování.

Během badenu – dosunování flyšových příkrovů na sever od Moravské brány, v jižní části ukončeno v karpatu.

Tertiér (třetihory)

Obr. 247. Stratigrafické schéma neogénu karpatské předhlubně a vídeňské pánevy na Moravě (R. Brzobohatý, orig.).

Vídeňská pánev

Vznik Vídeňské pánce započal ve spodním miocenu, kdy představovala východo-západně protaženou pánev

Typu **piggy-back** nesenou na alpinských příkrovech Z. Karpat a Alp

Ve svrchním karpatu sunutí bylo vystřídáno laterální extruzí bloku Západních Karpat od bloku Alp a vznikem nových depocenter mechanismem **pull-apart** (sinistrální strike-slip ve směru SV-JZ)

Eggenburg-karpat – na bázi slepence a pískovce suťového rázu, později šlíry **lužického souvrství**

Karpat – písky, písčité jíly, brackické sedimenty uložené během regrese – pestré vápnité jíly s anhydritem

Baden – především vápnité jíly, organogenní vápence, písky a pestré jíly reprezentují občasná změlčení

Konec badenu – zvedání dna, čistě mořská sedimentace končí.

Sarmat – brackické, místy sladkovodní podmínky

Panon-pont – vnitrozemské jezero, postupné vyslazování, především písky. Nižší panon – kyjovská lignitová sloj, pont – dubňanská lignitová sloj.

Pliocén – ustupující limnická sedimentace, flyubiální sedimentace ve slovenské části.

Neogenní výplň – přes 5 km

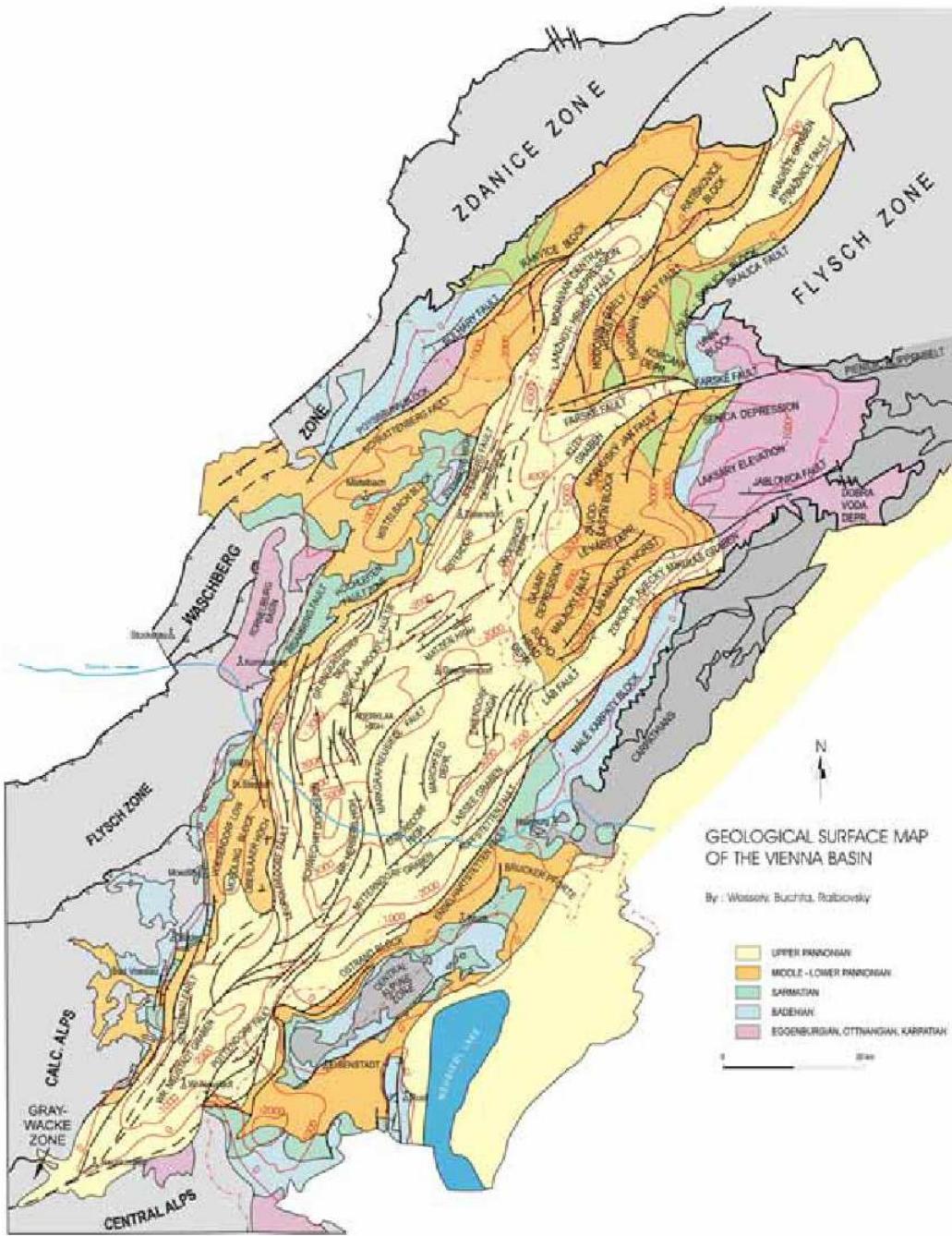
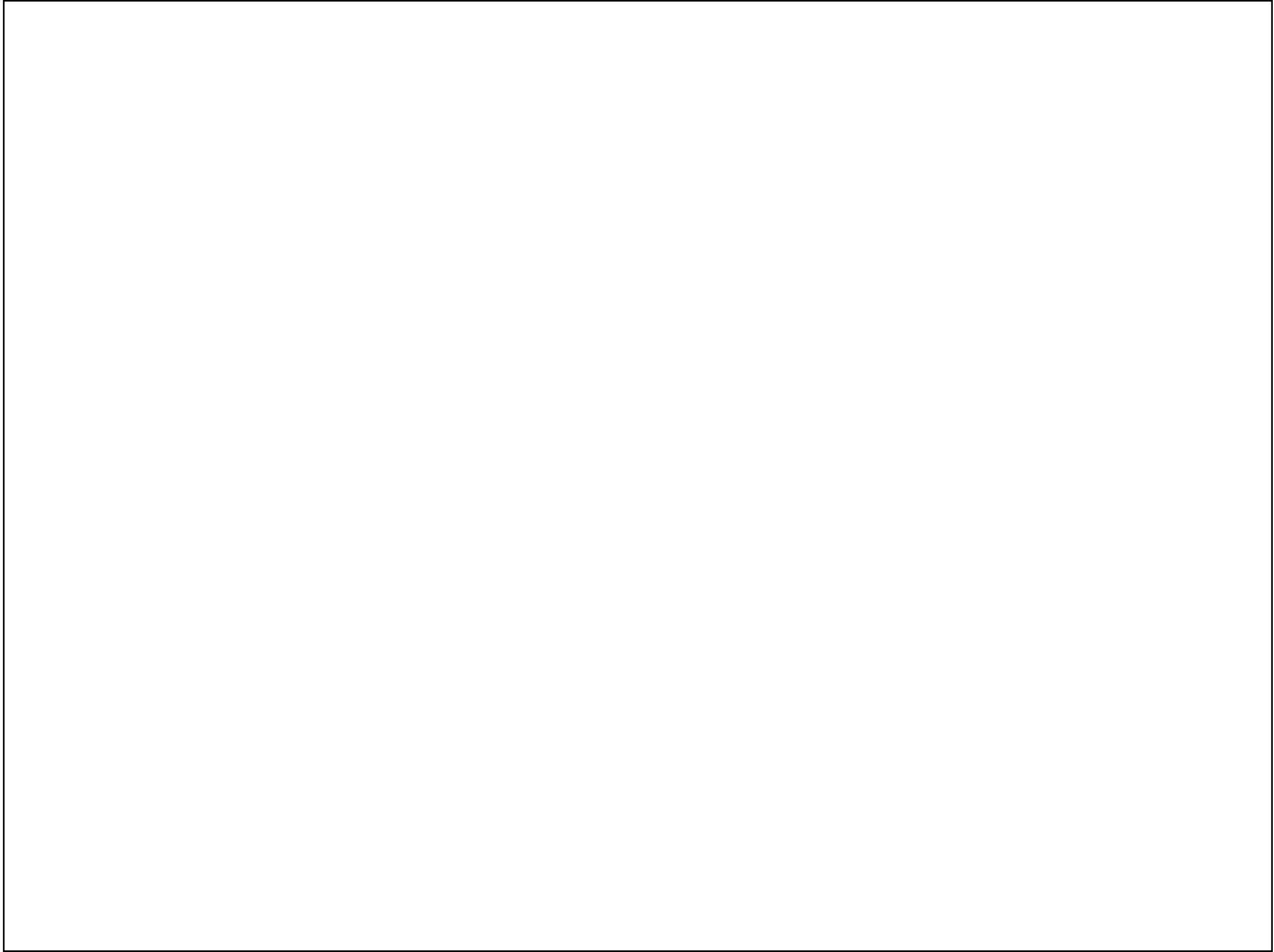
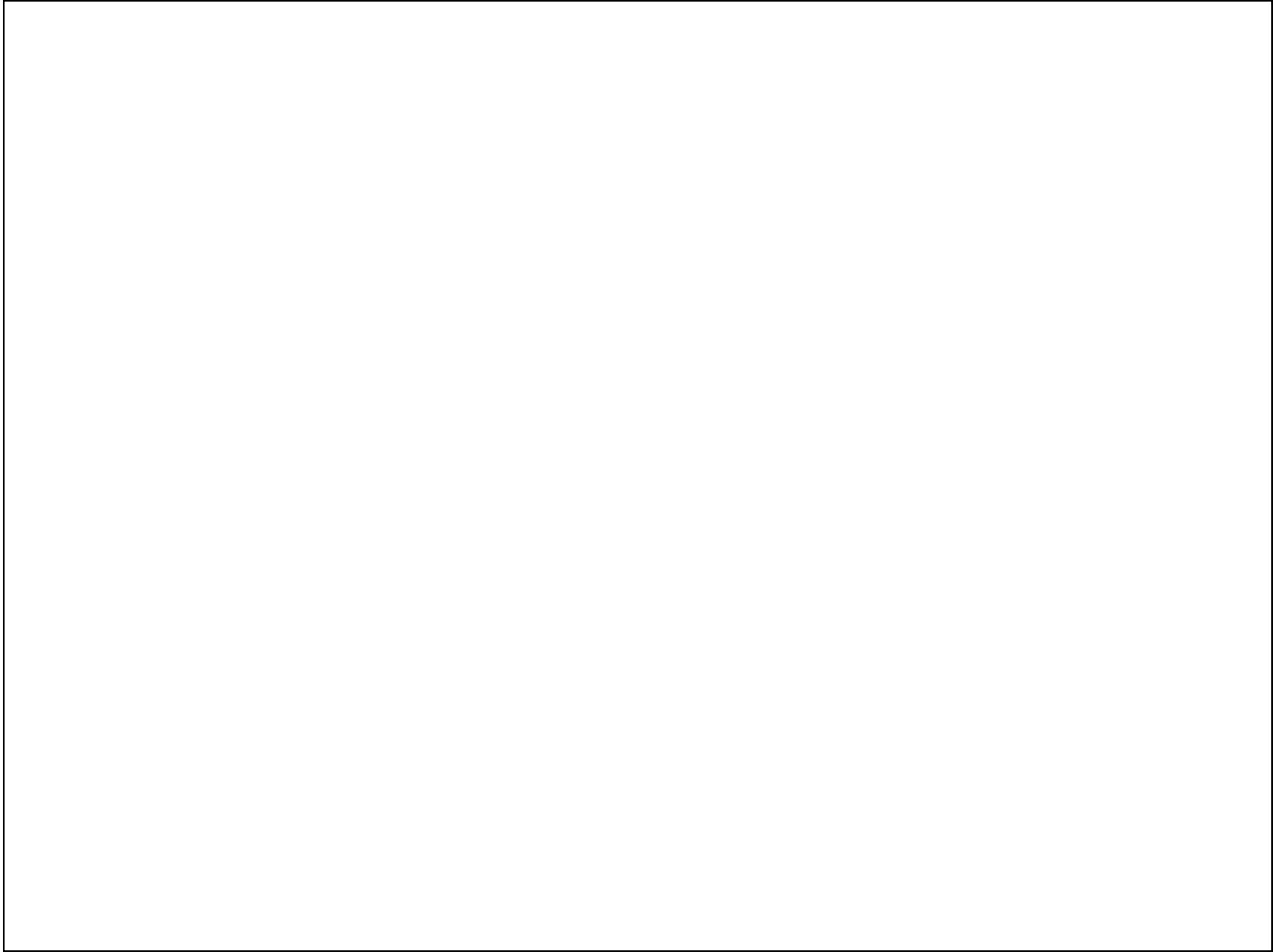

Figure 1
The Vienna Basin, bounding zones and tectonic lineaments (Wessely, Geological Survey, in press)

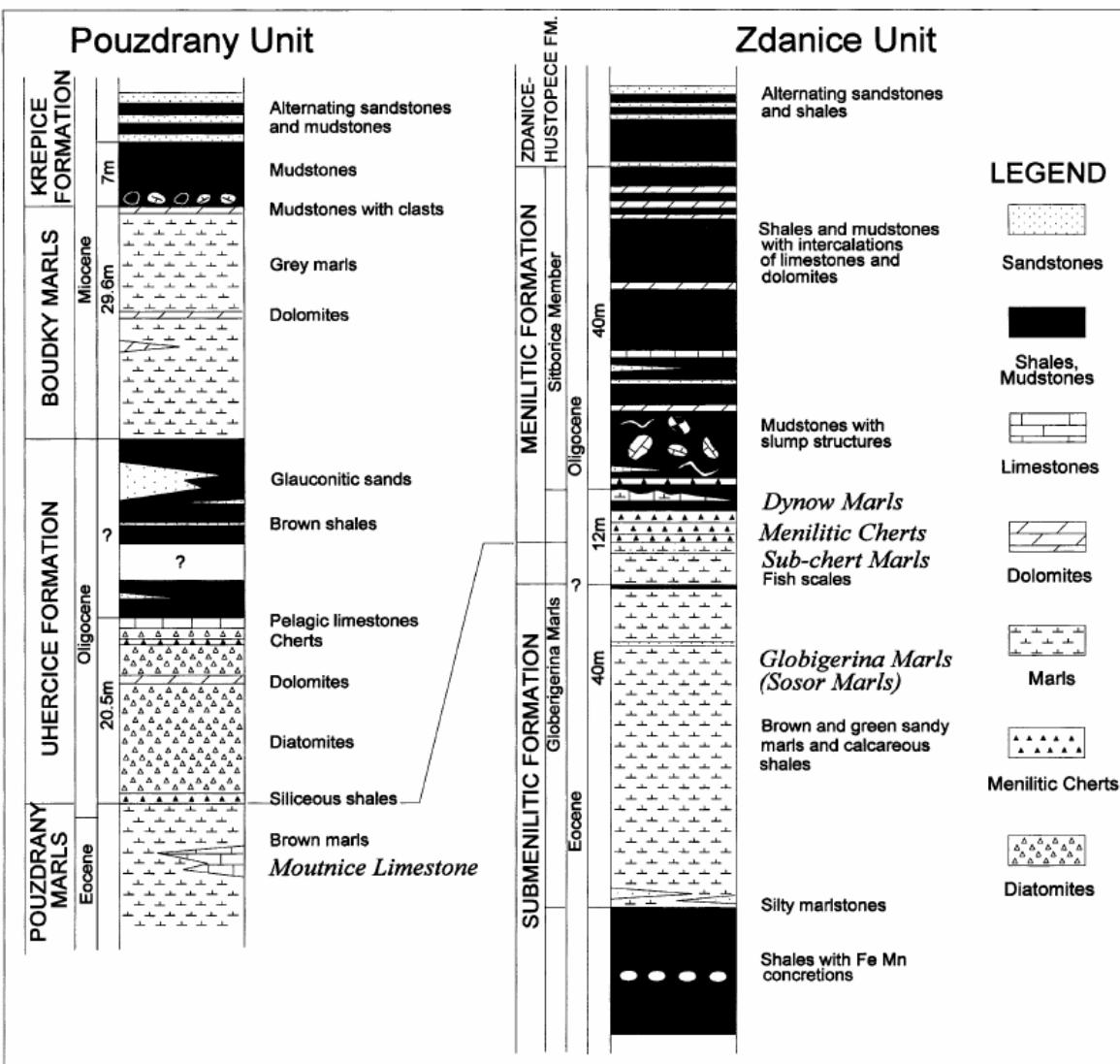
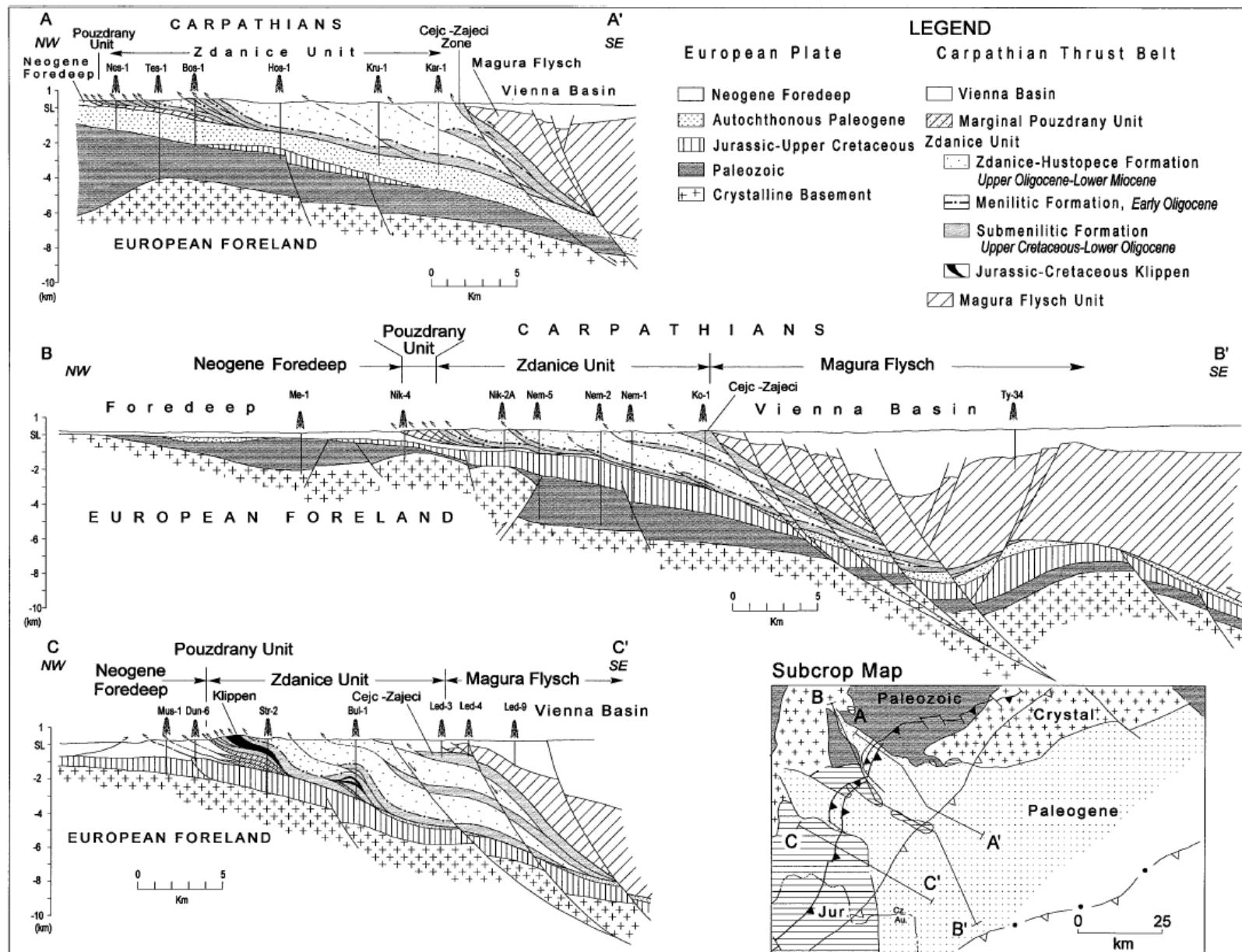

Fig. 4 Correlation of the Late Eocene to Early Miocene strata in two measured sections, one in the Pouzdrany unit at the Wine Cellars in the village Pouzdrany, and the second in the Zdanice unit in the road cut near the village Velke Nemcice

of the Zdanice-Hustopece Formation (Picha 1979b). The existence of an erosional unconformity at the base of the Krepice Formation (Stranik et al. 1981b) may indicate the progradational character of the Krepice

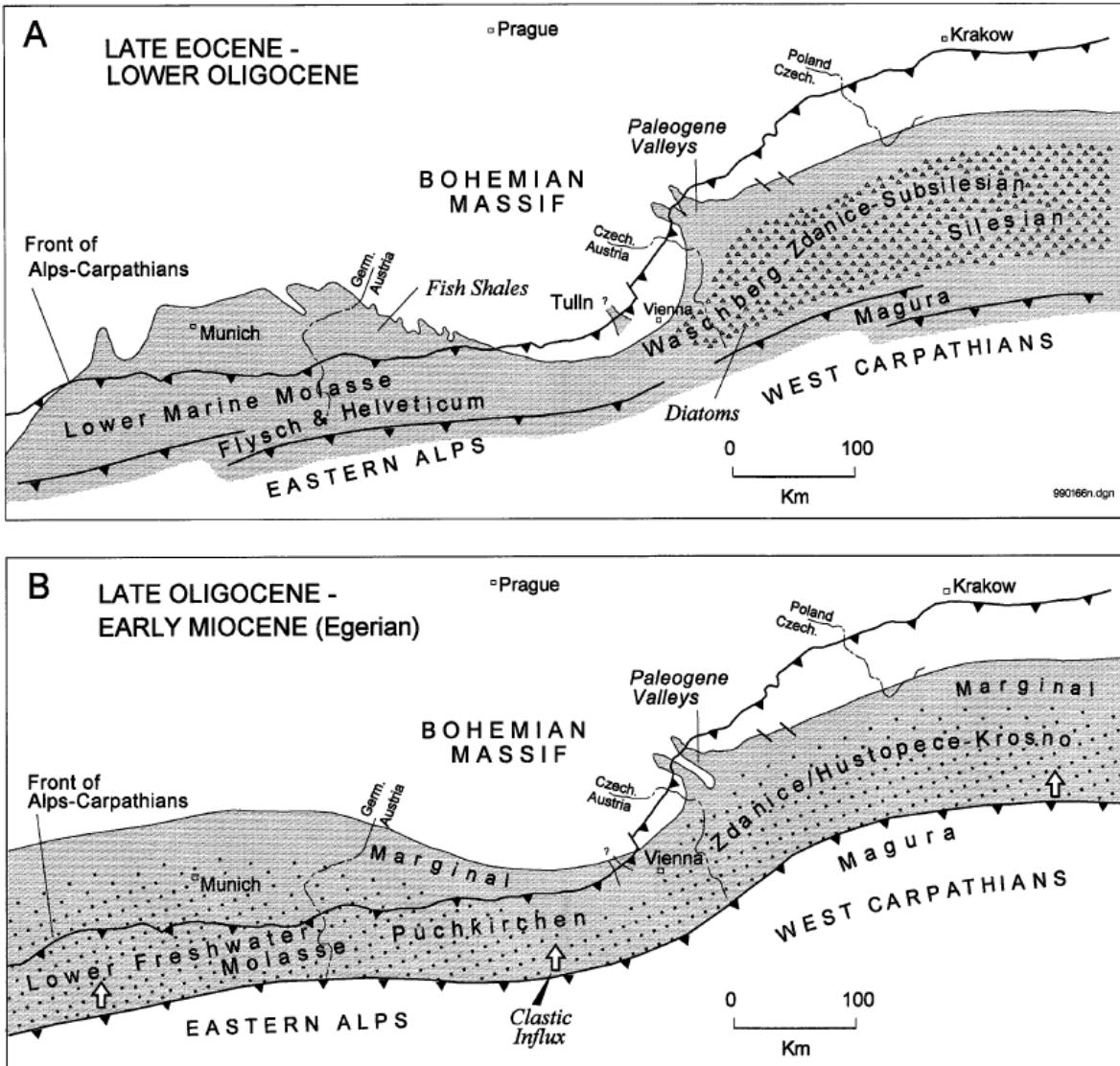
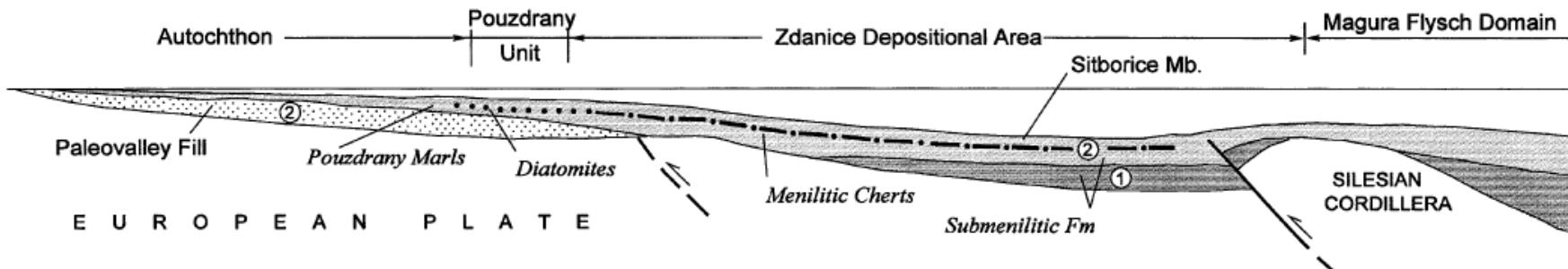

Fig. 7 Paleogeographic reconstruction of the foreland basin in **A** Late Eocene to Early Oligocene and **B** Late Oligocene to Early Miocene. While in the Alpine realm the Late Eocene to Early Miocene deposits are found both below and in front of the Alpine thrust belt, in the Western Carpathians, these marginal deposits, with the exception of two paleovalleys, are buried below the Carpathian belt

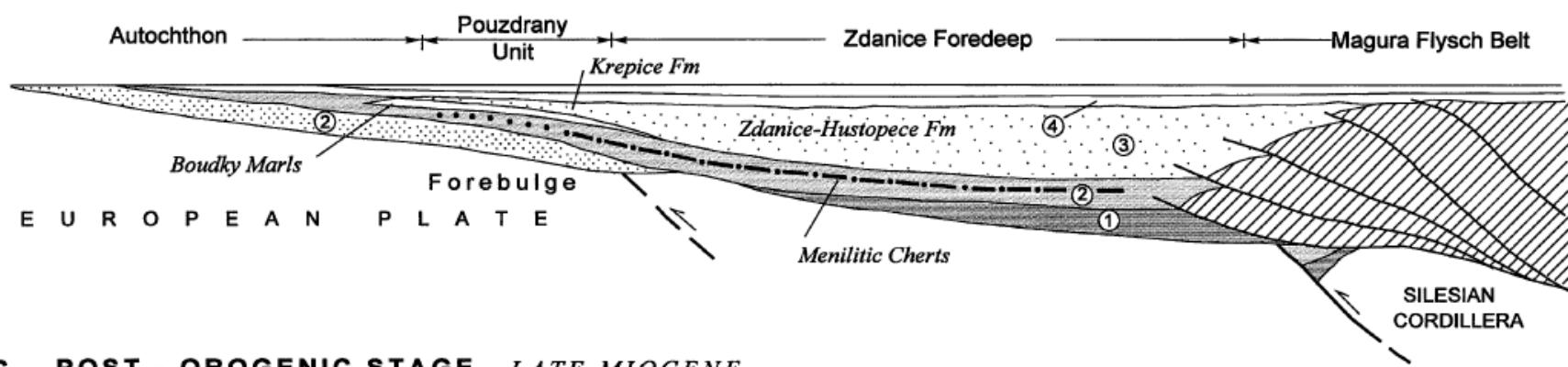
Conclusion

The Late Cretaceous to Early Miocene strata of the Carpathian foreland basin have been related to four major tectonic and depositional events. These events and corresponding depositional sequences can be

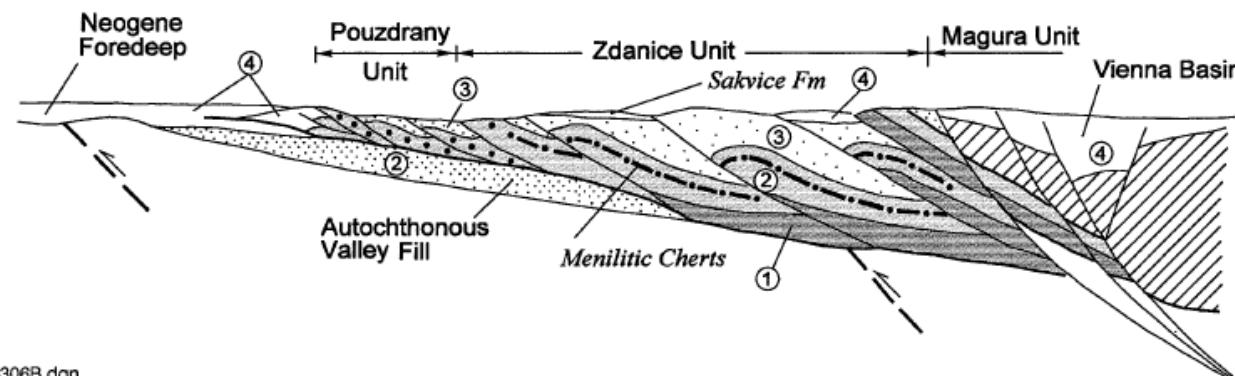
A. SEQUENCES 1 & 2 : LATE CRETACEOUS - EARLY OLIGOCENE

B. SEQUENCES 1,2,3 & 4 : LATE OLIGOCENE - EARLY MIocene

C. POST - OROGENIC STAGE, LATE MIocene

LEGEND

- Sequence 1
Late Cretaceous-Middle Eocene
- Sequence 2
Middle Eocene-Early Oligocene
- Autochthonous Unit
- Diatomites
- Menilitic Cherts
- Sequence 3 :
Late Oligocene-Early Miocene (Egerian)
- Sequence 4 :
Early Miocene (Eggenburgian)-Pliocene
- Magura Flysch

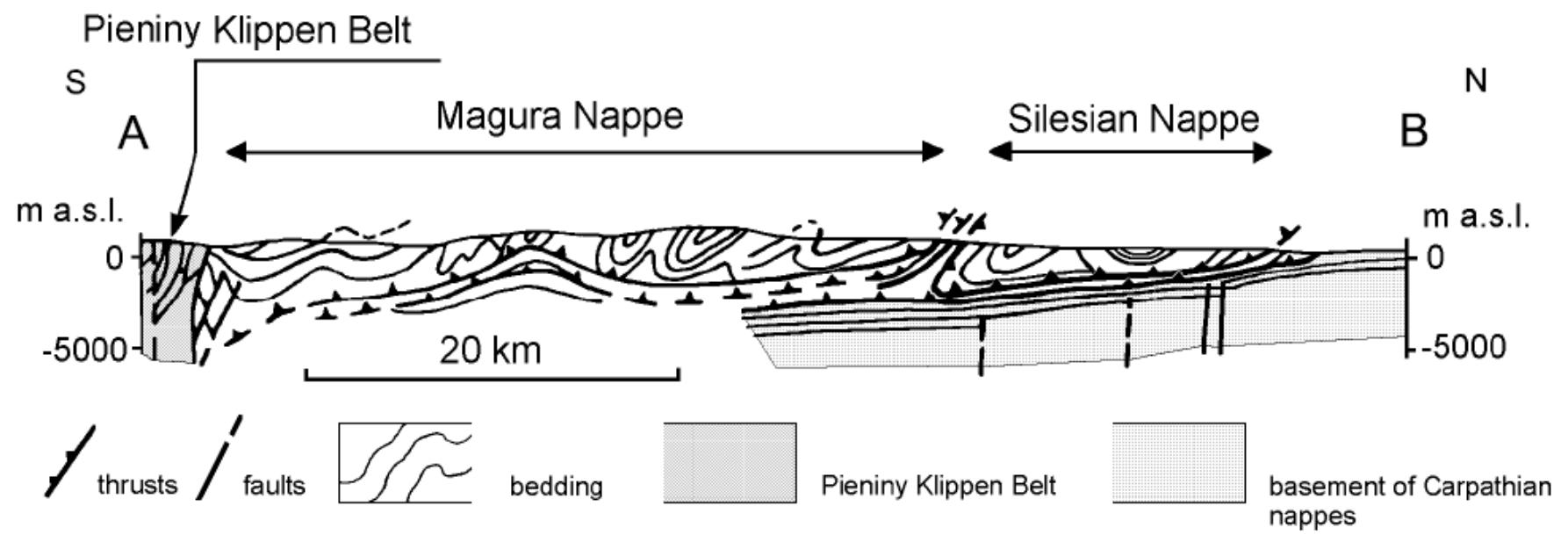
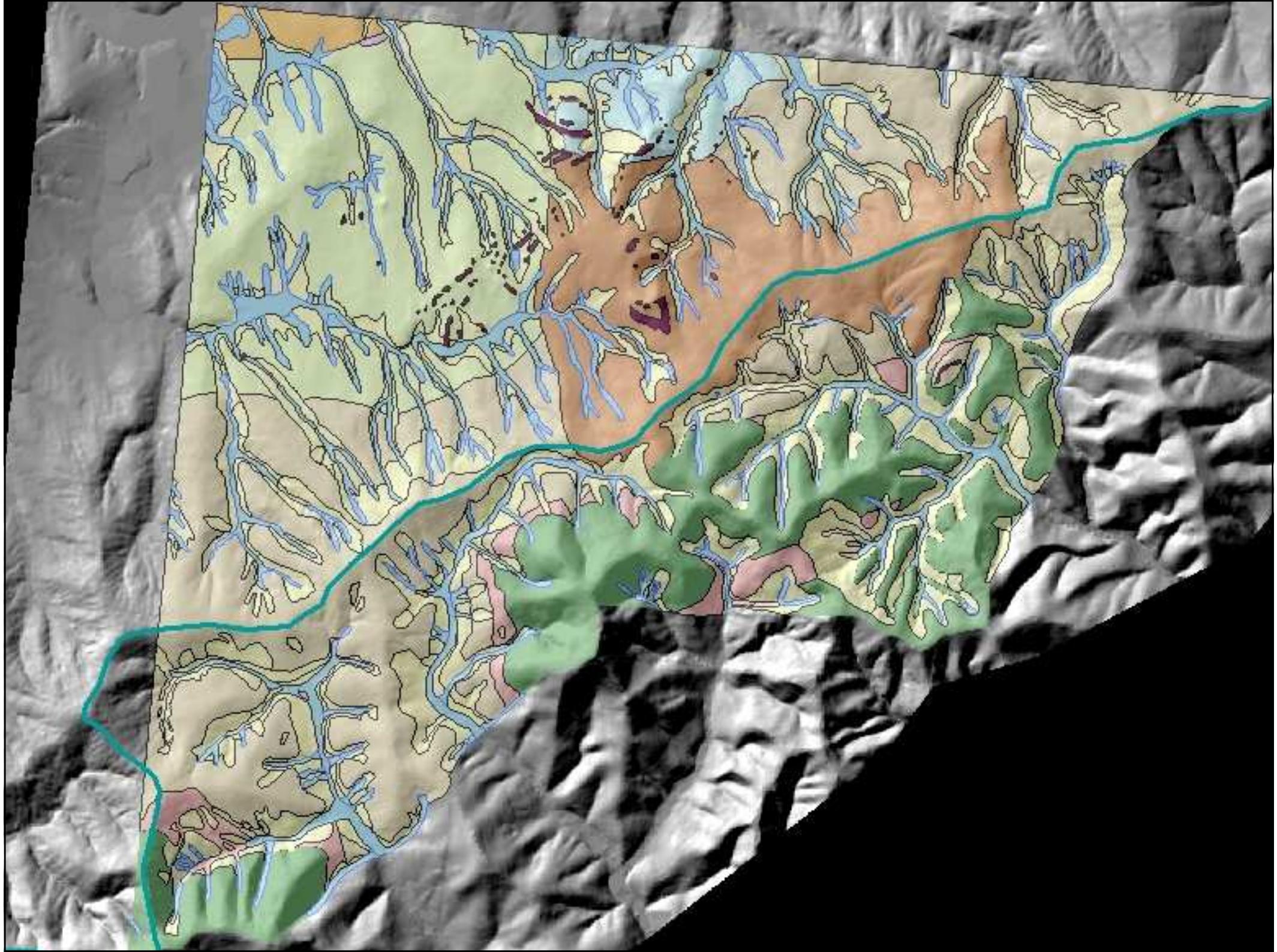
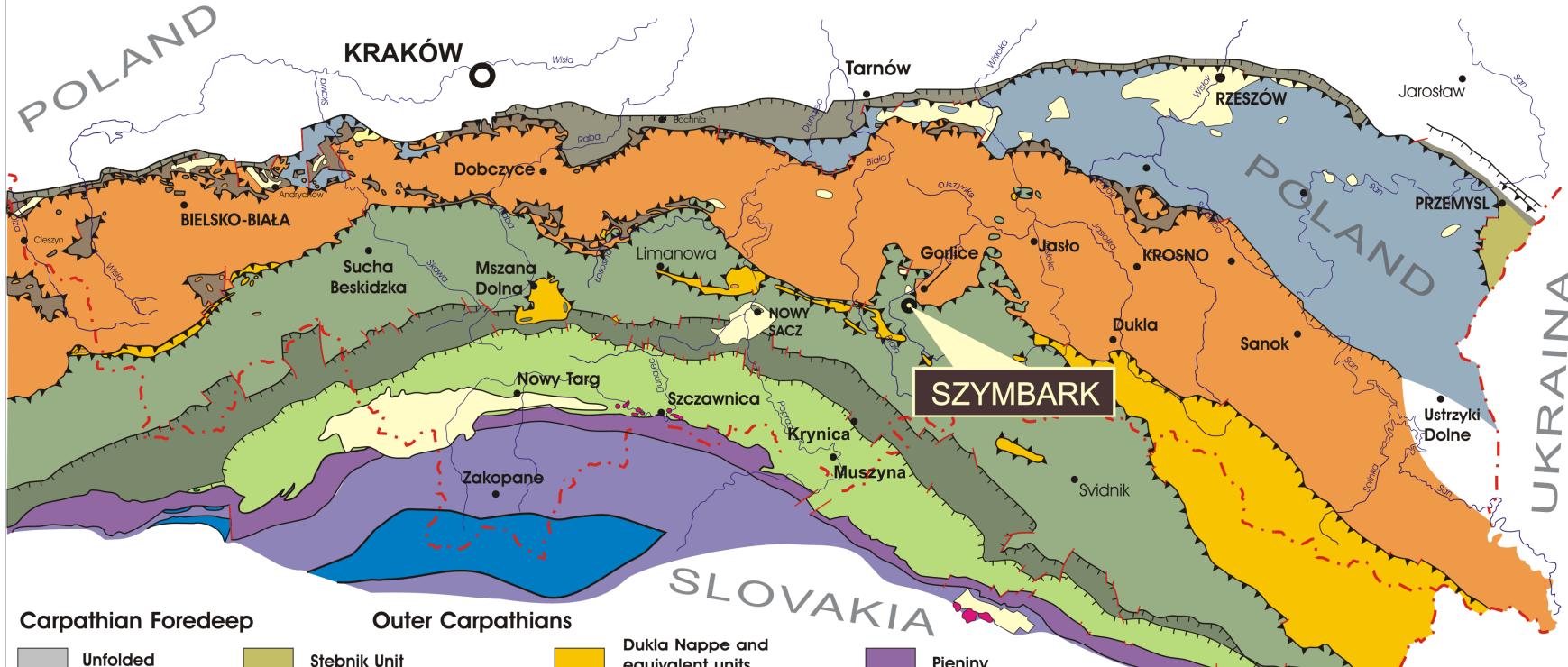

Fig. 2. Schematic cross-section through the Polish Outer Carpathians (after Żytko *et al.*, 1989)

Geological map of the Western Carpathians

(after Żytko et al., 1988, modified)

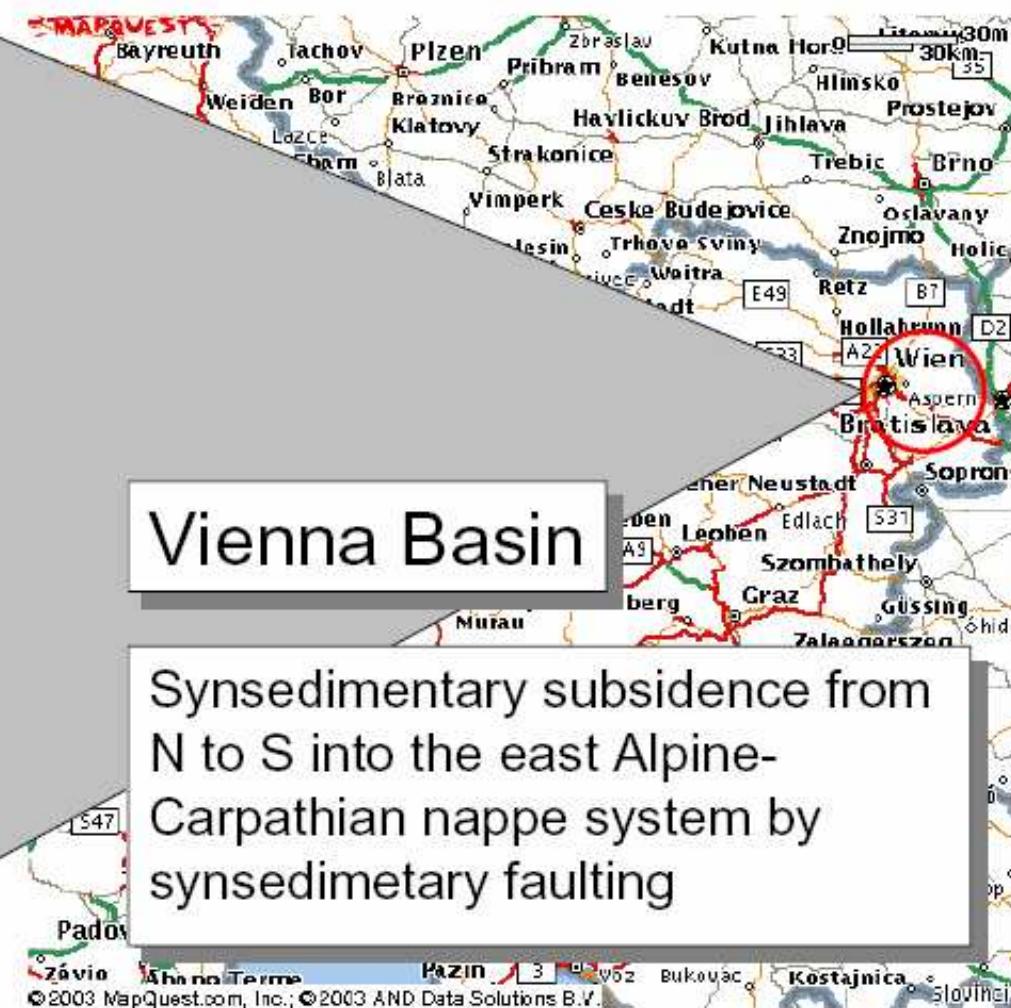
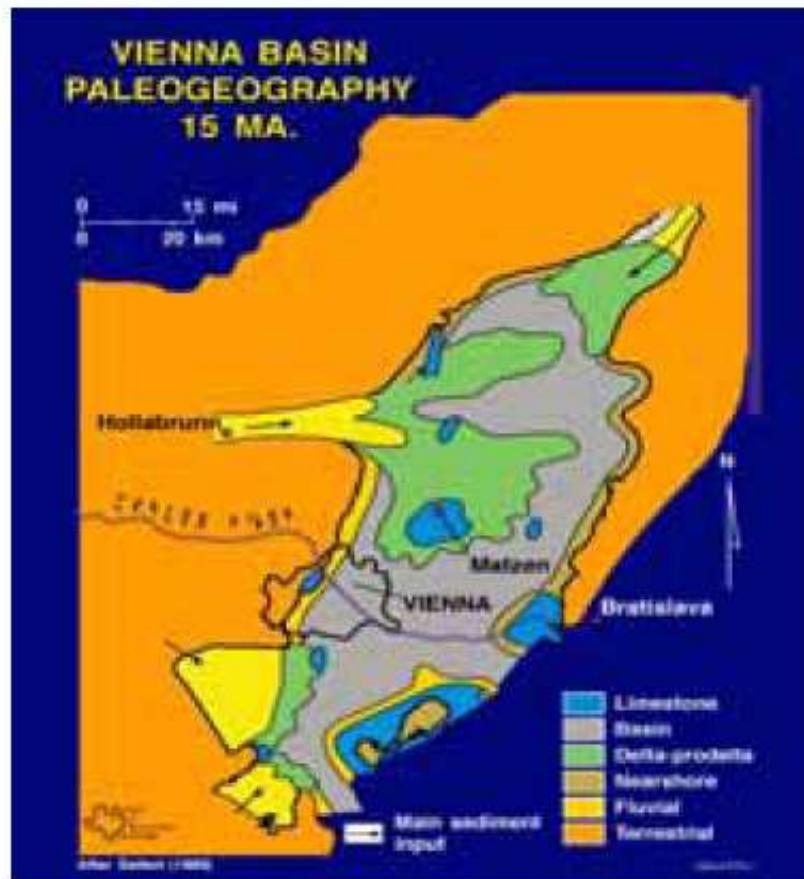

0 10 20 30 40 50 km

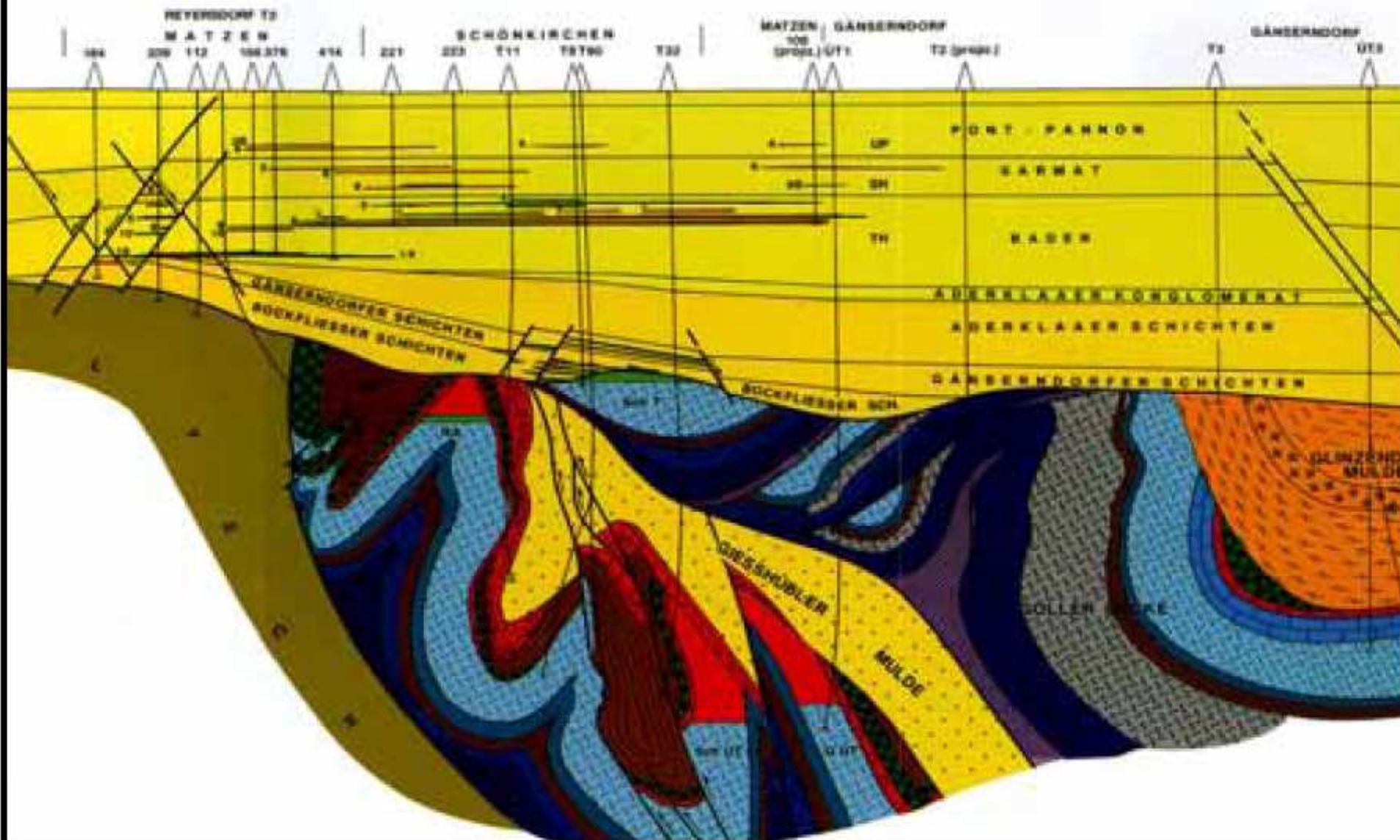

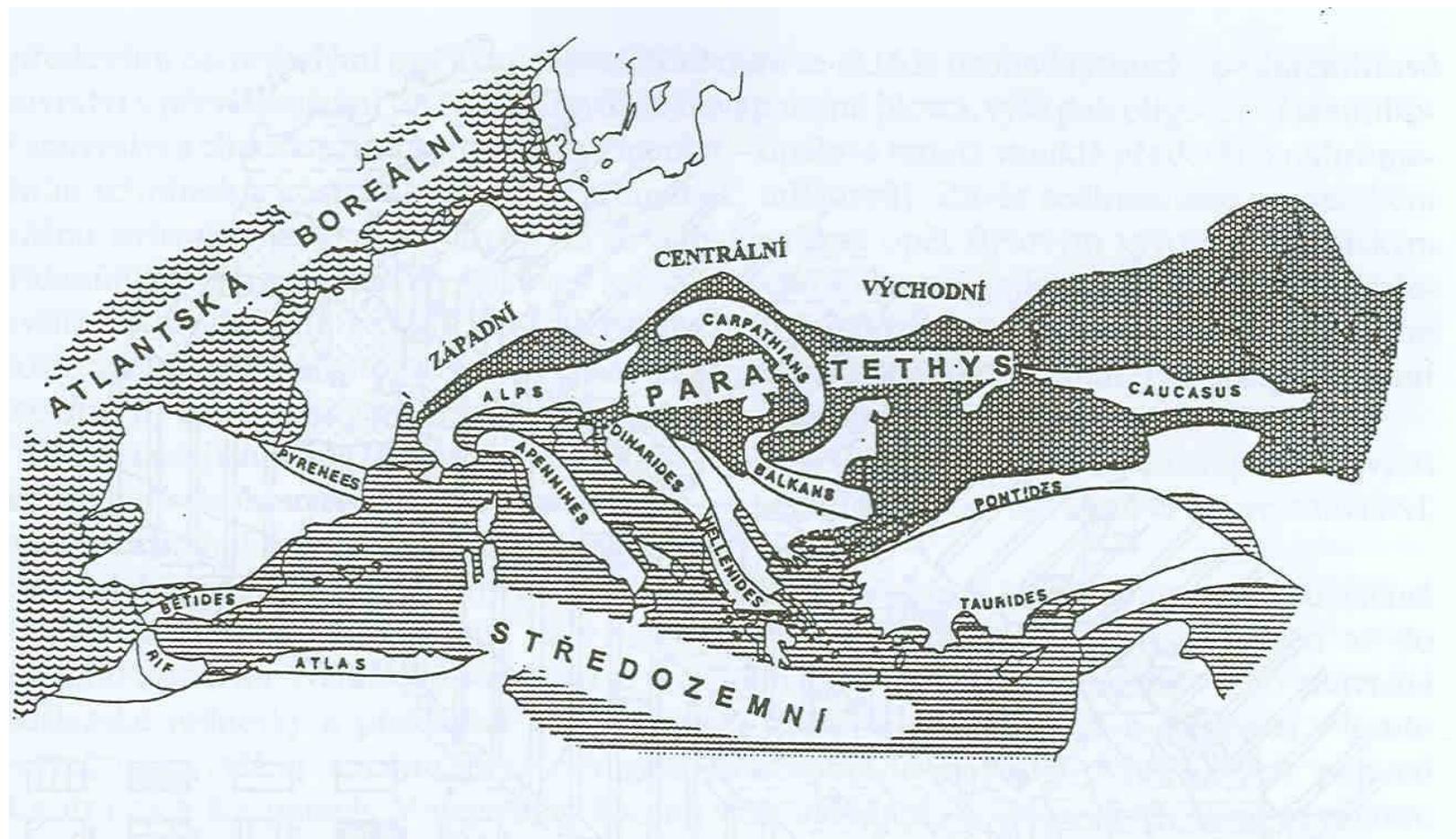
MIKRO-2005
Szymbark 8-10 June, 2005
5th Micropalaeontological Workshop

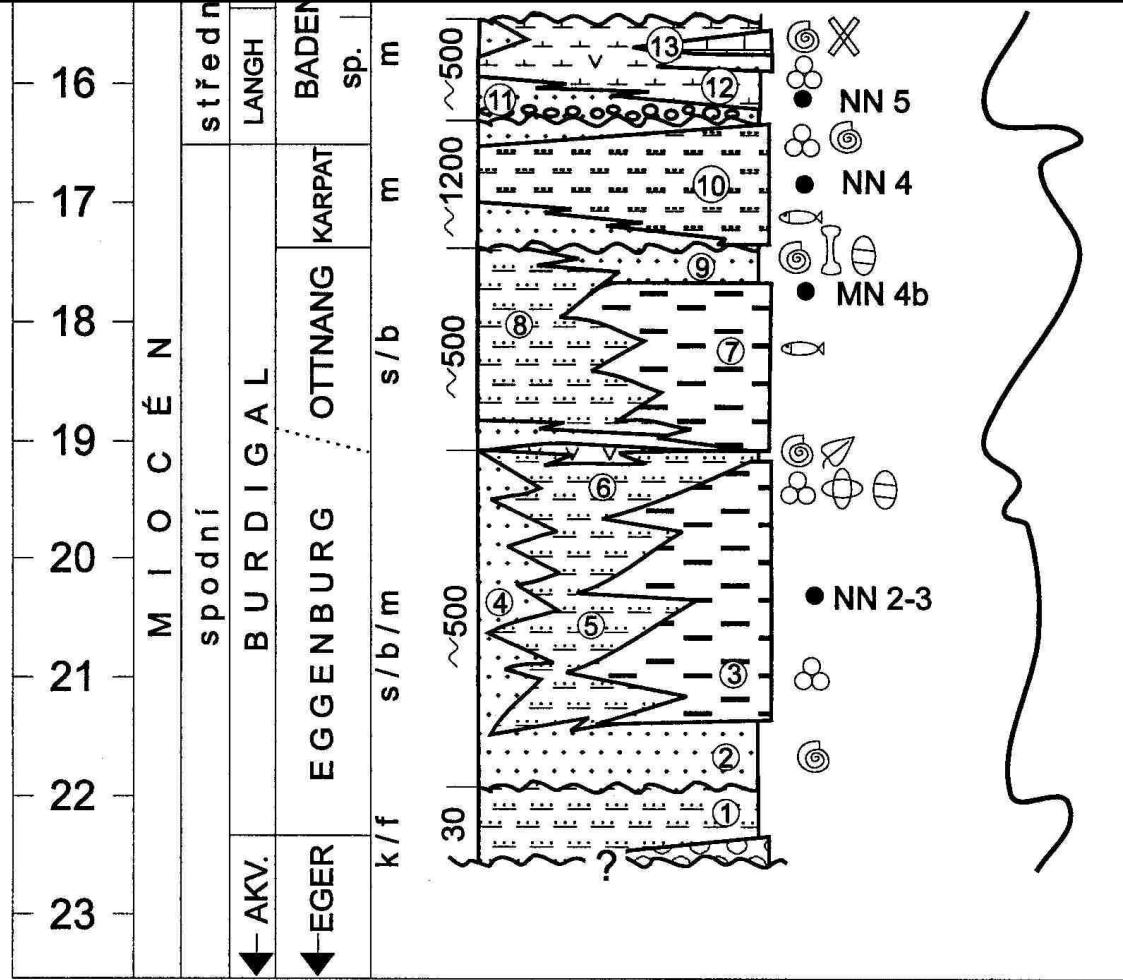
Introduction - Geology

Introduction - Geology

[Symbol: dots in circles]	štěrky, slepence	m mořské	savci
[Symbol: dots in circles]	pískské, pískovce	b brackické	řasy
[Symbol: horizontal dashed lines]	písčité jíly	s sladkovodní	cháry
[Symbol: alternating horizontal patterns]	střídání siltovců a jílovců	f fluvální	sporomorfy
[Symbol: solid horizontal lines]	jíly, jílovce	k kontinentální	flóra
[Symbol: vertical lines]	slíny	○ mikrofauna	NN zóna nanoplanktonu
[Symbol: brick pattern]	vápence	(měkkýši)	MN zóna savců
[Symbol: v-shaped patterns]	tufity	(ryby)	

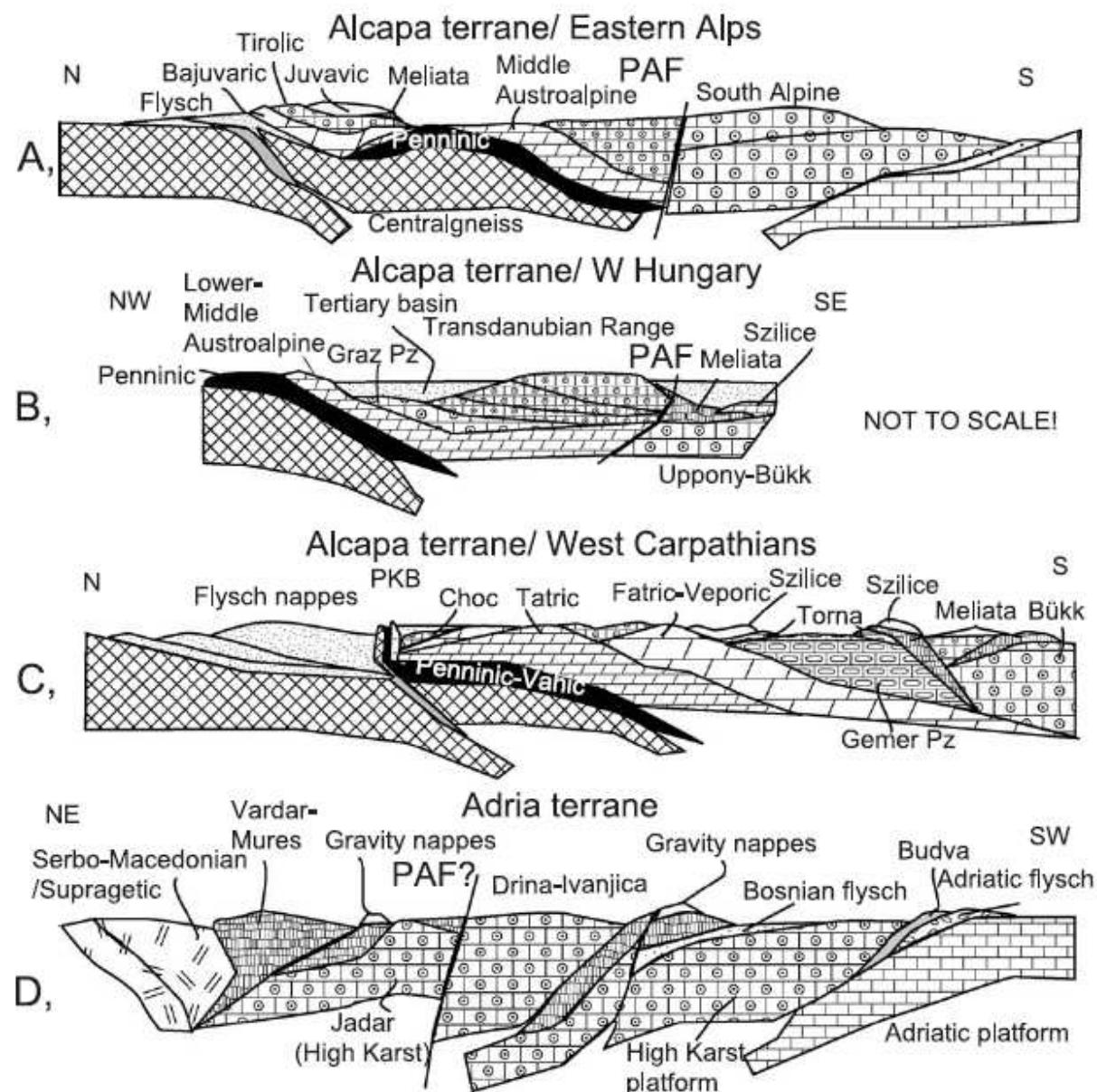

Fig. 8. Schematic cross sections of the Alcapa terrane. All sections are strongly simplified. (A) After Mandl (1999) and Neubauer et al. (1999), (B) partly after Plašienka (1998), (C) after own work, (D) after Aubouin et al. (1970), Csontos et al. (2003) modified.

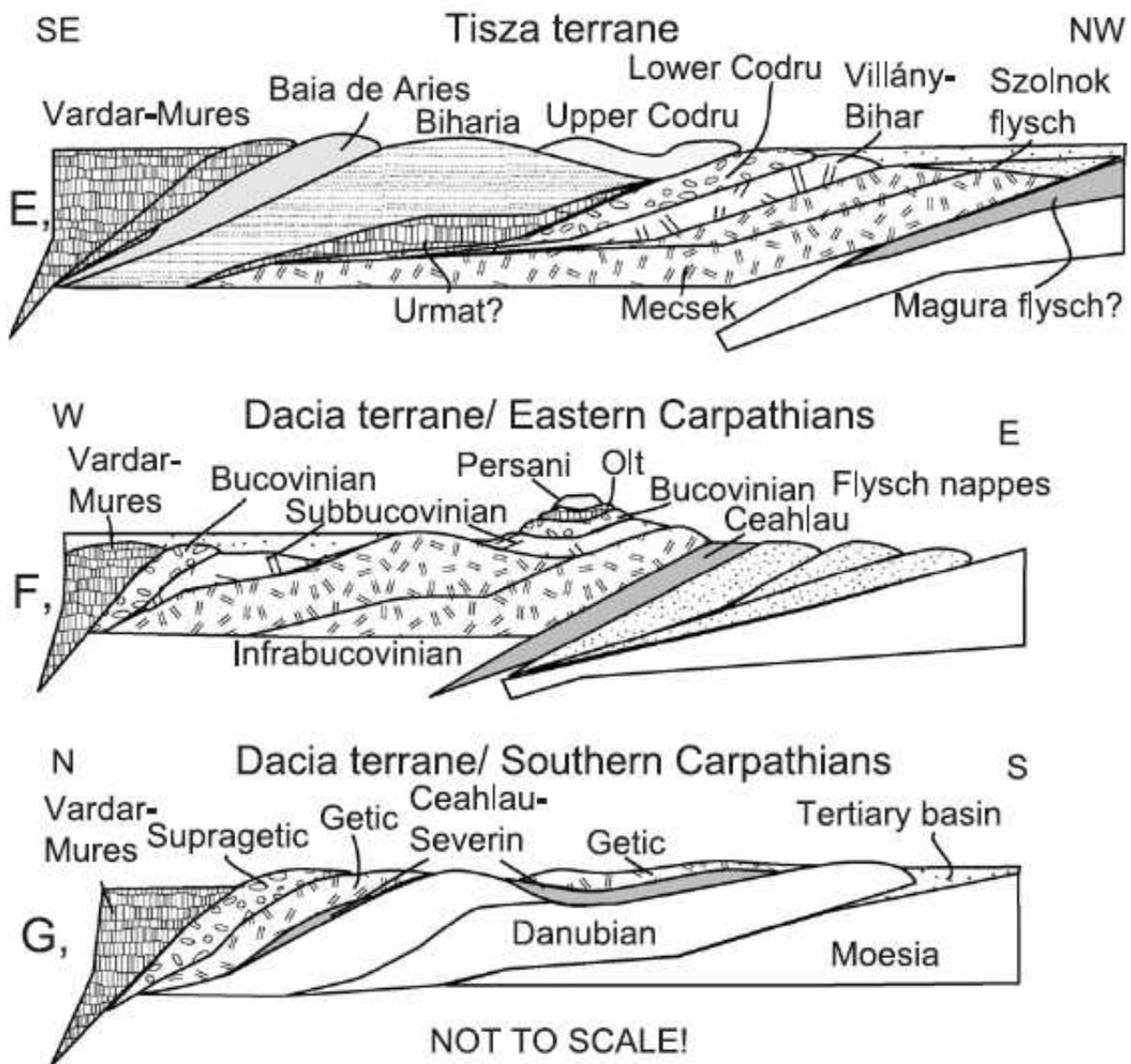

Fig. 13. Schematic cross sections of the Tisza–Dacia terrane. All sections are strongly simplified. (E) after own work, (F) after Săndulescu et al. (1981a), modified, (G) Săndulescu et al. (1981b), modified.

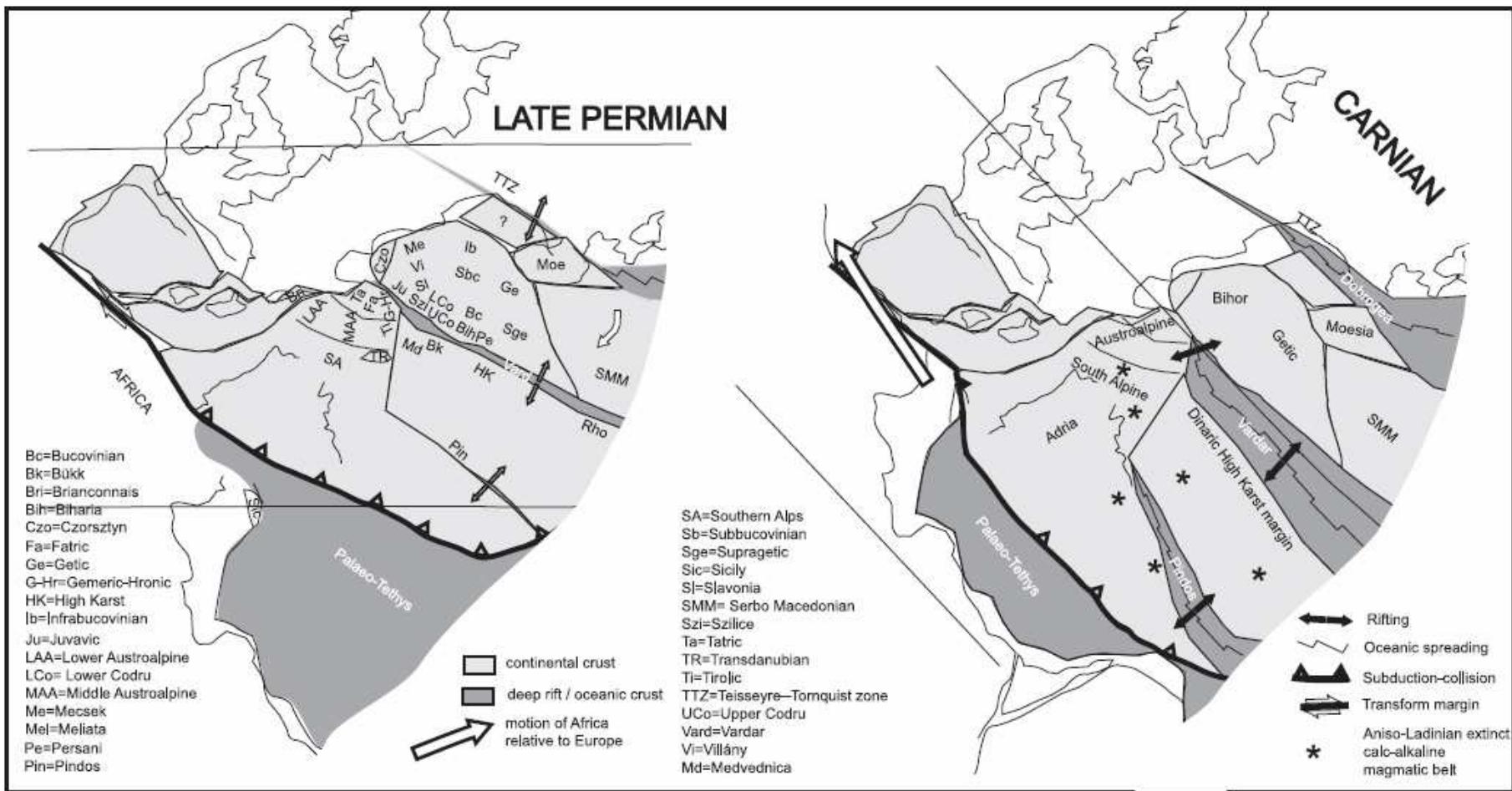

Fig. 22. Proposed position of units in Late Permian and Carnian times. Contours and main latitudes after Stampfli et al. (1998b). Continent arrangement and nomenclature differ from their construction. Partly inspired by Ziegler and Stampfli (2001). Thin curves indicate present geographic contours in stable Europe and Africa, eventually the contours of the Adriatic sea are marked. Arrow at the Tunis promontory indicates movement of Africa relative to Europe since the previous stage. Europe is kept fixed for convenience.

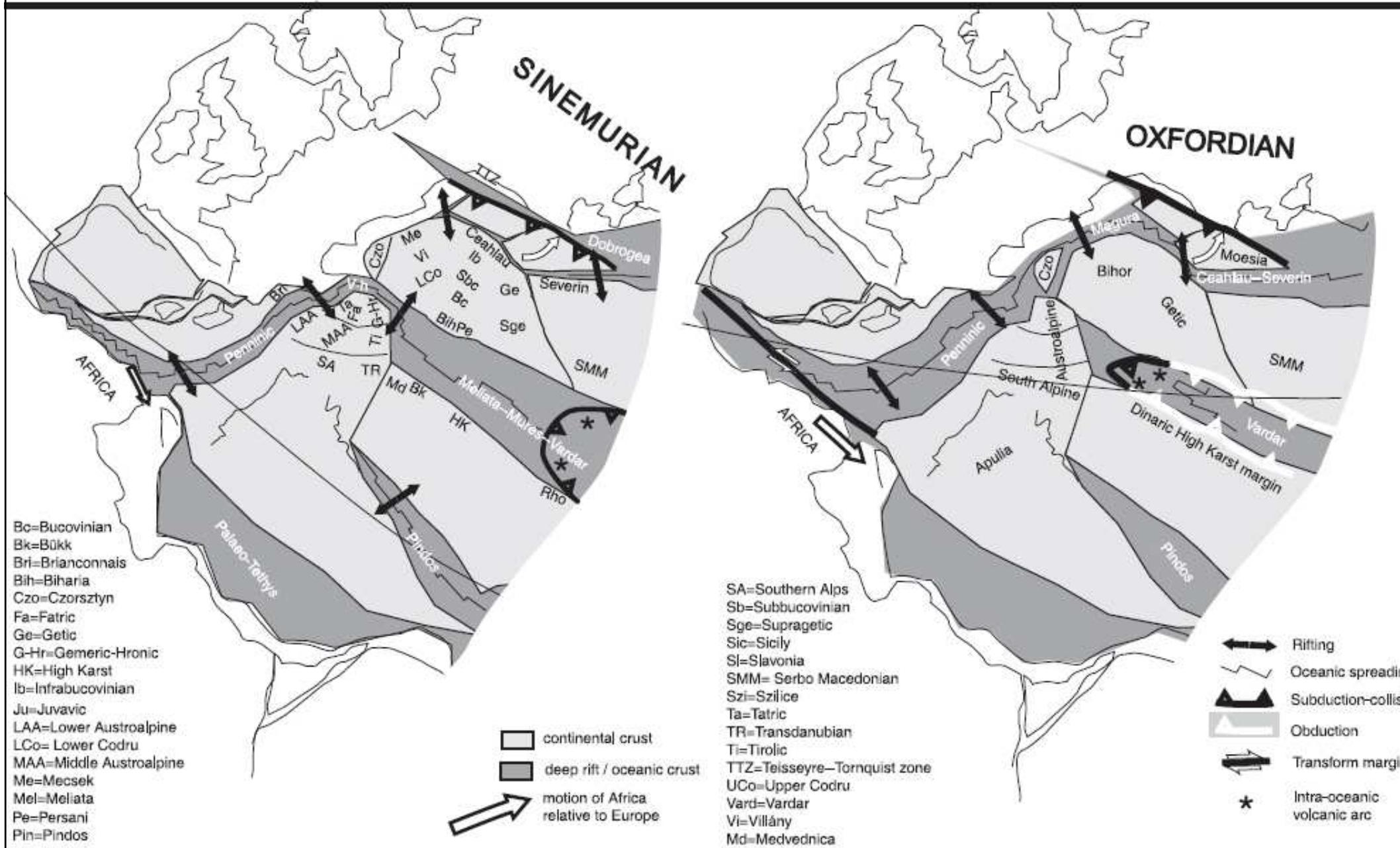

Fig. 23. Proposed position of units in the Sinemurian and Oxfordian times. Same description as for Fig. 22.

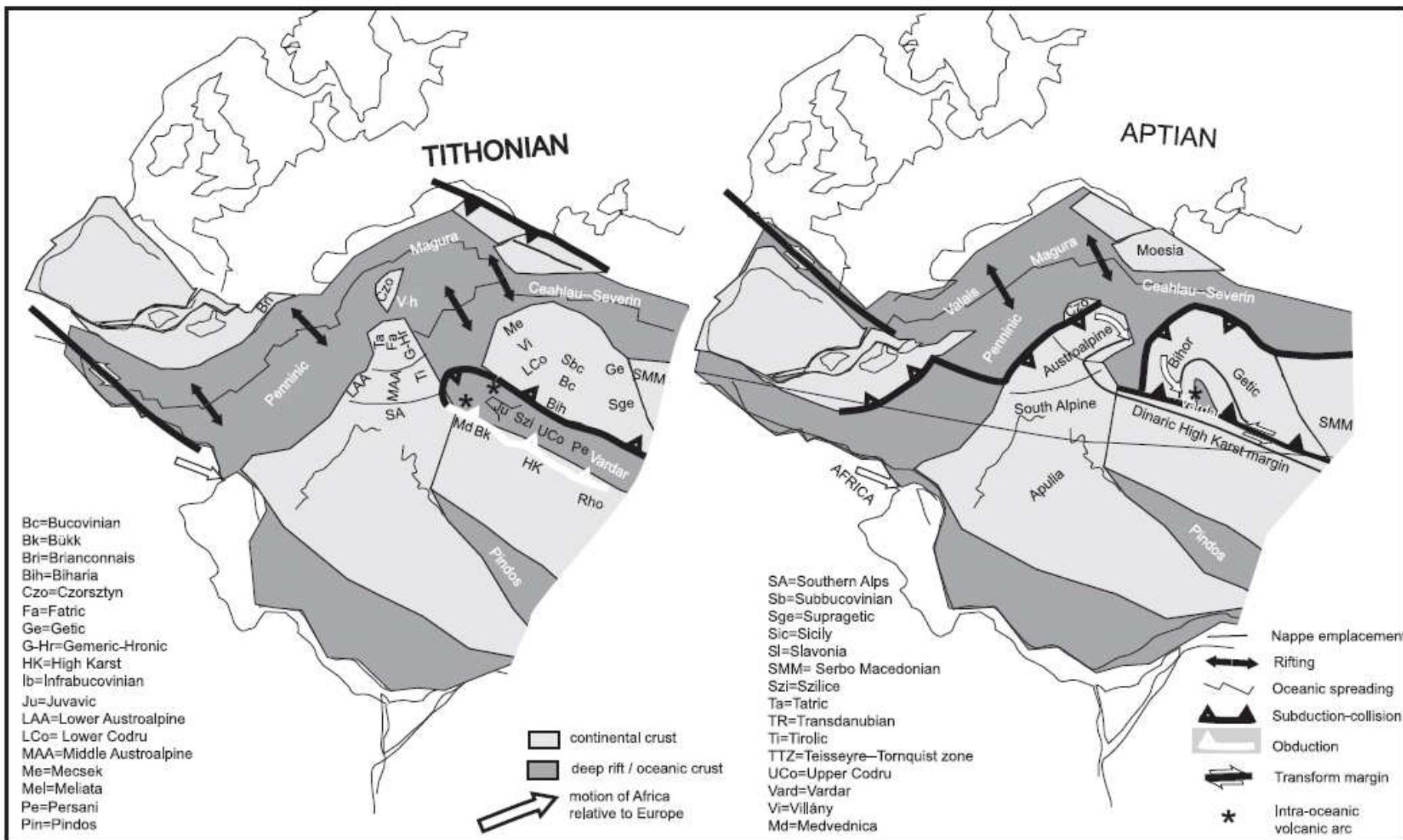

Fig. 24. Proposed position of units in the Tithonian and Aptian times. Same description as for Fig. 22.

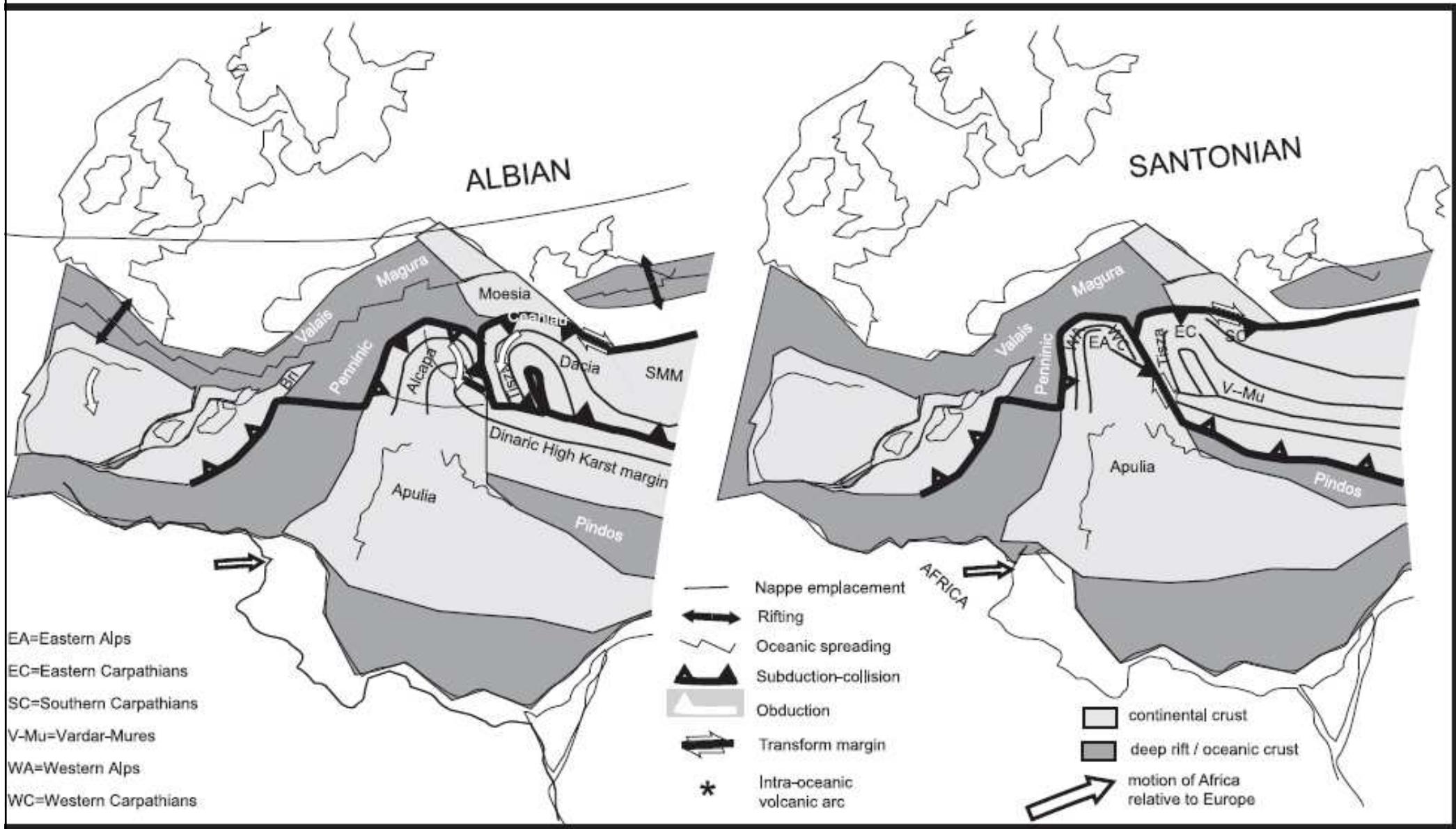

Fig. 25. Proposed position of units in the Albian and Santonian times. Same description as for Fig. 22.

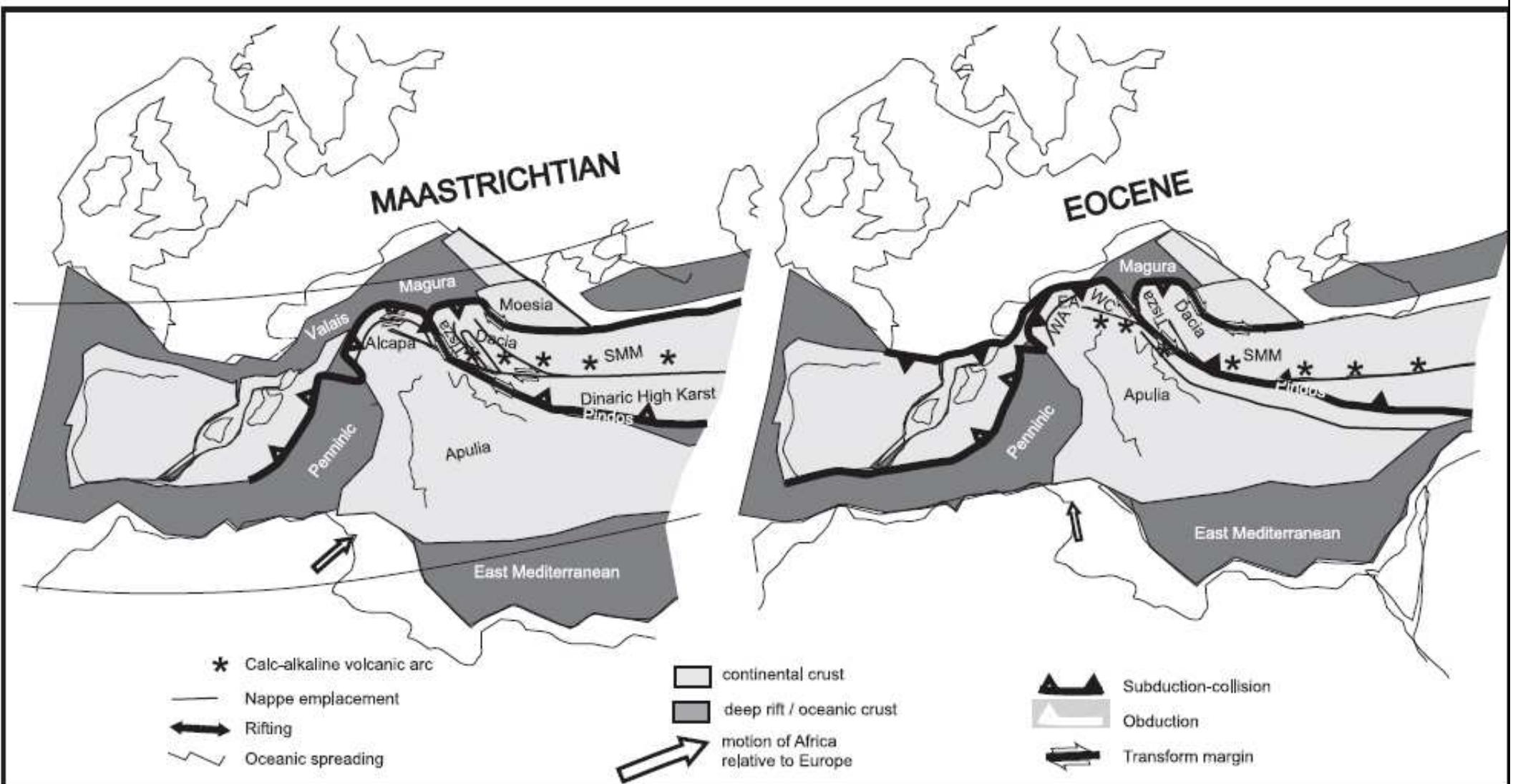
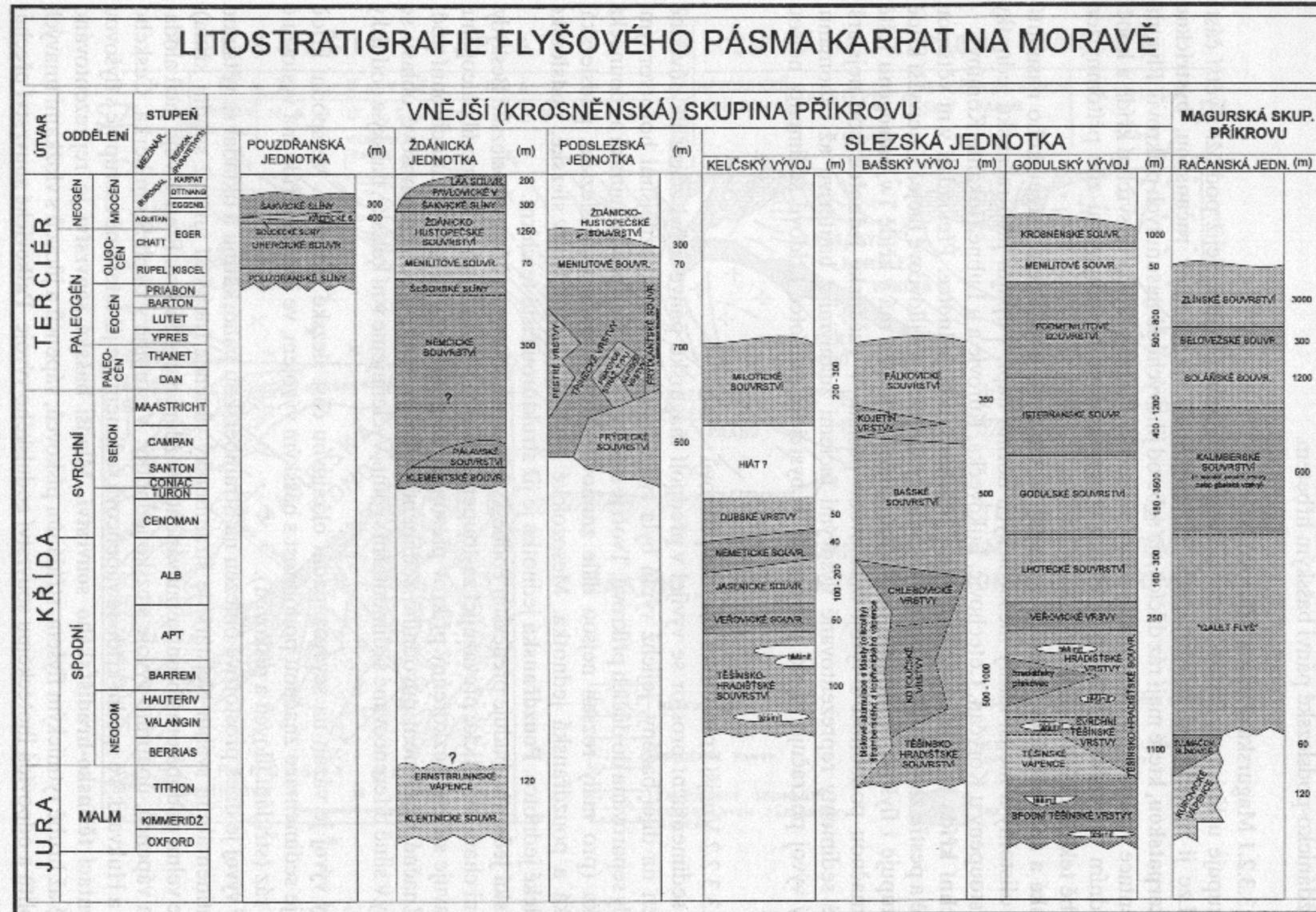
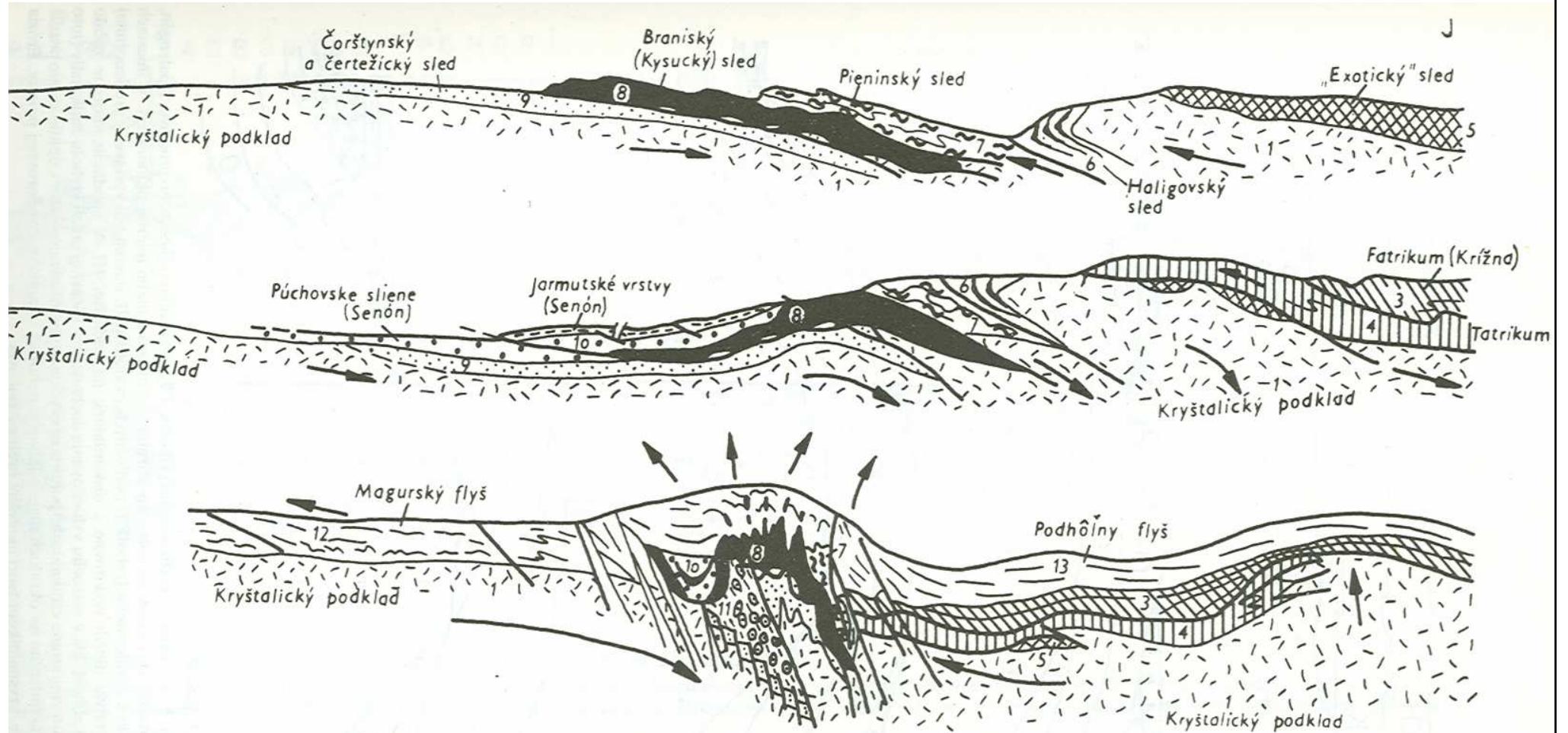

Fig. 26. Proposed position of units in the Maastrichtian and Eocene times. Same description as for Fig. 22.

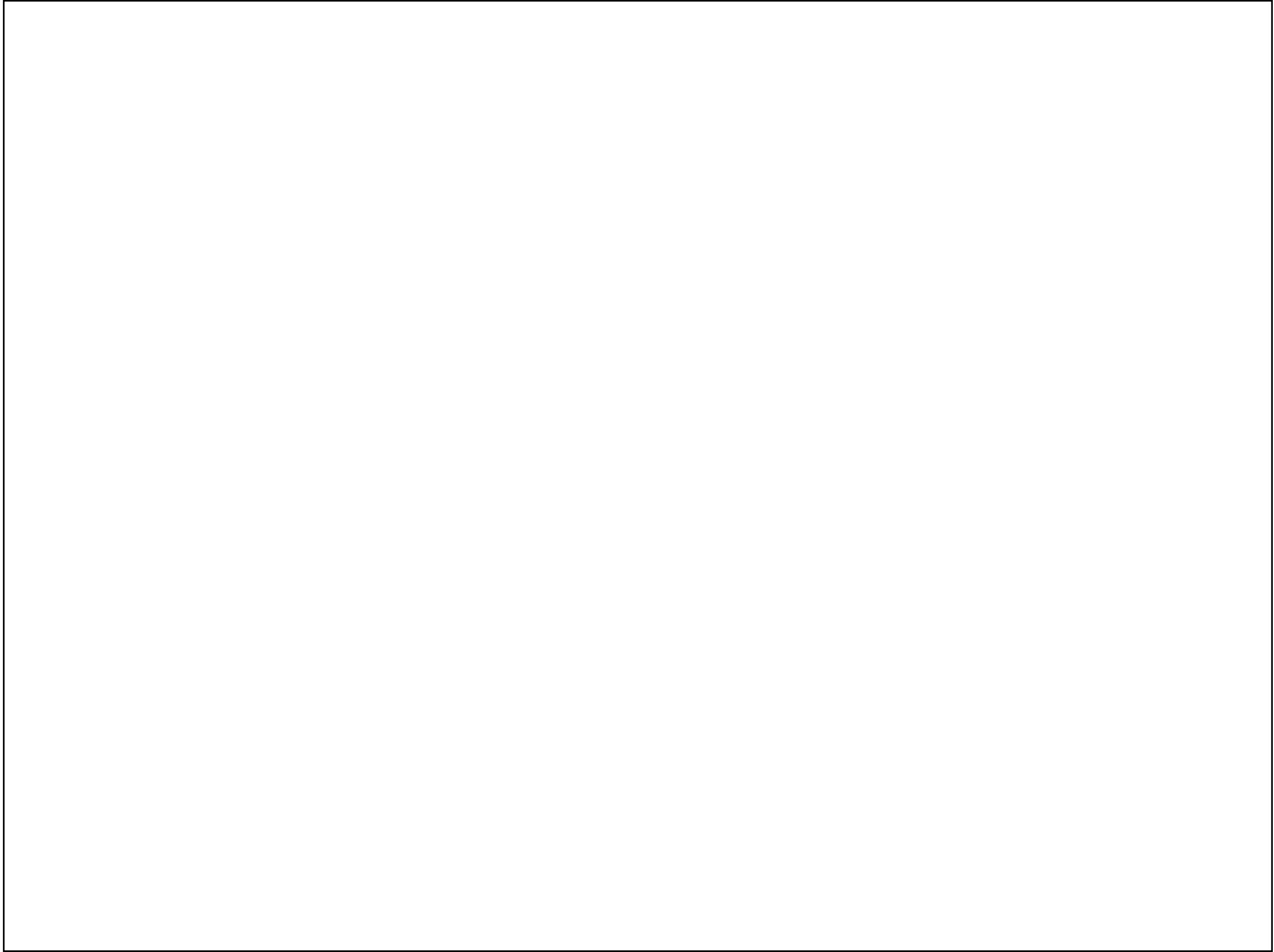

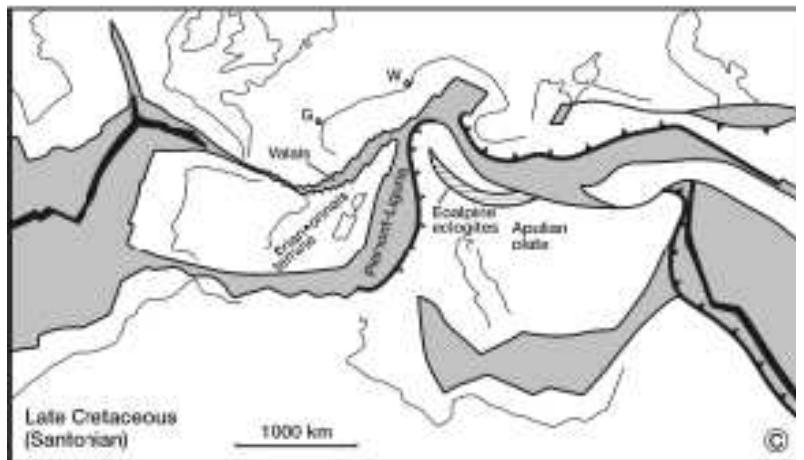
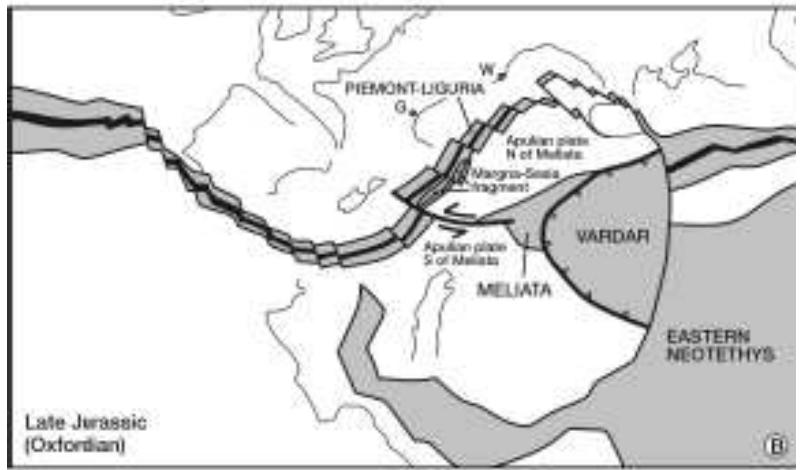
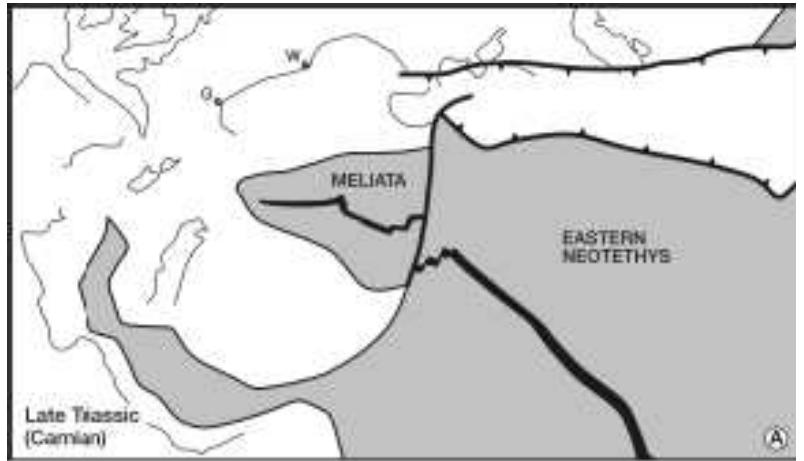
Obr. 80. Litostratigrafické schéma flyšového pásma Karpat na Moravě (upraveno podle Stráník, 1997).

Obr. 357. Schéma hlavných etáp vývoja bradlového pásma v Pieninách (podľa K.BIRKENMAJERA, 1950 a D. ANDRUSOVÁ, 1968).

Hore – stav na začiatku senónu, v strede – stav na začiatku paleogénu, dolu – stav na konci paleogénu

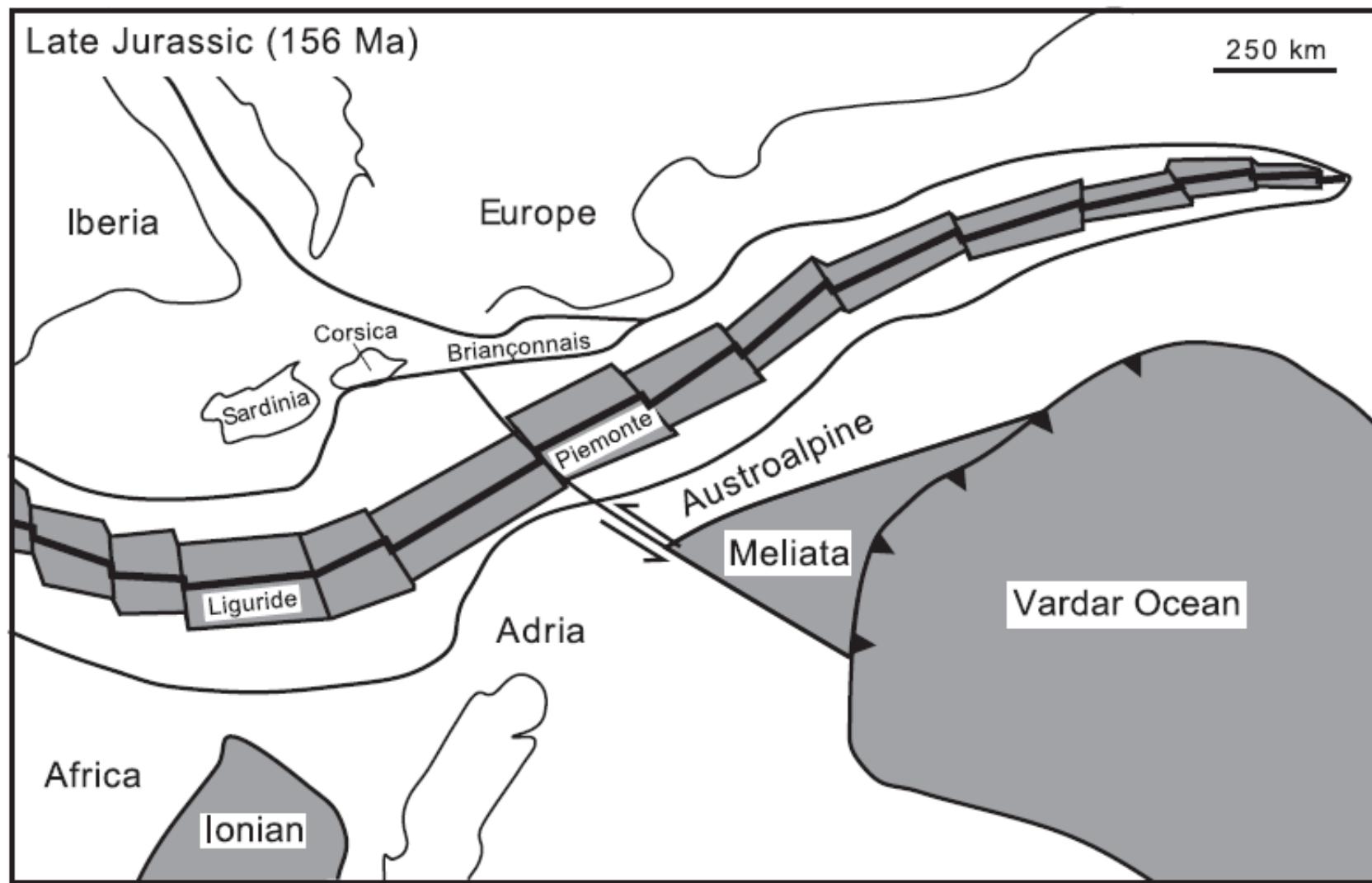

Fig. 8. Late Jurassic reconstructions (156 Ma), after Stampfli et al. (1998, 2001a, 2002) and Schmid et al. (2004).

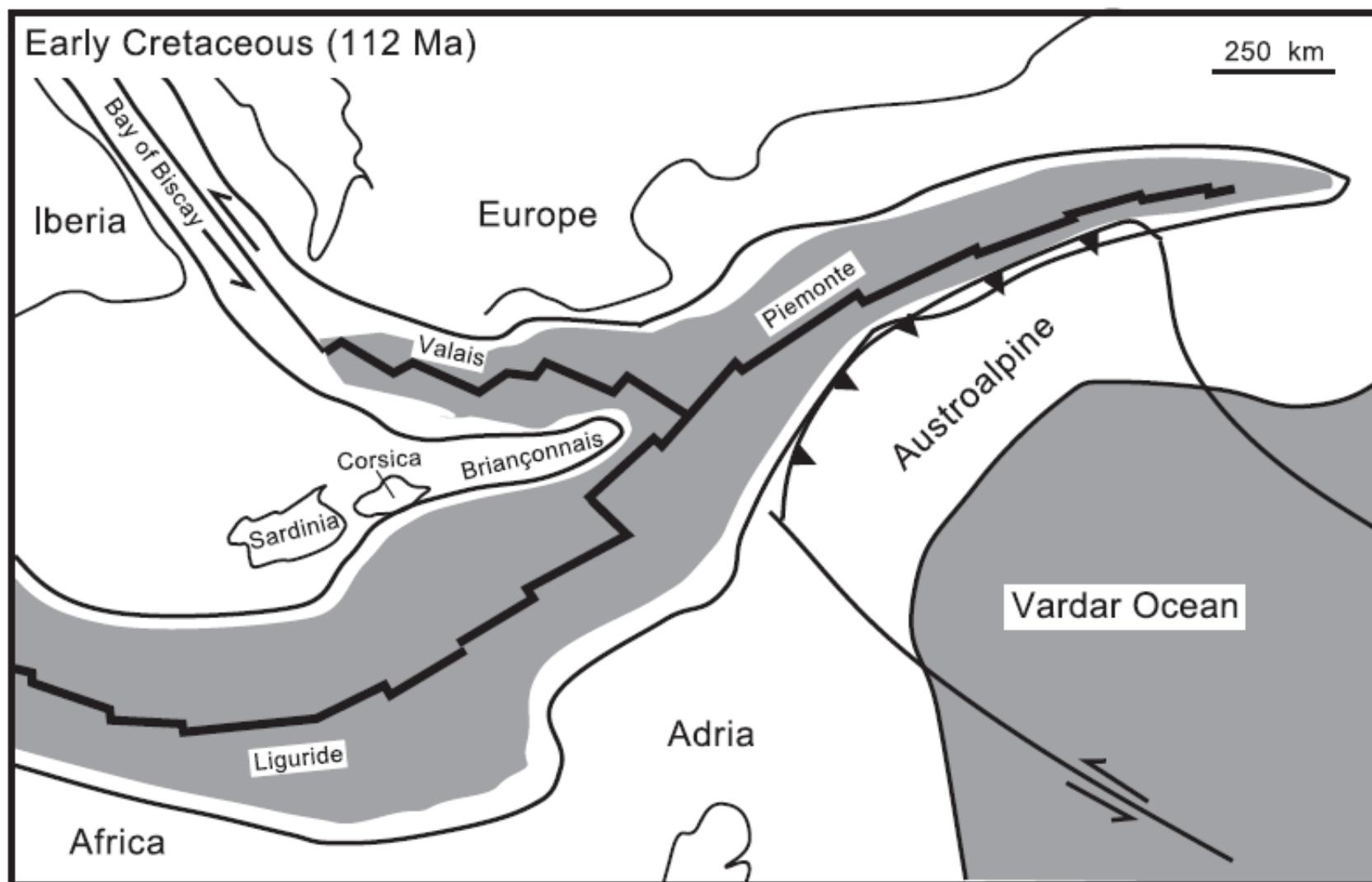

Fig. 9. Early Cretaceous reconstruction of the Western Alps, after Stampfli et al. (2001a, 2002).

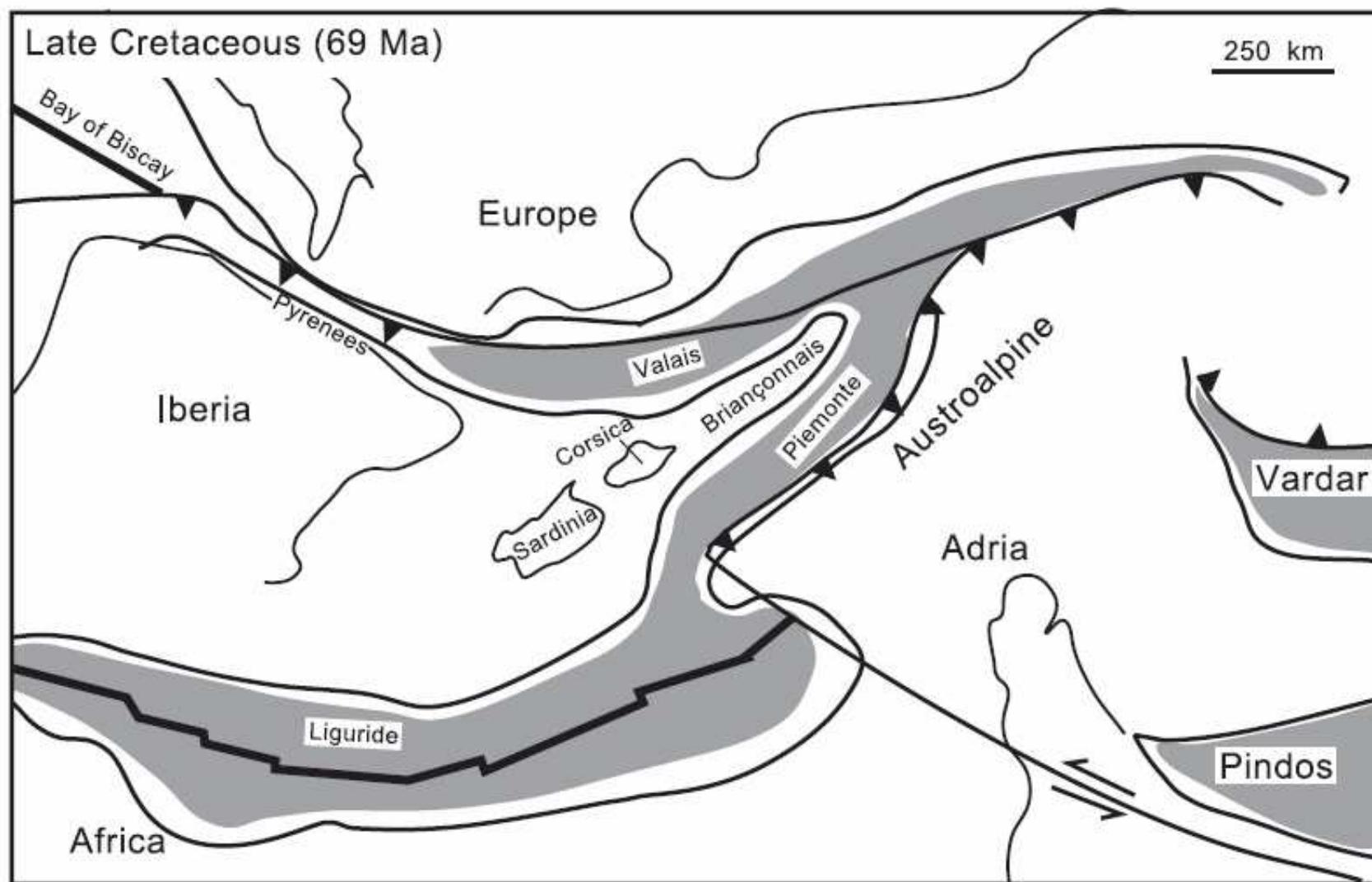

Fig. 10. Late Cretaceous reconstruction of the Alps, modified after Stampfli et al. (2002).